

MAGYAR NŐK LAPJA

I. ÉVFOLYAM, 16. SZÁM

SZERKESZTI: PAPP JENŐ

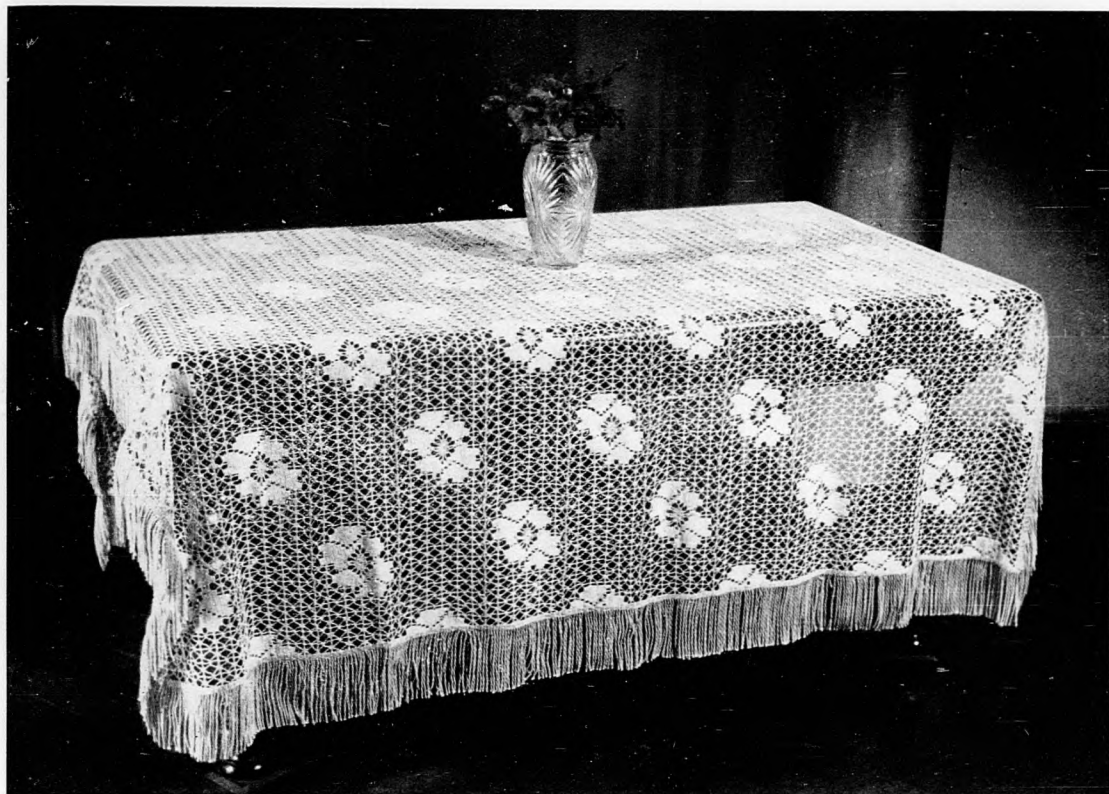
BUDAPEST, 1939 JUN. 1

NYÁRI DIVAT

A MUL. kézimunkaboltjának rendkívüli kedvezményes asztalterítő akciója

(E terítő zongoraterítőnek is használható)

A fenti ábrán bemutatott asztalterítőre felhívjuk lapunk mélyen tisztelt Előfizetőinek figyelmét. Ez a divatos terítő finom, tartós, ekrűszínű klöplicsipkeanyagból készül. A szélét 10 cm széles azonosszínű rojt díszíti. Az asztalterítő mérete, a rojtot is beleszámítva: 160×160 cm. A fenti ábra ne tévesszen meg senkit, mert a terítő téglalakú asztalon van s ezért látszik egyik oldalon kisebb oldalrész, mint a másik oldalon. Pl. egy 120×120 cm átmérőjű asztalra terítve, minden oldalon egyenlően 20 cm széles anyag lóg le. A terítő nemcsak négyzetletű, hanem ovális vagy kerek asztalra is használható, úgyszintén zongoraterítőnek is. E terítő akár lapunk útján, akár a MUL kézimunkaboltjában (Bpest, VI., Teréz-körút 6) ELŐLEGES RÉSZLETEKBEN VALÓ FIZETÉSSSEL P 19.—ért beszerezhető. Ebben az összegben benne van a postán való hazaszállítás díja, szállítólevél, illetve teljes portómentesség. A terítő P 19.— beszerzési ára 2—3—4—5-pengős részletekben is fizethető, vagy készpénzért megvásárolható. Az utolsó előleges részlet kiegyenlítése után a terítőt bérmentesen küldi meg lapunk előfizetőinek a MUL kézimunkaboltja. A terítő praktikusságánál fogva nélkülözhetetlen minden otthonban és mint kelengyedarab, vagy mint menyasszonyi ajándék, igen értékes és nagyon ajánlható. A teljesen kész terítő megtekinthető a MUL kézimunkaboltjában, vagy kívánatra budapesti előfizetőinknek házhoz is kiküldjük bemutatás céljából.

MAGYAR NŐK LAPJA

I. ÉVFOLYAM 16. SZÁM

BUDAPEST, 1939 JÚNIUS 1

SZÉPIRODALMI, TÁRSADALMI, DIVAT, KÉZIMUNKA ÉS HÁZTARTÁSI FOLYÓIRAT

Megjelenik havonta háromszor: 1-én, 10-én és 20-án. Postatakarék-pénztári csekk száma: 41.490. Előfizetési ár: Magyarországon egész évre, egy darab előrajzolt kézimunkával együtt, 24 P, félévre 12 P, negyedévre 6 P. Belgiumban, Franciaországban, Németországban, Svájcban és Olaszországban: egész évre, egy darab előrajzolt kézimunkával együtt 30 P, félévre 15 P, negyedévre 7.50 P.

S Z E R K E S Z T I

PAPP JENŐ

Romániában: egész évre, egy darab előrajzolt kézimunkával együtt, 900 lei, félévre 450 lei, negyedévre 250 lei. Angliában és Amerikában: egész évre, egy darab előrajzolt kézimunkával együtt, 40 pengő, félévre 20 pengő. Egyes szám ára 80 fillér. Előfizetési ára az ingyenes gyermekrovattal együtt évi 24 pengő.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: BUDAPEST, IV., FERENCIEK-TERE 7. II. EMELET 6. AJTÓ. TELEFONSZÁM: 18—73—42

PAPP JENŐ

VÁROSI EMBER ÜNNEPE

Szeretnénk pünkösdkor a kertben reggelizni. A levegőben ne repülőgépek bújjanak, hanem méhek dongják körül a virágágyakat. S ha már az ünnep öröme választani lehet a szépségek között: jó volna még egyszer elmenni abba a falusi templomba, ahol már a cinteremben rezeda illat fogadja az embert s a szürke, barna padok felett a kántor úr dicsőítő éneke száll szét az orgonasípkökből. Jó volna látni, hogy ünnepelnek a villamosok is. még pedig úgy, hogy eltűnnének az utcákról, mint ahogy eltűnnek a nehéz társzekerek. Ki szeretnők terjeszteni az ünnepet a kormos bérpalotákra, öltson tiszta ruhát a szürke aszfalt is, csinósítsa ki magát az ünnepekre minden park és legyének csendesebbek lakók, rádiók, fegyverek és politikusok. Egyáltalán: olyan elérhetetlen eszményképét hordozzuk magunkban az ünnepek, hogy kettős szünnapon meg se tudunk maradni a város kinzó falai közt, hanem rendszerint autókra kapunk, vagy legalább a HÉV-vel vágunk neki a békés mezőknek. Feltongunk a villamosok „zöld járat”-aira, bebújunk a Hűvösvölgybe, megmásszuk a Dobogókőt és útmenti csárdáink tízóraizunk. Menekülünk a lelketlen kövilágból, hogy legalább ünnepnapon ne lássunk habarcsházakat, festett fruskákat és rosszul borotvált férjeket, akik rávetik magukat a sörre, szalámis kenyérré s az ártatlan, nagy anyatermészetre. Nem is ébredünk rá olyan világosan, csak sátoros ünnepeken, hogy micsoda sugárzó vágy él bennünk a gyerekkor megszentelt ünnepnap hangulatai után. Mi valahol mindig messze innen ünnepelünk és elsuhan fülünk mellett egy falusi harangszó, behúnyt szemünkben felragyog egy szűzi erdő, sűrű lombos tisztással s egy uzsonna a patak partján, ahol a mézes-vajas karé kenyeret az édes anyánk adta kezünkbe. Hogy lehetne még egyszer így ünnepelni a világon? . . . Hiába hallgat el körülünk pünkösdkor minden bösz gyárkürt, hiába csuknak be a fényes boltok a Váci-utcában, hiába szünetel a porolás és hiába hagyják abba a rotációs gépek a dübörgést: mi azt a bársonyos kék eget keressük, amely pünkösdkor melegen terül el a táj fölött. Az

ünnep nekünk nosztalgiával megrakodva érkezik meg. Felvesszük ugyan ma is a frissen vasalt inget és megjelenünk a szagos misén az új nyári ruhánkban, de egyikünk se tudja elnémitani lelkében a harmóniát, amely hosszú éveken át olyan semmiségnek látszó muzsikából táplálkozik, mint aminőt valamikor az orgonavirágzás, egy gyöngyvirág-csokor átnyújtása, vagy egy séta jelentett a majálison a lány-nyal, messze a tánctól, kint a réten, ahol a tücskök már az esti dalt húzták és a kaszálók a lebukó nap paplanával takaróztak. Budapesten meg kell hogy becsüljük a sátoros ünnepek kevésbé költői ajándékait is, amelyek a régi ünnepek illataihoz úgy viszonylanak, mint a romok és törmelékek Szicília örök tavaszához . . . Pünkösdkor nem kell korán kiugrani az ágyból s tovább hanyélhet az ember az álom karjai közt. Az asztalra gazdagabb ebéd kerül, ünnepi pótlék mosolyg felénk egy új torta képeben és sógornők kibékül velünk, mert délutánra a lóversenyre szeretne kimenni, estére pedig egy jó mozit remél. Ebéd után jut idő egy kis lustálkodásra a díványon s ha a pap szépen beszél délelőtt, még este is vissza lehet térni rá, különösen ha élő erővel ragadta meg a szószékről a témát. A hajsza s az iram annyira vérünkben van, hogy előre félünk a második nap ürességétől, gyorsan programot csinálunk és keveredünk, mozgunk, vitatkozunk és érdektelen szórakozásokba ugrunk fejest, ahelyett, hogy kiül-nénk egy kősziklára, vagy belefeküdnénk egy úszó csónakra és tűrnők, hogy hadd öntsön el bennünket az ég fénye, az ünnep csendje és hadd törjön fel bennünk minden édes és egyszerű gondolat. Ünnepelni: mi tudnánk csak igazán, mi, akiktől a civilizáció elrabolta a primitív örömeiket s megörvendeztetett bennünket a mesterséges időtöltéssel. Sajnos: nem merünk már többé közvetlenek és igénytelenek lenni. Alig merünk magunkkal foglalkozni és félünk attól a csodás úttól, amely a világ fölé emelne bennünket néhány pillanatra s közelébe vinne az Istennek. Pedig ma fentről lenézni az apró földi dolgokra sem utolsó mulatság.

A LÁP VIRÁGAI

Gvarani mese

Írta: Ács Tivadar

Csodálatosan tudják őrizni a lápok az ő titkaikat. Sokszor száz évek múltán is megszólalnak, estefelé, mikor a paradicsommadár utolsó úttára indul és elmondják a mult idők sokszínű történeteit. A lápoknak külön életük van. Néha és titkos, elmerült titkok almáriauma és jobban őrzik a régmúlt idők igazgyöngyeit, mint a corrientesi illatos sandalo-gyökérből készült szelencék. Sokszor nem is lehet látni a lápok vizét. Illatos virágszőnyeg pompázik a zsombék helyén. Piros és kék, fehér és lila virágok, apró kis lilomok. Csak a piri-sás és egy-egy eltévedt ceibofa jelzi a partot. Néha csak szigeteket alkotnak, úszó szigeteket a szöke víz tükre. Az északkeleti szellő lebegteti ide-oda ezeket a camalote szigeteket. Néha összeverődnek más szigetekkel, megnövekednek, egymásba fonódnak és végül is befonják a víztükör felületét. A gyanutlan, aki nem ismeri a lápok külön életét, könnyen alámerülhet. Egy óvatlan lépés s már feje fölött tarkállanak az ezerszínű virágok. Nem tudja meg senki sohasem, mi is történt az eltévedt utassal. Csak ha forró januári alkonyatban megszólalnak a lép virágai és mesét mondanak a vörösbe gyű paradicsommadaraknak, derülnek ki a titkok, tragédiák, elmerült sorsok, a lép titkai. Ilyen piros alkonyatban mesélte el ezt a történetet a lép az ezerszínű camalotevirágok fölött elhúzó paradicsommadárnak.

A gvaraniak már-már hitüket veszítették. Egyre pusztultak, veszték és a sápadtbőrűek egyre szaporodtak. Jöttek a messze vizekről, százával, ezrével és mindig dühösebben üzték a békére vágó gvaraniakat. Pedig számukra is volt még határ az erdőben, de ők nem elégedtek meg ezzel, hol itt, hol ott bukkantak fel, gyujtogattak, lányokat raboltak, asszonyokat gyilkoltak. Rosszabbak voltak ezek a sápadt-arcúak, mint a holdarcú Ana, mert tüzet ijaztak, állatok álorldájában közelítették a gvaraniak sótraít, később acélbőrt húztak magukra s ezen már a védekező nyíl sem fogott. Az erdő a temetőkhöz hasonlítottak, a fák tele voltak aggyatva fekete madarak ékeült harcosok alaktalan tetemeivel és a cardo-csalánföldiek vasaktól eléltelenített emberi csatokkal. Ah, oh, uh! — borzongtak a kalýiba-falvak.

Az algarrobo törzsek alatt akkor is húzódtott egy asszonycsapat. Vézniák, ványadtak, elcsigázottak. Már hetek óta bujdosnak a nyomukban jövö sápadt arcúak elöl. Egyike-másika hátán cipeli a már járni nem tudó véneket, vagy a kicsinyeket. Ah, oh, uh, — sóhajtoznak, mikor a lép menekülésük útját állta. Ah, oh, uh! Mi lesz, sarkunkban az idegenek...

— Tutajokra! — javasolta az élen haladó. De a többi asszony csak az istenek nevét szölongatta. Alig vánszorogtak már. A halmokon már feltűnt az üldözö lovas csapat. Ah, oh, uh! — sikoltoztak. Sehol egy villámsújtott szálfá, sehol egy kötözö inda. Ah, oh, uh! Ah, oh, uh!

... És egyszerre csak megszöallt a lép. Tiszta, érces volt a hangja, mint az idegenek kürtje. Minden asszony hallhatta szavát:

— Menjetez neki a lápnak, ahol legsürűbb a camalote. Ha benne vagytok, láthatatlanná lesztek azok számára, akik kigúnyolják isteneiteket és leöldösik az asszonyokat és az állatokat.

Az asszonyok ingadoztak. Félelmükben már hitüket veszítették a földöntüli szavakban. És még egyszer megszöallt a lép szava:

— Csak bátran menjetez, megmenekültk a haláltól...

Már hátuk mögött hallatszott az üldözö vad kurjongatása... És az asszonyok elindultak. Széttárt karokkal a rejtelmes hang felé. Lassú hullámverése volt a lápnak, a gvenge északkeleti szellö alig csökolta. És az asszonyok mentek széttárt karokkal, vak hívessé a lép vize alá. Alig fadrozódott a sima víztükör és már nyomuk veszett. Az üldözö lándzsák vadul hadonásztak. A torpant lovak prűzköltek és toporzékoliak. Hangos kurjongatás csalogatta a megbujít asszonyokat. A sápadtak szövétneket gyujtottak és a fályákkal gyujtogatták az avart és a csalitokat. De az asszonyok nem kerültek elö.

— Lehetetlen! Lehetetlen! Elvesztették volna az utat. Hiszen itt kell lenni a lápnak, tovább nem mehetek — tanakodtak fennhangon.

Kimeredt szemmel keresteték az ezüst csíkot, mely kettéválasztotta az erdöt. A lép fölött szürkületi ködök lappangtak és egyszerre, mint szín pompós virágszönyeg emelkedett az ezüstös felhöz.

— Hát ezen menekültek! Rajta, utánuk! — és megindult az üldözö csapat a virágfelhökön. Egyik camalote sem zárta be kelyhét, hanem egymás szirmaít fedték. A lovak patái eldübörögtek a virágszirmokon és áthaladtak a lép felett. Mire átértek, a virágfelhöz felszállt és örökre eltűnt a magasban. A lovasok megbüvölve továbbhaladtak, a virágok alatt meglapulö nők pedig visszatértek az innessö partra és azóta béke honol a corrientesi erdőben.

A vizililomoknak azóta van az a csodálatos tulajdonságuk, hogy minden elöttük elhaladó ember szívébe lopják a szeretet illutát. A földön szerelmüket vesztett asszonyok megbékélnék, ha camalotét tűznek keblükre és minden fájdalmat meggyögyítanak, minden szenvedést eltüntetnek, ha a szomorú ember tép az úszö szigetek lilomaiból. A lilaszínűek a test fájdalmát gyógyítják, a fehérek felejtetnek, a vörösek elérni segítik az elérhetetlen szerelmet.

Szomorú ember, ha feleiteni akarsz, menekülj a lápok virágaihoz: ök tiszták, jók és szépek, mert azok tudnak maradni a mocsár tetején is. Ne félj a lép vizétöl! Ha ezeket a gyökereit nem vert virágokat szívvedhez öleled, nem merülöz el a mocsárban.

Toncz Tibor rajza
Bókay Jánosról

Hát igen... Varsóban voltam egy írói kongresszuson. A kongresszus egzótikumá egy fiatal kínai költő volt, aki egyenesen Ázsiából érkezett, állampénzen, hogy tanuljon. Hogy szívjon magába egy kis nyugati

kultúrát, egy kevés európai műveltséget. Meghatóan szerény, kislíusán félénk emberke volt a kínai. Pufók gyerekarcában ijedten pislogtak a kis rövidlátó fekete szemek, komoly, csontkeretes pápaszeme mögött. Végtelen áhítattal tükröződött bennük, ahogy ránk, európai írókra tekintett. Tiszta, romlatlan ember volt. Szűzies lélek. És tanulni akart tőlünk. Voltaképpen semilyen európai nyelven nem beszélt. De makogott valamit angolul — kínai kiejtéssel. Lehetetlen volt megérteni.

Úgy látszik, kötelezték odahaza, hogy szólaljon fel a kongresszuson és győzze meg Európát a kínai irodalmi kultúra fejlettségéről. Meg is tette szegény. Szánszám volt nézni, ahogy a félelemtől borostyánná kivült arccal felbotorkált az emelvényre és vonagló szájjal kiereszkolt magából egy-egy szagatott angol szót, percekre elakadva, küszködve, verejtékezve, — de hősiesen vállalva a rábízott emberfőlötti feladatot. Hazájáért, fajáért.

Szemérmetlen, viharos derű kísérte szavait.

Ilyeneket mondott:

— Kína... ötszázmillió ember... Nagy kultúra... irodalom... Sok fordítás európai nyelvekből... Például... például... Shakespeare... és... Balzac... Modera írók is... (Percekig küszködött memóriájával, kinyitotta és becsukta a száját, homlokát törölte. Végre szinte diadalmasan kivágta)... Csehov... sokmillió példány... bizony... Csehov „Szánin“-ja...

A szerencsétlen: elcserélte Csehovot Arcübasevvel. Írói kongresszuson! Az emberek a hasukat fogták. Szinte eszméletlenül támolygott le a pódiumról.

Mi, magyarok, sajnáltuk. Talán megérezte. Hozzánk szegődött s el sem mozdult többé mellőlünk. Kutyahúséggel követett, bárhová is mentünk, diszkrétén, némán, szinte

Európai kultúra

utánunk somfordált, mint aki fél, hogy elzavarják. Egy szállodában lakott velünk: az „Europejski“-ben. Reggel, amikor lejöttünk a szobánkból, már ott ült reggelizőasztalunknál és estig kitarított mellettünk. Utánzolt mozdulatokban, öltözködésben.

Az első éjjel, valamelyik bankett után, úgy egy óra tájban, az Europejski halljában ültem Lengyel Menyhérttel és persze, az elmaradhatatlan kínáival. Nem tudtuk magunkat rászánni a lefekvésre. Még ott kavarogtak bennünk az első benyomások, szemünkben káprázott Varsó furcsa, oroszos szépsége, fülünkben zsongott a rengeteg beszéd harminc nemzet írójával, ötféle nyelven. Lehetetlen aludni.

— Igyunk valamit.

— Jó.

Francia pezsgőt rendeltünk. (Lengyelországban olcsó. Nincs vám a francia borokra. Magyar bor tragédiája!)

Közben cigarettára gyújtok. Megkínálom a kínait.

— No... no! — mondja tiltakozó mozdulattal.

— Why not? — kérdezem.

— Tiltja a vallásom.

Egymásra nézünk Lengyel Menyhérttel.

Hozzák a pezsgőt. Három pohárral. Lengyel tölt.

— No... No! — háritja el bocsánatkérő mosollyal.

Kérdő tekintet.

— A vallásom...

Beszélgetünk, mi ketten, magyarok. Megfeledekzünk a kínairól. A pezsgő elfogyott. Menni kéne. Hová? Lefeküdni képtelenség.

— Nézzük meg Varsó éjszakai életét — indítványozom. — Hallatlanul érdekes lehet. Gyerünk az „Oása“-ba.

Indulunk.

— Jöjjön! — intünk a kis sárgának, aki tétován áll egy helyben és bánatosan néz utánunk.

— Hová?

— Mulató... nők...

— Nem! Nem! — kiáltja hevesen.

Rémület, utálat tükröződik arcán. Megvetés. Söt harag is. Kicsit szégyeljük magunkat.

— Vallása... ugy-e? — kérdezzük megértően, minden ironia nélkül.

Komolyan bólint.

...Elutaztam Varsóból. Krakkó, Zakopane, két rövid hét, aztán szökés a kongresszus, a bankettek, a szónoklatok elől, vissza Varsóba, suttymban, hogy egyszer még, mintegy légyotton, négy szemközt találkozhassam ezzel a csodálatos várossal s úgy vegyek tőle búcsút, alkalmasint mindörökre.

Éjfélkor érkeztem. Szálloda? Alvás? Fényűzés annak, akinek csak egyetlen napja van élmények gyűjtésére. Szóval?... „Oása.“ Ez a fényes, mámoros vendéglő, ahol találkozik a mai Párizs és a hajdani Moszkva éjjeli romantikája.

Megállok a küszöbön. Megcsap a mulatók csillogó, meleg lármája, elvakít a fény. Mosolygó arccal, nyugodtan körülnézek. Hirtelen megakad a tekintetem az egyik asztalon. Nem, ez lehetetlen!

Ott ül az én kínaim, a tiszta, a szűzies, akit tanulni küldtek Európába, szájában szivar, mellette jégvödör pezsgősüvegekkel és körülötte „hölgyek“.

Odamegyek hozzá. Szigorúan ránézek.

— A vallása?... — mondom komolyan.

Nevet és legyint. Amúgy európaiasan.

Ajkamba harapok. Kacagnom kellett volna?

Most én nézek rá haraggal és megvetéssel. Sarkonfordulok és otthagynom, köszönés nélkül. Gyerünk lefeküdni.

S ahogy kimentem az „Oása“-ból, bosszúan dörmögtem magamban:

— Európa... Két hét alatt...

Egyik előkelő színházunk művésze mesélte... Egy délelőtt próbára indultam. Ahogy kilépek a folyosóra, a földszintről öreges, de érces, meleg hangot hallok:

„Bocsánatot kérek a tisztelt házlakóitól, ha nyugalmukban talán zavarni bátorodom. Elaggott színész vagyok. Egy kis előadást óhajtok tartani. Kérem szíves türelmüket és nagybecsű pártfogásukat.“

Ismerős hang. Vajjon ki lehet? ... Valahol az erkély alatt állhat, nem látom. A folyosók telve asszonyokkal, gyerekekkel. A kora délelőtti órában magam vagyok az egyetlen férfi. A többi rendes, munkás ember. Azok ilyenkor dolgoznak.

A fal mellett vigyázva osonok a folyosó tulsó oldalára. Hátha csakugyan színész... és talán ismerős?... Nagyon kínos lenne mindkettőnknek egy ilyen találkozás...

Még néhány lépés és szembekerülök az éneklő alakkal. Meglátom az arcát. Kalapom gyorsan szememre húzom. Jaj, csak meg ne ismerjen! Istenem! Ez a galambösz figura volna az egykor ünnevelt, ragyogó színész? Kezdkorom atyai pártfogója, később szerető barátom és örökkévaló művész-ideálom?... Egyszerre belémhasít a rémület: mi lesz belőlem, ha ez idejuttott?... Belőlem, aki százszor tehetőségtelebbről vagyok, mint az, aki odalent szaval... koldul?...

Kisietek az utcára. Átmegegyek a tulsó oldalra, hogy ott várjam be, míg kijön, de sokáig tart a produkciója, visszamegyek. Az udvarra lesek a kapu alól. Kis táskájából éppen parókat, ócska cigányruhát szed elő és a nevető népség előtt átöltözik és megcsinálja a „maszkot“.

Közben koppannak a kövezeten a papírba burkolt, ledobott fillérek, melyeket a művész hálától remegő hangon köszön meg.

Nem tudom nézni... Rettenetes élet és még rettenetesebb pálya, amelynek — évtizedek keserves, dicsőséges munkája után ez lehet a jutalma... Az utcán várok.

Jön a kis öreg. Körülnéz és indul a szomszéd ház felé, de mielőtt oda betérne, villámgyorsan elébe kerülök.

„Adjon Isten jónapot, drága Miklós bátyám! Mit csinálsz erre, mifelénk?“ Rámnéz. Egy szemvillanásig gondolkodik.

„Mit csinálók? Amit még tudok. A negyedévi nyugdíjamat egy hónapra kenyerre se elég. Mit csinálók?... Koldulok“.

Hosszú unszolásra bejön velem egy közeli vendéglőbe.

Eszik, iszik, rágyujt és lassan megered a szava.

„A mai színészek!... Ma mindegy, akármilyen a szerep, ők csak egyet fújnak. Szenzáció, ha a művész egy bajuszt felragaszt. Alakít — írják az újságok.“

„Én Temesvárott, Szegeden, Debrecenben, Kassán, meg az ország minden

nagy városában Menelaust játszottam, aztán Learben a Bolondot, Harpagon után Tiborcot...“

Egy ideig hallgattunk. Ez alatt arra gondolok, hogy ezért az emberért egyszer a debreceni „Uri Kaszinó“ lépett közbe, mikor valamiért összekapott az igazgatójával és az nem akarta a következő évre szerződtetni. A kaszinó, a főispán, a mágnás huszártisztek, de az egész város fenyegetőzött, hogy bojkotálják a színházat, ha azt a ragyogó művészt, ezt a kopott öreg koldust el meri eresztetni...

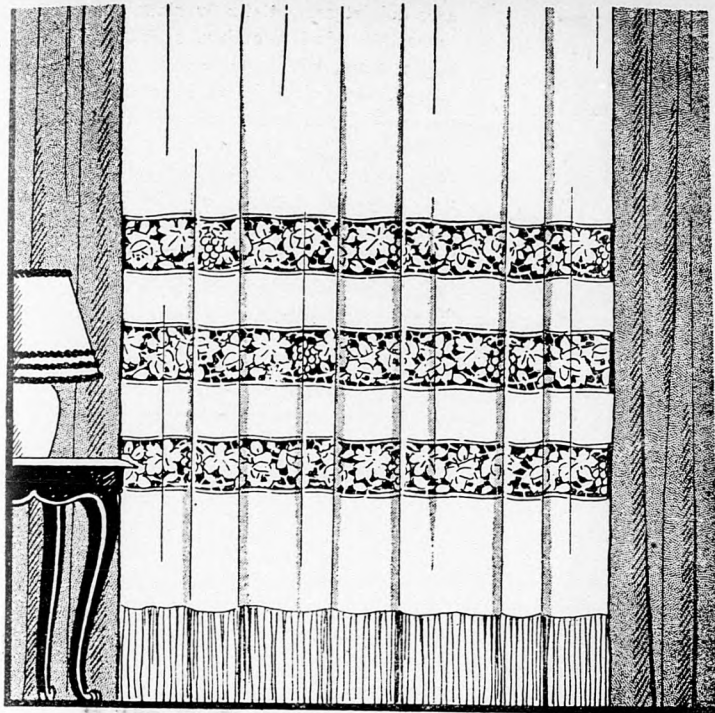
„Talán még egy fröccsöt, Miklós bátyám?“

„Van annak vagy ötvenöt esztendeje, hogy kezdő koromban egy kis társulattal bementem Homonnára, ahol a színház egy ideig nagyszerűen ment. A havi 18 forintomat megkaptam... fényesen éltem... Egyszerre aztán megcsappant az érdeklődés. A közönség kezdett elmaradni. Valami járvány tört ki, úgy, hogy volt olyan nap, amikor négy-öt halottat is kivittek a temetőbe. A kis városkában pánik tört ki, az emberek még az utcán is félve kerültk el egymást, nehogy a ragályt hazavigyék... Hát most képzeld el: „színház“. Ilyet még azóta se értem meg! Hiába hirdettük az előadásokat, egyik a másik után elmaradt. Még a potyajegyesek sem jöttek el. Mi, színészek egy garast sem kaptunk a direktortól, aki szinte kéjelgett, hogy milyen remek alkalma van a sírásra és hogy hatásos szónoklatokban tagadhajta meg a kenyérre kért tíz krajcárokat.

Volt a városban egy adótsízt, akit a múzsa homlokán csókolt, ahogy mondják. Ez írt egy darabot, az ördög tudja, mi volt a címe. Mikor a városba jöttünk, átadta a direktornak, hogy adassa elő, biztos a telt ház, mert rokona, barátja az egész város. Az igazgató elolvasta, de olyan zagyva-marhaság volt, hogy visszautasította a megtisztelő ajánlatot.

Most aztán, mikor nyakig voltunk a nyomorúságban, az igazgatónak eszébe jutott az adótsízt darabja. Az adótsízt boldog volt, a társulat remélni kezdett. Miután senki sem akarta a darabot kiszerezni, én elvállaltam a szerepek kiírását 3 forintért. Ennek a fényes

Angol-madeira díszítésű függöny. Leírása kézimunkarovatunkban.

Modern polgári ebédlő

kereseti lehetőségnek csak az volt a szépséghibája, hogy a három forint csak a darab előadásának estjén volt esedékes. Így is elvállaltam. Az adó-tisztától kaptam egy üveg tentát, tollakat és negyven ív papírt, az igazgatómtól pedig egy pakli hetes dohányt és egy tizenhatkrajcáros cipőt. Mind- ezzel a lakásomra vonultam és fütelen szobámban harminc órát írtam egy- huzamban. Két napig, reggeltől estig próbáltunk a hideg teremben és hogy biztos legyen a darab sikere, a társulat legkedveltebb színészének, Abonyinak a jutalomjátékául hirdettük az előadást. Abban az időben az volt a szokás, hogy a jutalmazott színész a színlaphordó kíséretében házról-házra járt, meghívta a közönséget és a jegyeket is kínálta, — ezáltal hiába, mert szegény jó Abonyi, bár minden ékesszólását elővette — este elmaradt a közönség, el az előadás és vele az én három forint szerepezési díjam, amit a mai napig sem kaptam meg.

Két nappal karácsony előtt jön a színházszolga a szállásomra. Nagyfejú, kancsal, göndörhajú gyerek. Nagyon muzikális fiú volt. Roppant sok verést kapott a direktornétól, mert zenei hajlamát másként nem tudva kielégíteni, mindig harangozott. Délben Károlyt csak a toronyban lehetett megta-

lálni. Jön a gyerek és jelenti, hogy délután három órakor a direktor lakásán társulati gyűlés lesz.

*

Az igazgató: „Szeretett, kedves tagjaim! A kegyelmes Alkotó immáron megelégtelte szenvedéseinket, mert küldött egy nemeslelkű, nagy férfiút, aki hitelbe elszállít bennünket ebből a Sodomából, illetve Homonnáról — Varannóra. Ime, bemutatom a műszak hatalmas pártfogóját, Braun nagyfuváros urat.“ Ezzel maga elé tolt egy kövér kis zsidót, ki sorra kezelt valamennyi jelenlevővel. Az igazgató ezután így folytatta: „Nekem édes gyermekem egy petákom sincs, tehát nem adhatok egy vasat se. Aki nem tudná lakbérét kifizetni, az hagyja zálogba a holmiját, majd a varannói jövedelemből kiváltjuk. Indulás holnap reggel 7 órakor, hogy még a szent-este beállta előtt fedél alatt legyünk. Karácsony első napján a Buborékokat, Csiky vígjátékát, másnap a Falusiakat, Szigeti József vígjátékát játsszuk... Károly, add át mindenkinek a szerepét!“

*

Reggel együtt van a társulat és megindulunk a dermesztő téli fagyban... Egyelőre nem tudom, mi kínoz jobban: a hideg, vagy az éhség?... Rövid küzdelem után leugrom a szánról,

mert érzem, ha tovább is mozdulatlan ülök, megfagyok... A szán mellett szaladok... A hideg a csontjaimat is marcangolja. Egy koilegánó megszán és ledob egy fejrevaló piros kendőt. Megálltam a fagyos-havas országúton, a kendővel bekötöttem a fejemet.

Elérkezünk egy faluvégi csárdához. Egy vasam sincs. Félig fagyottan szédültök az ivóba. A páras, meleg helyiségben jó időbe telik, amíg meg tudom különböztetni az embereket és tárgyakat... Az igazgatóék orosz halat esznek — étvágycsinálónak... majd kicsomagolnak egy egész sült kacsát... uborkát, kenyeret... kínálgatják Brutust, az elhízott, gögös, pocskék kutyájukat, de az csak immel-ámmal megszagolja a húst és otthagyja... Valahogy el kellene lopni attól a ronda dögötől a húst...

Most, hogy a hideg nem gyötört, sokkal erősebben éreztem az éhség marcangolását...

„Indulás!“... Megint kint vagyok az országúton... már csak egy félóra és célnál vagyunk... Hét óra tájban beérkezünk Varannóra... Karácsony este...

A nagyvendéglőben csak egy kis lámpa pislog. Vendég nincs. A vendéglős barátságos embernek látszik. Hozzábatorodom és csendesen megszólítom.

„Kaphatnék valahol egy ágyat éjszakára?”

„Nincs, fiam. Négy szobánk van összesen és az mind le van foglalva . . .”
Karácsonyeste . . . Fényes, vídám ablakok . . . A fehér éjszakában játékosan kergetőznek a kémények füstszagjai . . .

Ez az este a szereteté, az öröme . . . talán akad nekem is egy jó szó, egy falat kenyér, egy meleg zug, ahol megpihenhetek . . .

. . . és ahogy Hugo Viktor „nevető embere”, a kis vak Deant, hiába zörgeti végig az alvó, néma várost, míg végül összeroskad, úgy zörgettem végig én is az éhség és hideg iszonyú terheit vonszolva, Varannó ünneplő házait . . .

Mentem házról-házra, utcáról-utcára, fel-fel nézve a kegyetlenül fénylő, fagyos csillagokra . . .

A falu szélén, az utolsó ház előtt álllok.

Mi lesz, ha itt is elutasítanak? . . . Benyitok a kiskapun. Kutya rohan felém vad csaholással, de mielőtt elérne, erőlyes férfihang visszaparancsolja.

Eldadogom a mondókám. Az ember nagy örömmel betessékel a házba. Terített asztal mellé ültet. Mintha álmodnám az egészszet . . . alig merek enni. Lakás kellene, kérem . . . „Az is van” mondja és máris vezet egy másik szobába:

„Jó lesz ez?”

„Igen . . . hogyne . . . de nem lesz drága?”

Nevet. „Majd csak megegyezünk . . .”
Visszamegyünk a terített asztalhoz. Leültet és én enni kezdek . . . mámorosan, szédülten . . . és addig ettem, amíg ott, az asztalnál el nem aludtam.

Később megtudtam, hogy a gazda szegény paraszt volt valamikor, aki tíz évet töltött Amerikában. Konyitott valamit az ácsmesterséghez már itthon is, odakint nagyszerűen belejött és jó pár

ezer dollárt szerzett tíz év alatt. Okos, tapasztalt, jószívú ember, szelíd, boldog asszony, két illedelmes gimnazista gyerek. Eperjesről jöttek haza az ünnepre. A gazda tudja, mit jelent: idegennek lenni az emberek közt. Kora reggel befűt a szobámban és tüzel egész nap. Egyetlen gondja, hogy jól érezzem magam. Mihelyt észreveszi, hogy felébredtem, reggelit hoz és mikor próbára indulok, a lelkemre köti, hogy ebédre hazajöjjenek ám!

A színház minden este tele van.
Egy hónapig tart a boldogságom . . .

*

1915 április havában, mint önként jelentkező, a kilencedik marschbatallionnal mentem Dukla felé. Varannón vagonfőztek ki bennünket. Pusztulás, üszök, rom, mocsok, gyász . . . az orosz vandalizmus nyomai mindenütt. Szerettem volna a régi házat megkeresni, ahol oly sok boldog napot töltöttem, de nem lehetett . . . menni kellett tovább . . .”

Kiissza maradék borát.

„Látod, fiam, ilyen színiakadémiába jártunk mi valamikor. Ha a csüggedés erőt akar venni, csak a mi ifjúságunkra gondolj, amely ezerszer keservesebb volt a mai színész-fiatalságénál . . . No de gyerünk, sok dolgom van . . .”
Megölel és kikísér. Én vigyázva utána megyek.

Besurran egy házba és hallom, ahogy rákezd:

„Bocsánatot kérek a tisztelt ház igen tisztelt lakóitól, ha nyugalomukban talán zavarni bátorodom. Elagott színész vagyok. Egy kis előadást óhajtok tartani. Kérem szíves türelmüket és nagybecsű pártfogásukat . . .”

KEDVES CSALÁDOM SZERKEZETTYE

Irta: HOSSZU ZOLTÁN dr. a Nemzeti Színház tagja

Nem igaz, hogy a mérnekek találták fel a rádiót. Legalább es a szerkezettyinek az alapvonalait nem ők találták fel, hanem én.

Met én már ezelőtt harminc esztendővel úgy rendeztem bé a családomat, s a má napig es ojan a becses famillám, mint egy nagy hangszórós. rádiós szerkezet:

Az anyósom a zántenna benne. Amennyi szóbeszéd a nagy világűrbe eléjfordul, mind esszeszedi, s mind behordja a házba ez a nyomoru vénasszony.

A feleségem, ő a hangszóró szerkezet a készüléken. Az igazítól csak annyiba különbözik, hogy nálunk soha nincsen

szünetjelző készülék. Merhát éjjel, nappal furt egyet tart a leadás.

A gyermekek, azok a lámpák a készüléken. Azok adnak egy-egy csepp örömet s világosságot eccer-máccor. Nem dicekvésből mondom, met nem természetem, de ha a jószágos Ūristen es úgy akarja, mához egy esztendőre már nyóc lámpás készülékkel dolgozunk. Mán feltéve, hogy valami légkőri zavar nem jó közbe. (Az ember sohasem tudhassa ebbe a keserű világba.)

Végezetül pediglen: én vagyok a zanódpótló a készüléken. Akármilyen baj van, furt engem recsegetnek, kénoznak, gyötörnek. S még es én vagyok mindennek az oka.

Kívül éj van. A havas pihen. A fuvallat elrendezi a faleveleket és valahol a mélyükben finoman meglebeg a fülemile torka. Már felpattant néhány csillag, a másvilági élet kezdőbetűi. A kaliba előtt örökdő kutya fölnéz rájuk, hogy éjjeli látásra fényt gyűjtsön belőlük. Az éj hatalmas himnusza zeng a hegyek orma felett. Az erdei népek csendesen hallgatnak a hegyek oldalában szétszórt tüzek mellett. Mindenki tudja, hogy baj van a havason, a halál ólálkodik a Péter Ignác kalibájá körül s a tüzekbe mélyedve zordonan várják, mikor szólal meg a klánétája, hogy az alig öt-hat éves Amáli-leánya életből távozását bejelentse. Mert csak akkor szokott Péter Ignác klánétáznia, ha ilyen halálos veszedelmet kell hírül adnia a havasok népének. Senki a világon úgy nem értett ehhez a kicsi jávorfa furulyáskához, mint ő. Ezért is nevezték Klánétás Péter Ignácnak. Csodás finomságúvá sodródott a klarinettben a lelke és láthatatlan arany hurokként kivetődött belőle a repülő madarak lábaira, a fák ágacskáira, a felhők képére, emberek szívére. A nóta tisztá, szent varázsával fogott meg mindeneket.

Pedig csak kétszer szólalt meg és kétszer hallgatott el a kezében ez az erdön vágott csodálatos hangszer. Mikor elvette és mikor eltemette a feleségét. Furcsa bolond ember volt világléteében ez az Ignác. Egyebe nem volt a két karjánál, s a jávorvessző furulyáskájánál, amiről mindig hordja magával addig, míg meg nem látta a faluban a Mihók Dávid Trézi leányát. Annak se szólt egy árva szót se, csak előrántotta a klánétát a belső zsebéből, a nyomába szegődött és pörögni kezdtek ujjai alól a dal gyöngyei. Trézi megzavarva, elkáprázva a keblére szorította két kicsi öklét és úgy ment a legény után

a havasra, mintha lépesmézzel csalogatták volna. Pedig annál szomorúbb nótát sem azelőtt, sem azután nem hallott ember. Olyan volt, mintha koldustarisnyából töltötte volna meg a furulyáját, de mégis minden illat, szellő, vihar és szépség benne volt, mintha Székelyföld lelke röpögt volna szét a kilenc kicsi likon által. Mikor azonban megtartották a szegények lakodalmát, ez az istenszamara odalépett egyik fenőfához, szurkot kapart róla, a klarinettnek mind a kilenc likát betapasztotta, s az ékes, rezes szerszámot felszurta a füstös gerendába. Senkinek el nem árulta, miért némította el a dalt. Az asszony is unszolta, kérlete, — hiába. A klánétát a pókok ezüsfályolba foglalták. Olyan szegények, elhagyottak lettek, hogy a tűz is megsiratta őket, de Ignác hajthatatlan maradt.

— Addig nem nyúlok hozzá, míg valami víg, boldog nótát nem fúhatok rajta! — árulta el végül is az asszonynak.

A holdog nótára azonban nem került sor, hiába várták. Hej, pedig hogy fájta mindenki lelke. Szinte a klánéta is belepusztult a várakozásba. Meg is repedt volna, ha Ignác titokban végig nem csókolgatja, harmatban meg nem furdeti. Drága öble így telt meg sóhajjal, bánattal, emberek kínjával. s a sok nyomorúságtól megfeketedett a fája és komoran csillogott rajta a kilenc fekete szurokpecsét.

Olyan bolond volt ez a Klánétás Péter Ignác, hogy azt hitte, eljön az idő, mikor a klánéta szent pecsétjei maguktól elkezdnek fényleni és egy napon, előbb-utóbb maguktól felpattannak, mint az aranytojás héja, s olyan víg, boldog nóta születik öblében, hogy hallatára a méhek lerúgják a virágporth örömküben a lábukról és táncolni kezd a tarisznya a koldusok hátán.

Ugyan várhatta bolond Ignác

ezt az időt, mert amikor legjobban bízott benne, akkor ette meg a fene ezt az egész világot és életet. Olyan esztendők voltak, hogy még a pillangók hátán is ördögök ültek és gyűlöletet izzadt a virág is. Mikor mindenki átkozódott és olyanok voltak az emberek szemei, hogy a pokolig el lehetett látni a fényüknél, egyedül csak Klánétás Ignác mosolygott és biztatgatta az embereket.

— Csak a tavasz megérjük, minden másképpen lesz!

A havasi népek szinte megverték a vigasztalásért, mert olyan nehéz esztendejük volt, hogy a betévő falatot se bírták megkeresni. Ő azonban már mosolygott, pedig ő is éhes volt, mint a többiek, condra gúnyája leszakadt és asszonyostól alig lézengtek a lábukon; volt azonban egy titka, mit nem kellett elárulnia senkinek, mert mindenki láthatta, kinek szeme van, hogy gyermekáldást várnak. Ettől fénylett a Klánétás Péter homloka, s a lelkében már új dallamok nevettek, ujjongtak, születtek. Ez lesz az első víg dal, amire olyan régen vár. Mindennap megnézte titokban a klánétát, de bizony azon semmit se változott a fekete szent pecsét.

— Nem tesz semmit! — biztatta önmagát, mert az öröm nótája már ott rejtőzött a füleiben, s színes szárnyai nőttek tőle. Észre sem vette, hogy asszonya hogyan sorvad el mellette a nagy nyomorúságban. Könny, panasz és szenvedés ömlött belőle, mikor az ura nem látta.

— Csak a tavasz megjőjön! — biztatta tovább Klánétás Péter Ignác.

A tavasz aztán el is jött, de mégsem fúhatta meg a klánétáját.

Éppen a szentgyörgyi részen vágta a fát, mikor meghozták a hírt, hogy leánykájuk született. Egész úton a klánétára gondolt: — „No most!... Most jött el az idő, amire vártam!” — de mire hazaért, már a ka-

liba ajtajában ott várt a vén Antal Mihályné:

— Csendesen, Ignác, mert egy kicsi baj van!... A feleséged alszik!...

— Alszik? — hökkent meg az ember.

— Igen! — vetett keresztet Antal Mihályné. — Isten adjon örök nyugodalmat neki... Mire észre vettük, magához szólította Szentfelsége!

Klánétás Péter be se ment a kalibába, csak leült csendesen a tűz mellé.

— Várj — sajnálta meg a vénasszony. — Kihozom a gyermeket!

Péter öblevette és sokáig nézte a finoman mosolygó, drága csecsemőt...

— Ügyelj rá, — ijesztette a vénasszony, — mert az ilyen gyermeknek, kiért az életével fizetett, utána szokott jönni az anyja!

Klánétás Péter nem szólt rá semmit, csak levette a gerendából, hosszasan elnézte a klánétát, leverte róla a szurokpecsétet és ott a tűz mellett fűni kezdte. Az erdei népek lejöttek a hegyekről a halott asszonyt virasztani, de Péter azt sem mondta nekik „félkalap”, csak klánétázott tovább, míg azt nem mondta neki az öreg tapasztalt Füzi János, a szentgyörgyi pásztor, hogy: — „Te Péter! Minek a túzlángjának kínlóddal idefenn a havason, mikor a klánétáddal vagyont kereshetnél a faluban!”... Erre mintha megijedt volna, újra bepecsételte a nótaszerszámot, visszaszurta a gerendába.

— Majd, ha a tavasz eljön, minden másképpen lesz! — motyogta. — Várjatok csak!... Olyan szép nótát tudok!... Majd a tavaszon.

Az emberek azt hitték, hogy fájdalomban megbolondult, vállat vontak és hazamentek. Szerencsére a gyermeket a vén Antal Mihályné magához vette és elgondozta, mintha az övé volna... Mindez őt, vagy hat eszten-

dövel ezeltört történt. Azóta Klánétás Péter nem sok ügyet vetett a gyermekre, mintha nem is volna az övé.

Legalább is az emberek előtt így mutatta. Csak amikor mások nem látták, titokban csókolgatta meg és biztatta:

— Várj csak, Amáli!... Egyszer előveszem a klánétát, s meglátod, hogy milyen szép nótát fúvok rajta! Csak a tavasz eljőjön!...

Mondom, öt esztendő telt el azóta és semmi sem történt, amit ebben az ügyben érdemes volna felemlíteni. Kicsi Amáli növögetett, jácogtatott, de olyan vékony, betegesnek látszó leányka maradt, mint a virág. — Nem fog sokáig élni! — tudta a havason mindenki s a vén Antalné is bizonyosra vette, hogy előbb-utóbb el fog érte jönni a halott anyja. Még szerencse, hogy ez a szegény, boldogtalan apja nem is igen törődött vele.

Négy esztendeig nem volt semmi baj, de az idén úgy látszott, hogy mégis igaza van Antal Mihálynénak.

Egy hete sincs, hogy a gyermek váratlanul beteg lett. Egész nap semmi baja nem volt, de este-felé kigyúlt a két kicsi orcája, s erőlenül lehervadt a tűz mellé. Egy óra múlva olyan lázban volt, hogy meg sem ismert senkit.

— Szólni kéne az apjának! — tanácsolta Antal Mihály. — Ha vége talál lenni, legalább búcsúzhassék el tőle...

A hirre szinte egykedvűen cammogott fel a kalibához Klánétás Péter Ignác.

— Hát beteg? — állított be. — Akkor elviszem haza!

— Nem viszed sehova! — tiltakozott a vén Antal Mihályné. — ... Itt is megkapja az anyja!

— Az anyja? — rándult meg az erdei ember.

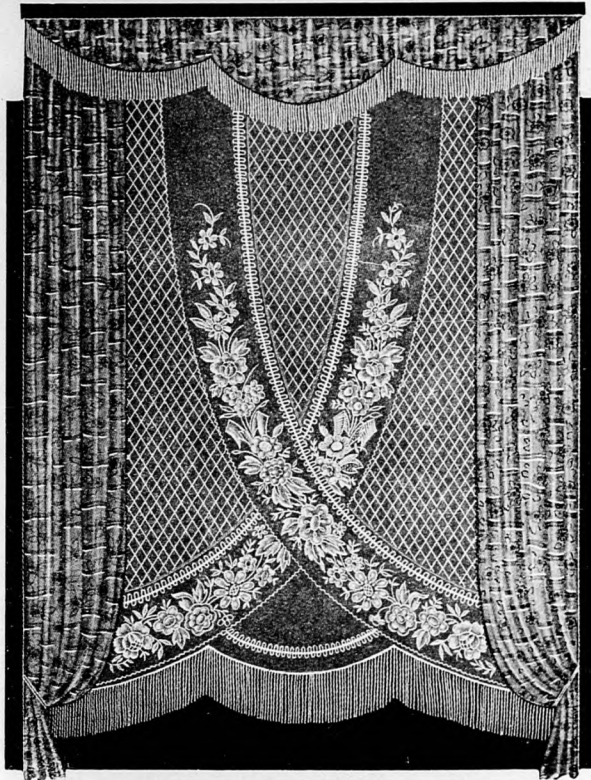
A vénasszony meggyőződéssel legyintett:

— Megmondtam, hogy elviszi az anyja azon a napon, amelyiken meghalt!

A félvad, sötét ember megrázódott, szemeiben furcsa fény villant föl, mintha eddig sírban feküdt volna és most ébredne fel.

Hirtelen felbőlt:

— Nem lehet!... Nem hagyom! — és lekuporodott beteg gyermeke mellé, mintha a testével akarná életét megmenteni.

Hímzett tüllfüggöny drapériával és szárfüggönyei

Egész éjszaka együtt küzdött vele és másnap se tágitott a beteg ágya mellől. Az ő homlokát is kiverte a verejték és kínok torzították arcát. Csak akkor eszült valamennyire, mikor reggel felé a gyermek kissé elcsendesedett.

Így birkózott gyermeke életéért három éjjel, három nap, de úgy látszott, hiábavaló minden.

— Mit kellene csinálni! — töprengett sűrű homlokkal, tehetetlenül. — Tanácsoljon valakit! — esett neki a vénasszonynak.

— Én tudnék valamit, — titkoszkodott az öreg asszony, — de nem merem megmondani, pedig ezen a gyermekem senki más nem segíthet!

— Ki az? — ugrott fel Klánétás Péter.

— A somojói csudatévő Szűzmária!... Ha ő leányának fogadná... kijönne, s leányának fogadná, nem volna semmi baj! Az erdei ember visszadöbönt.

— A Szűzmária?... Ha ő kijönne a havasra!

— Arra te ne is számít! — ijesztette el az öreg asszony, még a gondolatától is.

— Hátha beszélnek vele? —

bizakodott mégis az ember. — Megpróbálhatod! — tanácsolta Antal Mihályné. — De siess, hogy késő ne legyen!... Minden perc késő lehet!

— Akkor megyek is! Lapos szőrtarisznját vetett a vállára, fejszét a karjára. Egész úton Máriával tusakodott.

— Mi lesz, ha nem jön ki a havasra?... Akkor hozom!... Az ölemben hozom ki!

Olyan nagy volt a gondolat, hogy remegve állott meg. Félt maga is tőle, de mindjobban hozzászokott. Szinte futva sietett végig a Nyilénk gerincin, hogy mire a nap leszállana, Somlyón lehessen.

Már látszott a tarfejű Kis-somlyó tövében a szép kétágú templom, mikor új baja támadt.

— Hátha nem adják a barátok?...

Erre nem is számított. Pedig a barátok nem fogják engedni, hogy elhozhassa a csudatévő Szűzanyát. Hiába tette meg a hosszú utat, akár vissza is fordulhat.

— De mi lesz szegény kicsi leánykammal? — kérde halkan.

Arca elsötétült, dacosan meredt szembe az idelátszó nagy fehér templommal.

— Akkor ellopom!... Ha mind a tizenkét barátot le is kellene vágnom, akkor is ellopom!

Most már, mint a tolvaj, úgy orozkodott a templomhoz bokrok, fák árnyékában rejtőzködve. Szíve a torkában dohogott és libeggett súlyos belső terhetől.

Nem volt szerencséje. Zengő orgonaszó, kivilágított, fényes templom fogadta. Négy barát is szolgált az oltár körül a Mária lábainál.

— Hiába jöttem! — vesztette el a kedvét, de — ha már itt van — csendesen beorozkodott a többi szegényember közé.

Őt nem látta senki, mert behúzódott egyik gyóntatószék árnyékába, de ő mindent látott. Egyik főbarát arany füstölővel mélyen meggörnyedve, illatos tömjénfüstbe borította a Szűzanyát, az orgona halkán szólott és olyan szépen, hogy a csodálkozástól kiültek az erdei ember szemei és különös meghatottság, szelidség lopózott a szívébe.

— Édes Mármám! — tört fel önkéntelenül is benne a fájdalom bízalom, de alig ejtette ki a pár szót, sápadtan össerezte, mert az eloszló tömjénfüstön át látta, hogy a Szűzanya egyenesen reánéz és többet nem is vette le róla a szemeit, mintha kedvesen azt kérdeznék: — Hát neked ugyanbiza mi bajod van, Ignác?

— Nekem elég nagy bajom van, mennyei édesanyám, mert kinn Szépaszó fejében haldoklik egyetlen gyermekem, s azt mondja a vén Antal Mihályné, hogy csak te segíthetsz rajta!...

Elsorolt mindent, s azt sem tagadta le, hogy mi volt a szándéka, istálta szépen, hogy ha vége lesz a templomozásnak, lépjek le az oltár fölül, s jöj-jön, nézze meg azt az ártatlan gyermeket, segítsen rajta, s ne tekintse, hogy semmiféle ajánlékot nem hozhatott, de ő olyan esett szegény ember, hogy a rajta levő rossz condra gúnyáján kívül, egyebe nincsen.

Mindjobban belemelegedett a kérdésbe, egészen nekibátorodott a Szűzanyával való beszélgetésbe, mert úgy látta, mintha Mária mosolyogva bólintana, s azt mondaná:

— Megyek, Ignác, megyek!

Hogyne mennék, de egy cséppet légy türelemmel, míg a szentszolgalatnak vége lesz. Azt meg kell várunk! Addig helyezd kényelembe magadat itt az én házamban!

— Köszönöm alássan! — ült le a pap helyébe, a gyóntatószékbe. — Nem mondom, kicsit biza megfáradtam. Nehéz volt az út, s negyedik éccaka nem is hunytam le a szemeimet a gyermek állapota miatt...

Tovább nem is merte zavarni a Szentszűzet, mert látta, hogy a szent könyörgésre kell figyelnie, hiszen annyi ember szólott hozzá egyszerre, hogy tiszta csuda, ha minden kérését észben tud tartani, minden nyomorúságot meg tud jegyezni. Kicsit még büszke is volt Klánétás Péter, hogy külön kihallgatást kaphatott pillanatra a mennyország királynéjától és szinte sajnálkozva pillantott végig embertársain, akiknek talán nem sikerült ilyen közel jutniok Hozzá. Most már biztos volt a dolgában. Mihelyt azonban az eddigi epszött félelem és feszültség feloldódott, az első megkönnyebbülés után ölmos fáradság lepte meg. Eléggé szgyelgte későbbben, de az álom elnyomta ott a gyóntatószékben, hiába küzdött ellene. Az a szép lány orgonaszó is segített, az emberek csendes imádkozása is altatta.

Az elalvás miatt nem is lett volna semmi baj, de amikor az ájtatosságnak vége lett, a templomi nép haza takarodott, s a sekrestyés fráter éppen a szép szál viaszgyertyákat oltogatta, ez a boldogtalan Klánétás Péter csendesen horkolni kezdett a gyóntatószékben, s a templomzáró barát észrevette. Szeliden odacsoszogott, hogy felköltse, de mikor meglátta a felsötétben ragyogó fejszét a karján, s a torzonborz, félvad erdei embert, első ijedtségében segítségért futott, s odacsodította az összes barátokat.

— Hé atyafi! — rázta meg egyikük kíméletlenül. — Mit akar itt?

Az első álmából felriasztott, holtfáradt ember nem tagadott semmit. Egykedvűen bevallotta, hogy ő bizony a boldogságos Szűzmáriát el akarta vinni a beteg leánykájához, s éppen csak azt várta, hogy a világ kissé elcsendesedjék.

— Csendörököt kell hívni! —

háborodtak fel a barátok, s olyan fenyegetően fogták körül szegény embert, hogy ha nem templomban vannak, bizonyosan a fészi nyelit a hátához verik. Szerencsére egy öreg, szálas főbarát, — a többinek a gazdája lehetett, — hátra intette a többi.

— Jere, fiam s mondj el mindent eleitől!

Mióta az apja térdírói lekerült Klánétás Péter Ignác, ilyen bizalmat nem érzett élő ember iránt, s úgy kitérta minden baját előtte, mintha a végrendeletét diktálná.

— Egy életem, egy halálom, én biza bévallom, hogy el akartam lopni Máriát, hogy segítsen az én ártatlan Amálimon! Különösen a klánéta dologra csóválta a fejét a vén atya, s látszott rajta, hogy nem helyesli. Mintha nem akarná, vagy nem tudná elhinni, újra megkérdezte:

— S te azon a klánétán soha az életben szomorú nótán kívül egyebet nem fujtál?

— Minek a tűzlángjának örvendtem volna! — bődült viszszza Ignác. — Elesett ember, mindenki éhes kutyája voltam kölyök korom óta, az egy bajon, nyomorúságon kívül egyebet az életben nem láttam. Minek örvendtettem volna!...

— Hiszen lehet, hogy mondasz valamit — hümmögött a vén meztlábás barát —, de én

mégis azt mondanám, hogy menj el szépen haza, vedd elé a klánétád, s fujj valami víg dolgot annak az ártatlan lánykának, ha azt akarod, hogy az anyja magával ne vigye... Klánétás Péter Ignác nem értette ezt a beszédet.

— S akkor az anyja... itt hagyná? — bátortalankodott. A barát bölintott.

— Ha mondom!... Mert tudod az úgy van, hogy a halottak odaát a másvilágon maguk sem tudnak nyugodni, ha látják, hogy mi ideleonn örök szomorúságban élünk, s folyton panaszt, sírást küldünk hozzájuk. Hogy tudna nyugodni különösen egy édesanya!... Ne csudálkozzál rajta, ha a gyermeke után akar jönni, ha hallja a te fekete gyászpecséttel szomorított kesergő dalodat!...

Klánétás Péter elgondolkodott. — Lehet valami a dologban! Bizalmatlanul mégis felnézett a barátára.

— De ezt maga honnan tudja ilyen biztosan?

A barát alázatosan Mária felé fordította azott, nehéz fejét: — Tőle!...

Az erdei ember komoran nézett a szoborra, mintha csaldott volna benne.

— Tőle?

A főbarát mosolyogva bölintott.

— Már beszéltem a dolgodról vele!... Ő tanácsolta.

— Mit! — kapta fel a fejét Ignác.

— A klánéta dolgot!

— Hogy vígat fujjak rajta?

— Hogy vígat fujj rajta!

— A leánkának?

— A leánkának!

Az erdei ember szomorúan vette a fejszét és felsóhajtott.

— Hát én megtehetem, de... mégis eljöhett volna velem, hogy legalább lássa!

— Ki? — csodálkozott a barát. — Ki mehetett volna vele?

Ignác együgyűen a szobor felé bölintott:

— Ő... Szűzmária!

Az öreg barát belelátott az egyszerű emberbe és megvigasztalta:

— Amiatt te ne búsulj!... Ő már volt ott!...

— Már... volt ott? Nálam?... A havason?... Láttá?... Megnézte?...

— Amíg te aludtál! — bizonykodott a barát.

Az erdei ember arca földöntúli fényvel felragyogott!

— Akkor nincs baj!... Akkor én is megyek!... Hej ha én azt tudtam volna!...

Úgy rohant el a barátok között, mintha a szemét kivették volna. Sietve, lihegve mászott fel a Kissomlyó oldalán és rohant végig az élen a gyönyörű szálfenyők közt Szépaszó felé. Lelkében a remény és öröm vígdalai már születtek és eszébe se jutott, hogy se meg nem köszönte, se el nem búcsúzott Máriától, csak csörtetett végig az erdőkön, olyan sietve, hogy a hold alig ért a nyomába...

*

Éjfél körül a havasi népek, kik egész este lesték a rossz hírek után, hogy mikor szólal meg a Péter Ignác halálhírt jelentő, szomorú klánétája, meglepetve ugrottak fel, mikor végre felbugyborékkolt a hangszer s víg öröm-dallamok bugyogtak elő öbléből.

A klánéta kilenc fekete pecsétje átfényesedett az örömtől, mint a Krisztus sebei és szinte ömlöttek belőlük a dal gyöngyei. Ilyen szépet soha senki nem hallott.

A félvad erdei emberek boldogan felkurjantottak s aztán szép csendesen lefeküdtek.

Azt mondják, hogy soha olyan szépen nem ragyogtak a csillagok az égen, mint azon az éjszakán...

SOLANGE GYÁMJA

Írta: Claude Gevel • Franciából fordította: K. Lányi Piroska

GONDOLATOK

Az első sikert nem mindig a megérdemelt munka eredményének elérése fölött érzett öröm édesíti meg; sokszor csak az, hogy mégis sikerült győzedelmeskednünk azokon, akik azelőtt megmosolyogtak.

A férjít meghódítani felszínes nőnek is gyermekjáték, csak kevés külső szépséggel bírjon; örökre önmagának megtartani — a legtartalmasabb nőnek is megoldhatatlan probléma.

Két nő csak addig jó barát, míg egy harmadik, a férfi közbe nem lép. E perctől fogva megkezdődik a küzdelem, amelyet rendszerint a közbelpétt harmadik old meg. Tudniillik — kerekelt old.

Szépén szeretni, úgy, hogy annak emléke mindig egyformán szépen és kedvesen megmaradjon — csak igen kevesen tudnak. Ezek a lelki megérzők. Először a lelkük érzi meg, hogy megtalálták egymást, azután következnek a fizikai meglátás, megérzés. Ha ezek az emberek gondolataikat írásba foglalják, az örök, tiszta szerelem csodás harmóniáját tárják az olvasó elé.

Ha egy nő örökre magadra akarsz haragítani, állítsd róla, hogy nem sikerült meghódítania azt, akit szeretett.

A férfi élete: út a virágos mezőn át. Amikor elindul, észrevesz néhány virágot, amely útjába kerül. Tétovázva keresgél, azután leszakítja azt, amelyik legközelebb esik hozzá. Azután halad tovább. Útközben számtalan virágot lel; egyik sebb, másik illatosabb s bizony az első virág, amelyet a nap heve kissé már elherasztott, fel lesz cserélve másikkal. Amíg megy át a mezőn, a virág sokszor cserélődik, míg az út végére ér. De míg útját befejezi, a virágok csak cserélődnek s ha nagyritkán meg is találjuk nála az első, elheravadt virágot, mellette mindig ott pompázik a legutóbb szakított, pompázó friss virág.

S. Schimek Magda

Az édes, örökké mosolygó Solange sápadt arccal és vöröstre dagadt szemmel rontott be a gyámjához. Nem szólt egy szót se, csak odavetette magát a dívány sarkába és megindult a sírás, hevesen, feltartóztathatatlanul, mint a nyári záporosó . . . André Villier meg csak állt előtte s immár egy félórája haszlatlan törte a fejét, hogy mitévő legyen. Tizenhárom éve volt gyámja ennek az édes kis jószágának, de ez volt az első eset, hogy nehéznek találta a hivatását. Már-már ott tartott, hogy szídni kezdte magában szegény megboldogult Jules Hersent, amiért meghalt, amiért ilyen kényes, sírósbábut hagyott hátra és pont óréa, szegény védtelen agglégényre . . .

Nem volt ideje végigmondogatni magában a csúnya káromkodást, mert a kisleány hirtelen abbahagyta a sírást. Felemelte szép szöke, borzas fejét a dívány támlájáról és könnyben úszó nagy kék szemével ránézett:

— Ni . . . nem is kérde, mi bajom . . .? Hagysz sírni?

— Ho . . . ho . . . ogy én nem kérde? De édes kis Solange . . . hisz szóhoz sem engedtl jutni . . . úgy megijesztettél, hogy . . . hogy bevalloam neked, azt sem tudtam, mihez kezdjek. . . de most már valld be, édes kis csöppség, mi bajod . . . ne . . . ne szomorítsd szegény André bácsit . . . tudod, mennyire imád, — mondta Villier és már tudta, mit kell csinálni. Odaült a kisleány mellé, megfogta a kezét, úgy kezdte faggatni.

Solange vallott. Azaz egy félórát egyebet sem tett, mint nagy és szapora könyhullatás közepette egyre azt hajtogatta:

— Nem tudok nélküle élni . . . !

Meg azt is mondta közbe-közbe:

— Szeretem . . . !

Villier addig hallgatta, míg végre mentő ötlete támadt:

— Te kisleány, tudnék egy pompás megoldást . . . hozzá fogsz menni . . .

— Jaj, de édes öreg csacsi vagy, André bácsi . . . azt hiszed, olyan egyszerű az: „Hozzá fogsz menni . . .” Ha jól tudom, ötvenéves vagy . . . és ötven év alatt még annyit sem tudtál megtanulni, hogyha egy leány valakihez hozzá akar menni, ahhoz még valami kell . . . az is kell, édes André bácsi, hogy az a valaki el is akarja venni. Hidd el, sokkal okosabb volna, ha inkább neki mondanád, mert engem igazán nem kell rábeszélni . . .

No erre aztán felpattant Villier:

— Micsoda? Hogy nem akar elvenni? . . . Ki az? Vak? Süket? Vagy hülye?

— Egyik sem, hála Istennek . . . nagyon okos fiú, abból is láthatod . . . mert szerelmes a gyámleányodba, még hozzá olyan bolondul, ahogy . . . ahogy csak egy nagyon okos fiú lehet . . . de van neki egy nagy hibája . . .

— Sánta? Púpos? Pyromániás? Kleptomániás? Részeges? Kártvás . . . vagy mi hibája van?

— Neki az a hibája, hogy van mamája . . .

André bácsi szeme a csudálkozástól majd kiugrott a helyéből. Erre a feleletre bizony azt hitte, hogy gyámleánya a nagy átkozott szerelemtől kissé megzavarodott.

— Miért csodálkozol úgy, André bácsi? . . . Persze, te nagyon öreg vagy már és elfelejtetted a gyermekmeséket, pedig azokban szerepel a gonosz mostoha, aki megakadályozza, hogy a szerelmes kifályfi elvegye a királykisasszonyt. Nos, a mi esetünk is ilyen, csak az a különbség, hogy Pierre mamája nem mostoha, hanem édes mama, Pierre nem királyfi, hanem bankhivatalnok és . . . és én is csak André Villier bácsi szegény kis gyámleánya vagyok.

— Hogy hívják őt?

— Pierre Laville . . . a legszebb név a világon . . . már a nevéért is beleszeretnék . . .

— Laville!!! — Villier szinte ordította ezt a nevet. Felugrott a díványról és vadállat módjára rohant fel-alá a szobában pár percig. Solange rémülten nézte, azt hitte, megbolondult a gyámja.

Végre megnyugodott Villier. Lerokadt egy feltebe, kezébe támasztotta a fejét. Most is világosan látta maga előtt Pierre Laville-t . . . az apját annak a Pierrenak, akit ez a kisleány szeret. Maga előtt látta az oltár előtt, mellette a leányt, akibe szerelmes volt . . . Emlékezett arra a gyilkos gyűlöletre, amely akkor összeszorította a szívét. Pedig nem volt oka gyűlöletre. Valami kis félreértés volt köztük. Ő nem irt Irénének két hétig, a leány meg dacból hozzáment Lavillehoz. Ostoba gyermek dacból ment hozzá, mert nem szerette. Őt szerette . . . egy szép tavaszi estén már oda is borult a vállára és megígérte, hogy a felesége lesz . . . bosszúból ment hozzá a másikhoz, úgy tett mintha „haragszomrád” játszana . . . csúnya vége lett a játéknak. Az a gyönyörű fiatal teremtes ott az oltár előtt egy súlyos beteg emberrel kötötte össze az életét. Amikor a kis Pierre megszületett, Laville már beszámíthatatlan volt. Ép testtel, elborult elmével, csendes örülként élt húsz esztendő . . . míg egyszer egy világos percében rádöbent a szörnyű valóságra és egy golyóval véget vetett mindennek. Ott az oltár előtt látta utoljára az asszonyt . . . Már nem is emlékezett pontosan a vonásaira, mégis a lelke mélyén megsajdult valami most, hogy rá gondolt.

— André bácsi . . . én . . . én azt gondoltam . . . neked el kellene menned Pierre mamájához. Te olyan édes tudsz lenni . . . te le tudnád venni a lábáról Ugy-e, elmész, André bácsi?!

Nahát még csak ez kellett . . . hogy ő elmenjen oda!!! Hozzá, aki félredobta őt! Aki André Villiert felcserélte egy Pierre Laville-jal . . . Ő menjen el hozzá, aki megfogadta, hogy soha . . . soha be nem teszi lábát a házába . . . hogy

félrefordítja a fejét, ha meglátja . . . mert Iréne volt az oka mindennek . . . az a kis félreértés . . . nem, az nem ok arra . . . Amiért ő elutazott az összeveszésük után és nem írt két hétig . . . azért az a leány tudhatta volna, hogy szereti, hogy gondol rá . . . hogy majd eleped érte . . . Nem, bármennyire is szereti ezt a kisleányt, ezt meg nem teszi érte, nem, a világ minden kincséért sem . . .

Solange persze ezeket a nagy fogadkozásokat mind nem hallotta, mert ezek csak André bácsi fejében játszódtak le. És Solange különben sem látott, sem hallott a nagyvilágból most sokat, mert szerelmes volt és a szerelmes embernek egészen külön világa van, külön törvényei, illemszabályai, parancsai. Például egyáltalában nem illt volna rendes körülmények között, hogy egy 18 éves nagyleány, mint például Solange, egyszerűen odaüljön egy 50 éves, még igen fess és daliás férfi ölébe, nem, ez még akkor sem illt volna, ha az a férfi történetesen a gyámja. De Solange megette. Fehér, kemény karjával átfonta Villier nyakát és vagy százszor beleduruzsolta a felübe:

— El kell menned, bácsi . . . el kell menned . . . Meg kell magyaráznod neki. Ugy-e, el fogsz menni? . . . Hidd el, nincs abban semmi, elvégre nem vagyok te a lányod . . . én csak a kis gyámleányod vagyok . . . Az apám nem mehetne el, ha élne, az olyan lenne, mintha árulná a lányát, de te elmehetsz, mert te olyan édes vagy . . . Ugye, elmész? Te drága . . . te édes, André bácsi . . . — Nem megyek . . . hagyj békében . . . és ne piszkítsd össze a cipőd sarkával a nadrágomat . . . nem megyek . . . punktum . . .

*

Igen . . . azzal fejezte be André bácsi, hogy „punktum“ és egy hét mulva mégiscsak felült a vonatra.

A kis városkában kiszállt és az állomásfőnöktől megkérdezte, hol lakik özvegy Lavillénél.

Negyedóra mulva egy fehérbóbitás szobaleány már a Laville-kastély lépcsőjén vezette felfelé.

Talán még soha életében nem volt ilyen izgatott Villier, mint ezekben a percekben. Férfias önuralommal igyekezett legyűrni izgatottságát:

— Csak a fiatalokról fogok beszélni . . . elvégre kötelességem . . . a gyámi hivatás nemcsak abban áll, hogy fogtatom Solange örökségét . . . Most kell megállnom a helyemet, amikor a kisleány boldogsága forog kockán, — mondogatta magában és már ott is állt a bájos zöld szalonban. Még mielőtt magához tért volna kábulatából, már nyújtotta a kezét feléje valaki. Magas, karcsú asszony, alig erősebb, mint leánykorában. Arca a régi finom, lehelletszerűen rózsás, a finom ráncokat alig lehet észrevenni rajta . . . csak a haja ezüstös . . . csillog a betóduló alkonyi fényben . . . Az asszony mosolyog és már fogja is a kezét és ő csak áll ott és nem tudja, mit szólnon.

— André . . . maga az csakugyan? Nem akartam hinni a szememnek, háromszor is elolvastam a névjegyet . . . No üljön le már . . . Szép magától, hogy bejött hozzám . . . Tudja, én őszintén szólva azt hittem, maga még mindig haragszik rám . . . Sőt, őszintén szólva, most egy kicsit ki is ábrándultam, amikor megláttam . . .

— Miért . . . megöregedtem?!

Az asszony elnevette magát:

— Na végre, csakhogy megjött a hangja . . . nem, ne féljen . . . alig változott valamit . . . Én . . . én nem magából, hanem . . . hogy is mondjam . . . az én . . . az emlékeimből ábrándultam ki . . . Én . . . én mindig úgy képzeltem, hogy maga halálosan gyűlöl engem . . . bevallom, az sokkal érdekesebb lett volna, talán . . . talán a hiúságomnak jobban hizelegne, hiszen . . . hiszen tudja . . . De . . . de nem is értem, mi van velem . . . milyen ostoba is vagyok, hogy erről beszélek . . . magát ez valószínűleg nem is érdekli . . . ! Talán . . . sőt minden bizonnyal más hozta ide . . . valami üzleti ügy . . . felejtse el, amit most összebeszéltem . . . különben nagyon szívesen állok rendelkezésére.

— Maradjunk a régi . . . a másik hangnál, kedves . . . kedves nagyságos . . . asszony, vagy . . . ha szabad még úgy szólítanom . . . , ahogy régen . . .

Az asszony arca mintha pirosabb lett volna egy árnyalattal.

— Nem, uram . . . nincs semmi értelmé, én idegen asszony vagyok az ön számára, annyira idegen, hogy még csak nem is gyűlöl . . . beszéljünk úgy, mintha most látnók egymást az életben először.

— Nem lehet . . . nekünk van egy régi adósságunk . . . mi egyszer haragudtunk egymásra, köztünk félreértés volt, amíg ez a félreértés nincs elintézve, mi nem lehetünk idegenek egymásnak . . . Tudja mit, beszéljünk meg most mindent, engeszteljük ki egymást. Akkor, akkor már nem lesz semmi közös ügyünk és szépen leszöghetjük, hogy semmi közünk egymáshoz, csak üzletileg fogunk beszélni. Én például elkezdem így: nagyságos asszonyom engedje meg, hogy a kedves fia elvegye feleségül az én kedves gyámleányomat.

— Mi . . . it mond? Az Istenért . . . ügye, tréfál?

— Tréfálok . . . ha komolyan beszélnek, akkor inkább azt mondanám, hogy . . . hogy . . . azaz semmit sem mondok . . . intézzük el először a régi félreértést . . . addig nem lehet komolyan tárgyalni . . .

— Uram, ön eddig egyebet sem tett . . . ne haragudjon, mint össze-vissza beszélt . . . egy szavát sem tudom komolyan venni . . . Mondja meg, miért jött, a régi dolgok nem érdekelnek . . . nevetséges lenne, ha öszülő fejjel ifjúkori ostobaságokon vitakoznánk.

— Hát vegye tudomásul, hogy én pedig azért jöttem . . . jóvá akarom tenni a régi bűnömet, meg akarom vallani most, huszonöt év mulva, hogy az alatt a két hét alatt, amíg nem írtam magának . . . igen . . . akkor majd elepedtem magáért . . . vártam, hogy majd ír egy sort, visszahív . . . Kár volt várni . . . nekem kellett volna közelednem . . . Belátom, hiba volt tőlem . . . több, bűn volt . . .

— És én bűnhődtem érte . . . meg akartam bosszulni magamat és a bosszú áldozata én lettem, — suttopta csendes hangon az asszony.

— Azért jöttem Iréne, hogy jóvátegyem a hibámat . . . azért jöttem, hogy bezonyítsam, maga is hibás volt, nem lett volna szabad dacból . . .

— Eh, ne beszéljünk erről, André . . . de az előbb beszélt valamit a fiamról . . . tréfált . . . nem értem . . . A gyámleányáról is beszélt . . .

— Nem fontos, Iréne . . . semmi sem fontos . . . jóvá akarom tenni, amit vétettem . . . azt akarom, tegye maga is jóvá, amit ellenem vétett . . .

— Megörült? Mit akar hogyan tegyem jóvá?

— Még nem tudom . . . majd megbeszéljük együtt . . . akkor . . . akkor, ha már a feleségem lesz . . . Nem kell igent mondjon, az már egyszer régen, nagyon régen elhangzott . . . közben máshoz ment feleségül . . . gyűlöltem, megvettem ezért . . . de ma már másképen látom a dolgokat . . . Ma már látom, tudom, hogy sem a gyűlölet, sem a harag nem fontos . . . a hiúság sem fontos, még a túlságos önérzet sem . . . egy fontos dolog van a világon, hogy együvé kerüljenek, akik összetartoznak.

Már álltak mind a ketten, a még mindig daliás ötvenéves férfi és a még mindig szép, öszülő fejú asszony. Percekig nem szóltak egy szót sem. Szorosan fogták egymás kezét . . . mint akik összetartoznak . . .

*

A szobaleány a szomszéd szobában teríteni kezdett. Már egészen sötét volt s ők még ott álltak a szalonban összefonódott kézzel . . . Hosszú percekig álltak így, közben az asszony feje a férfi vállára hanyatlott.

Csendben, kettesben ülték meg a kézfogót. Már a desszertet ették, mikor a férfinék eszébe jutott:

— Drágám, ügye . . . ügye beleegyezel, hogy a fiad elvegye az én kis gyámleányomat?

ASSZONYHÁBORÚ

HOGYAN SZÜLETETT A NŐI VÁLASZTÓJOG,
HOGY LETT EMBER A NŐBŐL

Az angol parlament közelében egy nő szobra áll. Ha Anglia képviselői kinéznék az ablakon rámosolyoghatnak a nőre s a nő visszamosolyog rájuk, kedvesen, gúnyosan, mintha ezt mondaná:

— Emlékeznek uraim, hogy nem is olyan régen, alig harminc éve ugyan-ezen parlament lépcsőin repítettek le engem és társnőimet, mikor választójogot követeltünk a nők számára.

Mert a szobor nem más, mint Emmeline Pankhurst képmása, az első feminista, az első suffragette.

Aki ismeri ennek a nőnek a történetét, mosolyogva áll meg szobra előtt. Mosolyogva, mert ugyan ki hinné, hogy ez a törékeny jószág volt a békebeli brit világbirodalom «Elsőszámú Közellensége», politikuskok réme, újságírók és karikatúristák gúnyolódásának céltáblája? Ki hinné, hogy ez a karcúság, akibe — ez szobrán is látszik — csak hálni járhatott a lélek, vivta ki az angol nők s a világ többi női számára a választójogot s vele együtt azt a teljes emberi egyenjogúságot, amely nélkül a férfi nem is tisztelheti igazán a nőt, akit szeret.

ÜRİKISASSZONY A 60-AS ÉVEKBEN

Nem véletlen, hogy ez a harc; az asszonyok harca, Angliában lángolt fel s nem véletlen, hogy Emmeline Goulden — a későbbi Pankhurst asszony

— volt ennek a nagy harcnak az első katonája. Emmeline négy fiútestvér mellett egyetlen lányra volt szülőinek. Egyetlen kicsi Hamupipőke, akinek megvolt mindene, amit szeme-szája kívánt. De semmije, amit szíve-esze kívánt.

Ki törődött azonban ésszel és szívvel a hatvanas évek Anglijában, ahol édes diszbaba-számba ment minden női lény, noha az ország trónján asszony ült: Victoria királyné.

Emmeline hat évig járt iskolába, de itt főleg hímezni, énekelni, varrni és főzni tanították. Történelem, földrajz és matematika melléktantárgyak voltak.

A különös kis Goulden-lányt azonban ezek a melléktantárgyak érdekelték legjobban.

«Anyuskám» könyörgött anyjának a nyári szünidőben, mikor pajkos öccsei fejébe egy házitantól előre töltögette már a jövővi tananyagot.

— Anyuskám, hadd vegyek részt a fiúk óráin.

— Megbolondultál, édes lányom? — kérdezte

Goulden-mama — sohase találánék számodra férjet, ha kitudódna, hogy matematikát tanulsz...

— s Mrs. Gouldennal nem lehetett többé tanulásról beszélni.

Mit volt mit tenni? Emmeline addig könyörgött a fiúk tanárjának, míg az megengedte, hogy a tanulószoba kertrenyíló ablakát nyitvahagyják a tanítás alatt. Itt, a nyitott ablak alatt kukszolva sajátította el Emmeline mindazokat a tudományokat, melyeket a sors csak fiúk számára tartogat. Fiúk számára, akik ásitva, kelletlenül túrik, hogy a fejükbe töltsék.

EZ A VILÁG, FÉRFIVILÁG!

Mint minden angol házában, Gouldenék házában is a férfiak körül forgott minden. Emmeline lassan rájött, hogy a világ, amelybe született, férfivilág. Minden, amit látott, ezt bizonyította. A szegényházba, ahová meleg levest, magavarrt fehérneműt, kötött holmit szokott vinni, majdnem minden esetben férfiak juttatták az asszonyokat s a társaságban, mely szülői házához járt, szellemi munkára termett, kitűnő asszonyok tétlenül vegetáltak jelentéktelen férjek árnyékában.

S hogy bánt a törvény ezekkel a nőekkel? Úgy, mint az éretlen gyermekekkel. Az angol nőt hazája törvényei úgy szolgáltatták ki férjének, mint amerikai ültetvényesnek a néger rabszolgát.

— És ez ellen a nők nem protestálnak? Nem lázadoznak? — kiáltott Emmeline, mikor öccsei házitantójával a nőkre vonatkozó — vagyis nem vonatkozó — törvényeket olvasták.

— Azt hiszem, maga Don Quichote is meggondolná, hogy fegyvert fogjon-e az angol hagyományok ellen. Ez lenne a világ legeredménytelenebb harca — nevetett a fiúk tanítója, de Emmeline Goulden nem hitt neki, becsomagolt s Londonba utazott.

EGY PANKHURST NEVŰ BOLONDOS FIATALASSZONY

A szélmalom-harcot, melyre «maga Don Quichote se vállalkozott volna», már férje, dr. Pankhurst oldalán kezdi meg Emmeline. De csodálatosképpen a nők mutatnak legkevesebb hajlandóságot arra, hogy a harcban résztvegyenek.

— Hagyja csak, Mrs. Pankhurst, jól vagyunk mi, ahogy vagyunk! — mondogatják — a mi jó királynénk nem látna szívesen, ha ilyen nőietlen harcba bocsátkoznánk...

De Victoria, a jó királyné, a nyárspolgáriság eszményképe a századfordulókort eltávozik az élők sorából s egyszerre felülkerekedik az a fiatalabb nőgeneráció, melyet oly sok esztendeig hallgattak el Victoria nevével.

Malomkő-kalapjaik alatt ezek a nők függetlenségről, önállóságról, egyenjogúságról álmodoznak. Halcsontos fűzőik mögött tudni, érzetivágó szív dobog. Sietve tömörülnek Pankhurst asszony köré. Kipirult arccal hallgatják a gyűlésekről hazasiet, hogy újszülött kislányát táplálja, s az idősebbiket fűrösse.

De bárhogy sokasodnak a hívek, nem mutatkozik eredmény. A suffragetteket, — akiket a választójogért, a «suffragéért» vívott harcukról neveztek el így — mindenütt kinevetik.

— Ugyan minek maguknak választófog, édesem? — mondja egy suffragett-küldöttségnek egy képviselő s meg akarja csipkedni a küldöttség csinos vezetőjének arcát. De a szép nő jókora pofonnal válaszol a szemtelenségére.

— Igy! — mondja a pofon után — most pedig tudja meg, hogy a választófog az első lépés. Ha lesz képviselőnk, lesz munkánk. Férfipályákon fogunk működni s az önhöz hasonló számár örülni fog, ha alkalmazzuk...

Másnap a lapok belones voltak a botránnyal. «Egy Pankhurst nevű bolondos fiatalasszony vezetésével neveltséges nőmozgalom indult» — írta az egyik kormánylap gúnyosan... s nem sejtii, — hogy is sejthető? — hogy a bolondos fiatalasszony szobra néhány esztendő múlva az angol parlament közelében fog állni.

BOTRÁNY, — AZ ANGOL FÉRFI MUMUSA

Arthur Balfour, akiben ekkor sokan látták már a Jövő Emberét, ragyogó arccal csemegetett Pankhursték házának kapuján. Kezében tartotta a gúnyos újságcikket.

— Csakhogy rájött arra, mit kell Angliában csinálni, ha az ember célt akar érni — mondta Emmeline-nek, kinek jó barátja volt. — Botrány kell ide, Mrs. Pankhurst! A botránytól az angol férfi úgy iszonyodik, hogy mindenre hajlandó, csak-hogy elkerülje...

De Emmeline nem akart botrányt. Megrökönyödve olvasta a lapban híve és munkatársa: a pofozó-hölgy esetét a miniszterrel.

— Köszönöm a tanácsát, Arthur — mondta Balfournak mosolyogva, — de én hiszek abban, hogy az igaz ügynek botrány nélkül is győznie kell...

Az «igaz ügy» azonban nem győzött. Hiába küzdöttek érte három évig az okosság, a józan ész, a rábeszélés fegyvereivel a suffragettek.

— Balfournak úgy látszik, igazza van — mondta Mrs. Pankhurst híveinek s megkezdődött a «harc». Anny Kelley, Mrs Pankhurst legréggebbi híve, — mosogatólányból lett hivatalnok — harminc társával leutazott Manchesterbe, ahol programbeszédre készült Sir Edward Grey, a kormány-párti képviselőjelölt. Alig kezdett beszélni, rákiáltott Anny Kelley:

— Mi lesz a nők választójogával? — Sir Edward mosolygott s gúnyos feleletre készült, de alig beszélt öt percig, egy másik nő röptette felé a választófog kérdését.

A dolog botránnyal végződött, a manchesteriek, a suffragettek vették fel a part. De Balfour tanácsa hasznosnak bizonyult: másnap egész London a manchesteri esetről beszélt s három újságró cikket írt a suffragettek mellett.

CHRISTABEL ES SYLVIA

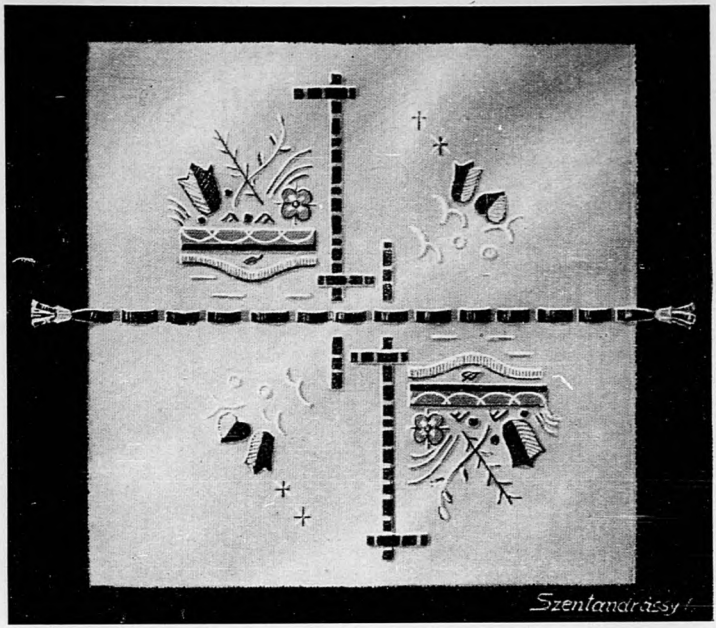
Mrs. Pankhurst lányai ezenközben karcsú, nagylányokká serdültek. Egyikük a háztartást vezeti, másikuk Pankhurst asszony titkárnője s mindketten a női választófog lelkes követői. De ha kell, harcias katonák is.

Mikor Mrs. Pankhurst Hyde-parki beszédét trombitákkal, dobokkal s más lármakozókkal akarja túlharsogni a rendőrség, a Pankhurst-lányok kétszáz nő élére állva a parlament ellen vonulnak. Az utcán mind többen csatlakoznak hozzájuk. Ezernél többen érnek a parlament elé. Itt azonban két rendőrszázad várja őket. A rendőrök és a suffragettek közt harc fejlődik. A nők parnyóit, kalaptűt s a «gyengéd női kacsót» használják. A rendőrök öklöt és gumibotot. Fél óra alatt véget ér a harc. A suffragettek nagyrésze dűnyiba kerül.

Börtönbe kerül Emily Davidson, a legszebb, legelőnésebb londoni fiatalasszony is.

De a suffragettek most már nem nyugodnak. A Dartmore-börtön körül zöldelő erdőt felgyújtják. A tűzre felfigyel az egész környék. Nagykendős munkásszonyok, bundás damákn százával vonulnak a börtön elé, hogy Emmeline Pankhurst szabadonbocsátását követeljék. A rendőrség szétveri őket is, de Pankhurstné s a szép fiatal Davidson-lányt nem törli meg a börtön.

— Ha nem bocsátanak szabadon, éhenhalunk,

Asztalterítő. Leírása kézimunkarovatunkban. A MUL kézimunkaboltjának terve.

— mondták s azzal a félelmetes elszántsággal, mely csak nőkben lakozik, visszautasítottak minden eleséget.

A börtönörök ijedten néztek össze. Az amazonok kifogták rajtuk. Szabadon bocsátják őket.

A legfargalmasabb utcákon felugranak a miniszterek kocsjára. «Jogot a nőknek» kiáltják be az ablakon s egyik folyamodványt a másik után küldik a királynak. Természetesen egyetlen egy se ér el őfelségéhez. Megreked a kabinetirodában.

Mrs. Pankhurst és Sylvia-lánya mind gyakrabban kerülnek börtönbe s mind elszántabb koplalóművészekké válnak. A hatóságok azonban nem nézték télenül a koplalást. Egy orvos tanácsára mesterséges táplálással kísérleteznek, Mrs. Pankhurst belebetegszik. Kórházba kerül s a többi suffragett igyekszik helyette is koplalni. De a közvéleményt meghatotta ez a rendíthetetlen ellenállás: a makacs politikusok ellen fordul, a nők mellett foglal állást. Sőt mind több férfi csatlakozik a mozgalomhoz. Járványszerűen terjed a feminizmus.

Egy tizenhétéves fiatal grófnő, akit az udvarnál bemutatnak, földig hajol a király előtt. Az etikett szerint azonnal tovább kellene suhannia, de a trón körül állók rémülten látják, hogy megáll s így szól a királyhoz: — Felség, tiltsa el, hogy társnőimet mesterséges táplálással kinezdék... Ezen a tavaszon káprázatosan elegáns közönség jelenik meg az angol Derby. A smaragdútló pázsitra, az urak cilianderére, a hölgyek tollas kalapjára a béke gondtalan, boldog napja nevet...

A löverseny szépe Emily Davidson. Tündéri karcsúságán, szőkeségén mindenki szeme megakad. De egyszerre — mi ez? — Emily kiszakítja magát udvarlói köréből. Futásnak ered s nem áll meg, míg a királyi páholy elé nem ér. Most vezetik ide a király főfutamra készülő lovát. Emily kitűpi a kantárt a lovasz kezéből, a király felé fordul, de ebben a pillanatban a ló megbokrosodik. Futni kezd, Emilyt magával ragadja, majd a sikoltozó tömeg szemeláttára körözti a fiatal asszonyon.

Mrs. Pankhurst legszebb követője még ezen az éjszakán meghalt.

A DIADAL ELKÉSETT

Néhány héttel a fiatalasszony halála után Emmeline elvcsztette jóval csendesebb, de nem kevésbé hűséges társát: férjét, dr. Pankhurstöt.

Harcias lányai, lángolóan-lelkes felesége mellett Richard Pankhurst keveset szerepelt, de Emmelineben ő tartotta a lelket minden veszített csata után s Sylvia és Christabel neki köszönhették alapos tudásukat, kitűnő nevelésüket.

A csopás megtörte Emmeline-t, pedig hívei épp ezidőtájt készültek döntő harcra. De kitör a világháború s Mrs. Pankhurst, aki csak árnyéka önmagának, utolsó, nagy erőfeszítésre szánja magát: leinti a mozgalmat, melyért két évtizede harcol.

Mire a háború véget ér, a nőknek nem kell jogaikért küzdeniök. Az események igazolták őket. Anglia egyhangulag szavazza meg, amit más orszákok már megszavaztak: a nők választófogát.

Mire a győzelem eljön hozzá, fáradt öregasszony Mrs. Pankhurst. A legkopottabb londoni negyedek egyikében él, ott, ahol házassága első éveit töltötte. Lányain kívül csak a környék szegényei látogatják s ő örül ennek.

— Elfelejtettek, — mondogatta mosolyogva. Bizonyára ő csodálkozna legjobban, ha a fellegek közül letekintve látná, hogy szobrot emelt neki az utókor. És a szobor ott áll, ahonnan lányait rendőrök kergették el.

Az ellenforradalom hősnője

Ivány Antónia

Világháború... őszirózsás forradalom... kommunizmus. Történesek, nevek és adattömkelegek mementója közül éles vonalakkal bontakozik ki a közelmúlt történelmi fejezet egyik hősnőjének, a tíz év előtt elhunyt Ivády Antóniának tőrékeny alakja. Ez az emlékezés éppen egy másik szomorú jubileummal találkozik össze, a kommunizmus vértanuinak 20 éves fordulójával.

Ivády Antóniát még a boldog békevilág főúri társadalmá ajándékozta a magyar nemzetnek. Eléttörténete úgy hat abból a napsugaras távlatból, mint rég letűnt korok jókai regénye. Heves megyében az 1200 holdas Ivád, amelyet még I. Endre adományozott az Ivády ősöknek, volt Antónia szülőhelye és gyermekkorának körüldelelgető mesevilága. A nagylánnyá serdülő szép, okos s rendkívül tehetséges Ivády Antónia főúri jószágban, utazásokkal, megyei és pesti bálozásokkal indult a nagyvilági élet felé. Atyja, Ivády Béla országgyűlési képviselő volt, aki élete végéig egyfolytában töltötte be mandátumát. Fivérei, Béla, mint volt földművelésügyi miniszter és Tihamér, mint államtitkár cs. és kir. kamarások, ő maga pedig, mint csillagkeresztes hölgy, előlírták a megye, a főváros s az ország társadalmi életében. Ivády Antónia, az ünnepelt szépség korán ment férjhez Sztankay Béla huszártiszthez és kamaráshoz, akivel a Temes megyében fekvő — hozomány fejében kapott — kétezer holdas Birtokára, Fojára költözött.

Sztankayné Ivády Antónia szelleme fennkölségével és szélességével tudásával nemcsak a társadalmi élet egészen tündökölt, hanem politikai íróvá is kifejlődött. Példátlan a magyar újságírás történetében, hogy nő létére csak úgy ontotta politikai vezércikkeit. De mint csillagkeresztes dáma, nem használhatta családí nevét, ezért a Lórisz írói nevet választotta. De nemcsak mint írózseni és publicista, hanem, mint a magyar jelen egyik hőslélek történelmi alakja, emelkedett Ivády Antónia a magyar élet horizontja fölé. A világháború végén, mint önkéntes ápolónő, a nemzeti összeomlás előtt, mint biztos ítéletű diplomata, az összeomlás idején pedig, mint politikus végzet mentő munkát és szolgálta a magyar haza és a nemzet érdekeit, így a többek között Róma, Berlin, Párizs legmagasabb politikai s társadalmi köreiből szerzett Magyarországnak befolyásos barátokat és pártfogókat.

Egyik legkedvesebb barátnője érdekesen emlékezik meg Ivády Antóniának a kommünt megelőző s a vörös

diktatura idejével kapcsolatos tevékenységéről:

— A Károlyi-kormány alatt Baross-utcai lakásomba költözött Ivády Antónia, aki akkor már kenyérkeresetből úzte az újságírást s lángoló honzserelemből a politikázást. Lelki szükséglet hajtotta az ellenforradalmi agitációk felé, úgyannyira, hogy Károlyi uralomra jutása idején ő volt az első s talán az egyetlen, akit, mint politikai foglyot, Károlyi letartóztatott. Ugyan hamarosan szabadlábra került, de ettől fogva állandóan rendőri felügyelet alatt állott. Lakásunk szomszédságába költözött Linder Béla, akinek a tisztiszolgája a cselédszobát nem használta, de az ablakokat állandóan nyitva tartotta. Károlyi kopói pedig állandóan lesték, figyelték Antóniát, ennek ellenére baráti úton sikerült értesülést szerezniük, hogy rendőri nyomozó autó indult lakásunk felé. Nem volt már idő a töprengésre. Hirtelen egy kofferbe gyömöszöltük az áruló iratokat s a nyitott ablakon át becsempésztük Linder Béla cselédszobájába. Hej, ha ő ezt sejtette volna! A mellettünk levő házban lakott egy fiatal vezérkari kapitány is — Gömbös Gyula, akivel Antónia szintén szoros politikai összeköttetésben állott. Ő jegyezte meg Antóniáról: «Nem csodálkozom, ha szentté avatják, vagy felköltik». — Ugyanis Antóniának a férfit is megszegényítő energiája és kemény karaktere volt, mely páratlan erkölcsi érzékekkel és merészséggel egyesült benne, — fejezte be felvilágosítástát Ivády Antónia barátnője és sors-társa.

De Ivády Antónia igazi nagy cselekedetét azalatt vitte véghez, amíg Kún Béla a budapesti rendőrség foglya volt. A hőslélek nő az angol misszió vezetőségénél kijárta, hogy egy befűtött monitort útra készen, a pesti főkapitányság közelébe, a Du-

naparra irányítottak, amelyen Szalonikibe szándékoztak deportálni rendőri fedezettel a hajóra kísért országfelforgató Kún Bélát. A befűtött és felszerelt monitor azonban hiába vesztegelt ott, mert az akkori krónikások szerint «azokban a sorsdöntő órákban csak egyetlen férfi volt az országban — Ivády Antónia.»

Kún Bélát nem deportálták Szalonikibe, ellenben Ivády Antóniát, mint veszedelmes ellenforradalmárt, elfogták és bebörtönözték. Két napig étlen-szomjan tartották a fogságban s a harmadikon a Korvin Klein Ottó elnöklete alatt összeülő vésztörvényszék elé állították azzal a félrevezetéssel, hogy amennyiben «bűntársai» mindent bevallottak — valljon ő is, «hiszen egy óra múlva az elvtársnő ugyanis lógni fog.» Az ellene felsorolt vád közepette megrágalmazták a magyar történelmi osztályt, amelyből a «vádolt» is kikerült.

Szemanuk leírása szerint Ivády Antónia úgy állott bírái előtt, mint az antik tragédiák hősnője. Büszke tartással, emelt homlokkal, bátran beszélt, de mindenekelőtt kikeréte magát, hogy, mint csillagkeresztes hölgyet — elvtársnőnek szólítsák. Emelt hangon tiltakozott a történelmi osztály megvádolása ellen, bátran Korvin Klein szemébe vágta súlyos vádjait, gyengeséget nem mutatott, kegyelmet nem kért, s kijelentette: — «Nem bánom, mindent elvehetnek tőlem, életemet is, — csak a hazám ép legyen.»

És csodák csodája történt. Seidler Ernő, a vésztörvényszék tagja, az akkori rendőrfőkapitány megilletődött hangon jelentette ki:

— Láttunk már itt az ön történelmi osztályából való férfiakat térdenszúva könyörögni az életükért. Ön felmentjük a kivégzés alól, mert mi ellenségben is megbecsüljük a nagyot.

Ivády Antónia megmenekült a felakasztástól, de a börtönbe visszakísérték, ahol még három hónapig sánylódott és a végzetét előkészítő cukorbaját itt szerezte.

A nemzeti újjászületés korszakának aranyos derűje már nem tudta meggyógyítani Ivády Antóniát, 1925 őszén még gyönyörködött olvasóit a «Római levelek»-kel, de aztán kihullott kezéből a toll és hosszas gyötörődés után, 53 éves korában, az Ivádyak ősi kriptájában, örök pihenőre tért.

Ivády Antónia fenkölt példája fénykévet vetít a viharos magyar mának árnyékos oldalaira és megtanít büszke öntudattal viselni a történelmi magyar sorsot.

„Minden házasság: — lutri!”

Angliában és főként Amerikában a legnagyobb bűnök közé sorozódik, ha a jegyescpárok szíjjelválnak. Az a férfi, aki elhagyja menyasszonyát, biztosra veheti, hogy nagyon súlyos kárterítési összegre ítéli a bíróság. Már az egyszerű házassági ígéret is efféle következményekkel jár.

Most azonban — legalább Angliában — úgy látszik, hogy valami változás következett be. Allandóan lehet olvasni a különböző londoni lapokban ilyen híradásokat: — „Mr. és Miss között-re kitűzött házasságkötés elmarad.”

Két-három évvel ezelőtt még alig jelent meg ilyen hirdetés. De most már egyre világosabban látszik, hogy az eljegyzések tömeges felbontásáról van szó. Ezért tartotta szükségesnek az Angol Asszonyok Szövetsége, hogy állást foglaljon ebben a kérdésben. Egyik ülésén Westmorland grófné a következő kijelentést tette:

— Ezt a ma nagyon időszerű problémát higgadtan és tárgyilagosan kell vizsgálódás alá vennünk. Alapjában véve, ha semmit sem tehetünk az ellen, hogy a házasságok fel ne bomtassanak, nem csodálkozhatunk azon sem, ha az olyan jegyescpárok, amelyek nem illenek össze, szétválnak. Vizsgáljuk meg közelebbről azokat az okokat, amelyek a jegyescpárok válásához vezetnek. Az esetek 99 százalékában azt fogjuk tapasztalni, hogy az eljegyzés maga megfontolatlan és elsiertett lépés volt, amely

felületes ismeretség után következett be. Gyakran megtörténik, hogy az a fiatal lány, aki egy este sokat táncol egy rokonzenves fiatalemberrel, már a házasságra gondol és másnap jegyet is váltanak egymással. Egyáltalán nem gondolnak arra, hogy alig ismerik egymást és mindenféle meglepetésre számíthatnak. Tulajdonképpen csak az eljegyzés után kezdik egymást megismerni. De akkor aztán annál inkább talál hibákat a menyasszony a vőlegényében és a vőlegény a menyasszonyában. Így tehát — fejezte be előadását a grófné — csak helyeseltük, ha az ilyen, egymáshoz nem illő jegyescpárok különválnak. Aztán egy gazdag, híres gyáros felesége emelkedett szólásra.

— Sokszor — mondta — egész lehetetlen körülmények között történnek a jegyváltások. Én is ismerek egy hasonló esetet. Egy tizenhét- és egy tizennyolcéves lány, egy nagyiparos leánykái, jőbarátnők voltak. Egy szép napon a tizenhétéves eljegyezte magát. Amint erről értesült a tizennyolcéves lány, megérlelődött benne az elhatározás: „Lehetetlenség, hogy én, az idősebb, még mindig hajadon leszek, amikor ő, a fiatalabb, már régen férjhez ment. Tehát: gyorsan férjhez kell mennem!” Elhatározását végre is hajtotta. Egy hét múlva már bemutatta szüleinek a vőlegényét, akinek személye egyáltalán nem volt megfelelő és kívánatos. A szülők energikusan tiltakoztak, de a lány keresztül-

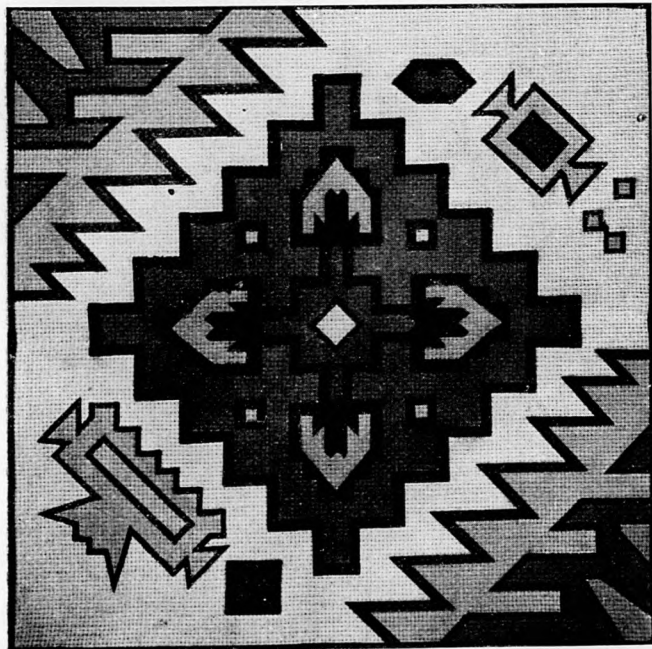
vitte akaratát, mert diadalmaskodni és hencegni akart eljegyzésével. A házasságkötés is megtörtént, de két hónap múlva már megindult a válópör. Ebben az esetben is — fejezte be előadását — nem lett volna-e helyesebb, ha a jegyescpárok váltak volna idejében külön?

Ezekután vitatkozás indult meg afölött a kérdés fölött: mennyi idő szükséges ahhoz, hogy két szerelmes megismerje egymást? Az általános vélemény az volt, hogy legalább hat hónapnak kell elmúlnia, amíg az eljegyzést nyilvánosságra hozzák. Ebben az esetben, — állapították meg a jelenlevő hölgyek, — a válások száma jelentékenyen csökkenne.

Marjorie Hume, filmszínésznő, azonban különvéleményt jelentett be. Szerinte két ember — hat hónap alatt sem ismerheti meg egymást. Ez csak a házasságban következhetik be. A házasságkötés napjáig ugyanis a másik félnek mindig csak a szép oldalait és jó tulajdonságait látják. Éppen azért minden házasság: lutri! Néhányan megnyerik a főnyereményt, sokan kisebb nyereményeket, de a nagy többség csak — tapasztalatokat.

— Az én véleményem szerint tehát — mondta a filmdíva — szerelmesek minél gyorsabban házasodjanak össze. Ha aztán úgy látják, hogy helytelenül cselekedtek, még mindig helyre lehet hozni a hibát: a — válással!

Vajon melyik asszonnak van igaza?...

Mezőssy Mária

ÜZENET

Könnyeim erednek — majd leperegnek,
Vágyaim Utánad nyulnak,
Majd kihunyhatnak.

Lelkem keres a végtelenbe,
Így jutok el a közeledbe,
Kereslek egyre.

Hunytt szemem mögött megtalállak,
Égi szerelimmal imádlak
És kívánlak.

Így enyém vagy mindörökkre,
Meséd szépül egyre szebbre,
Színesebbre.

Árva-magamnak elmeséllek,
Tűnnek a percek — fogy az élet.
Hát így élek.

Kelimpárnalap. Leírása kézimunkarovatunkban

Stóra László levele

Képviselőválasztás előtt bizony nem szokott takarékoskodni az ígéretekkel a jelölteknek az a csoportja, amely maga sem veszi biztosra a megválasztását. Így egyik legigyekezőbb önjelöltünk, aki minden választáson elindul, igen furcsa helyzetbe került a mostani választáson. Minden állástalan sofförnek megígérte, hogy szolgálatába fogadja, ha megválasztják képviselőnek. Hét lakat alatt hozzáfűzte, hogy az állásra egészen biztosan számíthat, mert az ugyebár egy pillanattig sem kétséges, hogy ő győz. Hiába közölte azonban az igyekező önjelölt minden választóval személyesen a nagy titkot, a választók szavazataikkal nem voltak hajlandók támogatni «a biztos» eredményt. A derék jelölt általános közrészvétlenség következtében, löverseny nyelven szólva: még helyezést sem ért el. Mandátumot nem sikerült szerezni, az autó is vízbeesett, ellenben sikerült huszonnyolc soffört összegyűjtenie, akik hír szerint most közösen akarják perelni a beígért állást.

Szinte János dr., miniszteri tanácsos, a Máv pénzügyminisztere, a legújabb magyar vitéz. A Vitézi Rend a napokban vette fel tagjai sorába a miniszteri tanácsost, aki ez alkalomból sok-sok szerencsekívánatot kapott.

Kraeuel Erik, amerikai egyetemi magán tanár, az Egyesült Államok földmívelésügyi minisztériumának magasrangú tisztviselője európai tanulmányútra során Magyarországra érkezett. Saját eleget autóián járja a vidéket, sok tanyára bekopog, a földművesekkel ebédel, minden érdekességről és eredetiségről fényképeket készít s aminek falun a legjobban örülnek, sok fényes pengőt elszór. A magasrangú amerikai főtisztviselő, — amint ez ma úgy látszik világszerte divat — az európai államok mezőgazdasági szociális viszonyait tanulmányozza. Előzőleg ugyanígy végigjárta Hollandiát, Németországot és Svájcot is.

A pesti löverseny hajdani sztárjai, Fregoli és Engelbert, különös versenyt rendeztek a napokban a balatonfüredi országúton. Úrnőjük ösztönzésére még egyszer fellángolt bennük a versenyláz és versenyre kelték egy teherautóval. 500 méter távolságon győzték is a hajdani versenypáripák, de azután főlénybe került a lomha motor és lehengerelte a fáradt tüdőket.

Biskoroványi Ernő igazgató nevét sok-sok szegény felvidéki magyar fogja tisztelni, amíg él. Kevés olyan befolyásos

és jómódú magyar úr volt a Felvidéken a cseh uralom alatt, mint Biskoroványi Ernő, akinek a szíve és a zsebe mindig nyitva volt a panaszkodóknak. Biskoroványi igazgató tetteiért most a legmagasabb helyről is méltó elismerésben részesült. A Kormányzó Úr Öfóméltósága a felvidéki magyarság érdekében kifejtett tevékenységéért a Magyar Erdemrend tisztii keresztjével tüntette ki.

Egyik fiatal banktisztviselőné, a pesti társaság legnagyobb meglepetésére válik nagyjövőű férjétől. A válóper befejezése után rövidesen angol báróné lesz az ismert és körülrajongott szépasszony. Annak idején majd nevekkel is szolgáltathatunk.

Bata Tamás, a koronázatlan cseh cipőkirály, amikor nyilvánvaló lett, hogy a régi Csehországban számára a következő néhány esztendőben nem nő bábér, sebtében összekapkodta néhány millióskáját, felült a Queen Mary óceánjáróra és áthajózott Amerikába. A newyorki kikötőben kellemetlen meglepetés érte Batát. A bevándorlási biztos nem engedte meg a partraszállást, hanem Ellis Islandra internálta a cipőfejedelmet arra az időtartamra, amíg útlevelét megvizsgálják. A második kellemetlen meglepetés akkor érte a cipőkirályt, amikor a bevándorlási tanács

megtagadta a beutazási engedélyt. Az indokolás az volt, hogy olyan országban állították ki Bata útlevelét, amely már nem létezik. A sokszoros milliomos gyáros, zsebére csapott és «maid én megmutatom!» felkiáltással megfellebbezte a döntést.

Tauer Béla ezredorvos és Jónás Emil főmérnök hosszú görögországi tanulmányúton vettek részt. Egy tudományos expedícióval végigjárták a legnevezetesebb görög helyeket, így Klarissat, Athént, Eulisist, Megarat és Korinthost. A régi görög építészeti és képművészet nemrég feltárt szépségeit tanulmányozták.

Szilágyi Tibor dr., az Országos Földtani Intézet fővegységés Békésre utazott, hogy ott állami megbízásból hélium után kutasson. Köztudomású, hogy a hélium-gáz egyike a világ legértékesebb elemeinek, amelynek birtokáért az egyes államok anyagi áldozatot nem kímélve, késéggig menő harcot folytatnak. Felmérhetetlen jelentőségű és értékű lenne, ha Magyarországon is találnának a léghajózásban pótolhatatlan héliumot.

Baross Erzsikét, Baross József nőgrádmegyei főispán bájos leányát a napokban vezette oltárhoz Hanzély Pál földbirtokos.

Egy híres vadász be akarta vezetni a vadásztudományba és vadászgyönyörökbe igen zsengekorú csemetéjét. Vászórt az ifjúúrnak egy szép flóbertet. A gyerek egy darabig avval szórakozott, hogy verebekre lödözött a fegyverrel. De amikor még véletlenül sem sikerült egy verebet sem eltalálni, hasonlókori barátjával fogtak egy szelíd galambot és kikötötték. Néhány lépés távolságból célbalóttek a kikötött galambra. A kegyetlen játéknak, amelynek során a többszörösen sebesült galamb kétségbeesetten vergődött a zsinegen, a papa beavatkozása vetett véget, aki néhány jól irányzott és ágyúdörgészerű nyaklevesséssel a nekivadult vadászokat terítette le.

Társasjátékok, játszottak egy előkelő szalonban. Azt kellett legtalálóbban kifejezni, hogy ki az optimista és a pesszimista. A versenyt egy magasrangú köztisztviselő nyerte a következő meghatározással:

— Optimista az, aki ha 100 szivart kap ajándékba, mindig a legszebbet választja ki, hogy elszívja. Állandóan boldog, mert mindig a legszebb szivart szívja. A pesszimista pedig mindig a legcsúnyábbat választja ki és ilyenformán sose szív egy kedvére való szivart, tehát állandóan boldogtalan.

J.18050

J.18049

J. 18049. Elegáns, fiatalos, nyári délutáni ruha, virágos tarka se-lyemből. Előnyös a négyszögletű kivágás és a rövid ujjak, melyeket ugyanolyan széles szegély díszít, mint a nyakkivágást. Anyagszükséglet: 3.75 m. 95 cm. széle-
séből.

J. 18050. Sötétkék gyapjugeor-
gette komplé-kabát, a virágos
mintájú ruhához. A derékig ösz-
szeőrő oldalakat 4 gomb tartja
össze. A bő kabátujjak keskeny
kézelőben végződnek. Anyag-
szükséglet: 2.10 m. 1.30 m. szé-
le-
séből.

J. 18051. Szép mintás nyári se-
lyemruha az előbbi kabáthoz. A
derék felsőrése és a szoknya alja
kék tüllből készül, melyet piros
és kék bársony szalag díszít,
fiatalos hatása van a puffos uj-
jaknak és csokorban végződő
öveknek. Anyagszükséglet: 3.10 m.
95 cm. széles anyagból, 50 cm.
tüll.

J.18051

J.18052. Fiatalos nyári ruha, mintázott matkrepptől. Hatásos az erősen húzott blúz, mely visszahull az övre. A széles öv meggy-bördő selyemmel bélelve és csokorban rögződik. Anyagszükséglet: 4.10 m, 60 cm piros, 95 cm széles anyagból.

J.18053. Elegáns délutáni ruha, mintázott sűrke selyemből. Jól hat a húzott kis kepp, mely a nyaknál lévő virágok alatt gombolódik rá a ruhára. A szoknya harangszabású. Anyagszükséglet: 4 m, 90 cm szélesből.

J.18054. Kék-fehér mintás műselyemből délutáni ruha. A vállrészrel együtt szabott húzott ujjak rendkívül divatos hatásúak. Erősen harangszabású a szoknya, melyet elől betétrész bővít. Anyagszükséglet: 4 m, 90 cm szélesből.

J.18055. Nyári ruha, világos ciklámenszínű selyempikéből. Mintázott anyagból készül, a mellényke igen előnyös. Széles berakások bővítik az alját. A széles, körülszegett öv kiemeli az alak karcsúságát. Anyagszükséglet: 3.60 m, mintázott műselyem, 90 cm szélesből.

J. 18098. Leánykaruha világoskék mosóhelyemből, kockás taftból készül a blúz és az öv. Anyagszükséglet: 1.60 m. kockás, 2.45 m. sima 80 cm. széles anyagból.

J. 18099. Fehér vászon leánykaruha, piros keresztöltéses díszítéssel, mely kedvesen élénkíti a ruhát. Buggyos ujjak. Anyagszükséglet: 2.40 m. 100 cm. széles anyagból.

J. 18100. Piros-fehér csíkos mosóhelyem gyermekruháska. Az előrészen zsebek és ujjak keresztbe vett csíkokból készítenődik. Anyagszükséglet: 1.60 m. 120 cm. széles anyagból.

J. 18095
2-4,4-6

J.18098
10-12,12-14

J.18099
4-6,6-8

J.18096
2-4,4-6

J. 18095. Gyermekdirndli, mintázott anyagból húzott felsőrészszel. A felsőrész fehér voileből készül. Húzott alj, a buggyos ujjakat keskeny fehér szegély díszíti. Anyagszükséglet: 1.35 m., fehér voile 50 cm. 80 cm. széles anyagból.

J. 18096. Gyermekruháska világoskék vászonból. Gallér és egyéb dísz lazacszínű anyagból. A kis ruha elől gombolódik. Anyagszükséglet: 1.10 m., 80 cm. szélesből.

J. 18097. Növendék-leányoknak való ruha, fehér-kék mintás mosóhelyemből, kék selyemszalagból készül az öv, elől csokorra kötve. A ruha hátul derékig gombolva. Anyagszükséglet: 3.10 m. 80 cm. anyagból.

J.18097

J.18100
4-6,6-8

J.18101
6-8,8-10

J. 18101. Dirndli ruháska 6-8 éves leányka számára. Négyzetes kivágású, az ujjaknál a anyag rézsutos szabású és ez képezi a díszítést. Az alj a derékvarrásnál többször húzott. Anyagszükséglet: 2.75 m., 80 cm. széles anyagból.

J.18 102
6-8,8-10

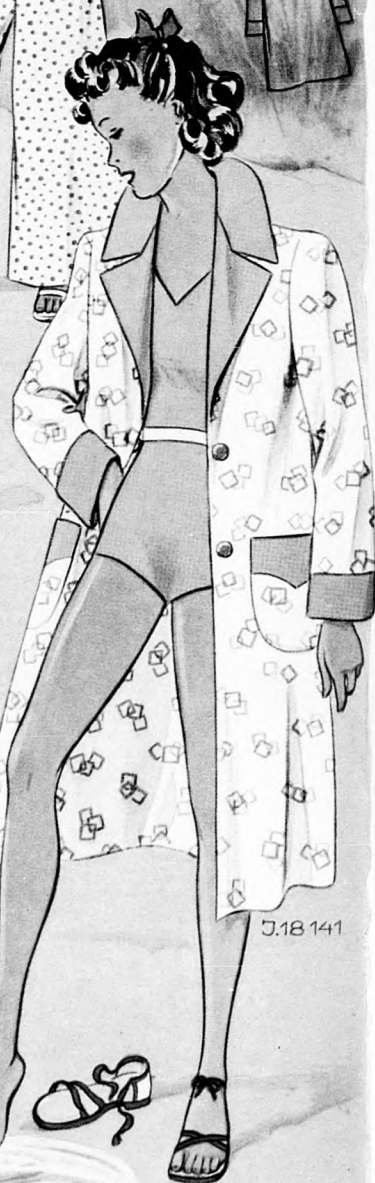
J.18 103
10-12,12-14

J.18 104
2-4,4-6
★

J.18 105
10-12,12-14

J.18 141

J.18 106
8-10,10-12

J.18 107

J.
18 108
1-2,2-4

Igy öltözködünk nyáron

Egyformán divatos az angolos, franciás és magyaros ruha
Szótár és löversenytikett az imprimén

A Magyar Nők Lapja tudósítója körsétát tett a pesti divatszalonokban. Megkérdeztük a szalonok tulajdonosait és így a speciális magyaros ruhákat készítőket is, hogy mi szépet, mi újat hoz még a nyári szezonra a divat? A válaszokból és a látottakból így prezentálhatjuk a női divat nyári Baedeckerjét.

A magyaros ruhák

Keresztes-Fischer belügyminiszter úr felesége állott most élére a magyaros öltözködés propagandájának. Mint ismeretes, a kegyelmes asszony nemcsak elméletben, de gyakorlatban is jó példával jár elől a magyaros ruhaviselet terén. Azokon a helyeken, ahol magyar stílusú ruhákat készítenek, azt látjuk, hogy a legnagyobb sikere a magyar hímzésű boleróknak van. Miért? Egyszerűen azért, mert a georgette-ra dolgozott magyar hímzésű, színes és egyszerű bolerók nemcsak magyar ruhákhoz, hanem angol és francia szabású ruhákhoz is lehet viselni. Természetesen, divatos puffos ujjúak ezek a csinos magyar bolerók. Nagyon szeretik úgy a külföldi, mint magyar hölgyek a színes hímzésű, könnyű nyári blúzokat, amelyekhez fehér pliszírozott szoknya a legdivatosabb. A magyar blúz egyszerű angol szoknyához is lehet viselni. Jellemző a magyar ruhák külföldi sikerére, hogy egyre több ruhásépgyversenyt nyernek az óceánjárókon a külföldi hölgyek — Budapesten vásárolt dús hímzésű magyar ruhákban, szűrőkben, sárkőzi mellényekben, bolerókban. Természetesen, a magyaros ruhák mellett a hölgyek szekrényeiben más divatos ruhák is vannak.

Párizs uj csodái

Párizs és Párizs nyomán Budapest is erősen felkészült a nyárra. Ami a legörvendetesebb, minden erszény számára tud szépet és divatosat az idei nyári divat. Az anyagok közül a Ducharne szenzációs nádszékfónás mintájú flamisol anyaga egyformán jó fiatalnak és idősebbnek. A ruhát a legegyszerűbb angol szabásban készítik a szalonok. Érdekessége: a gombokba is nádszékfónás minta van égetve. Érdekes és eredeti a szótárblúz. A anyagra francia szavak vannak nyomtatva. A szavak mellett ábrák állnak. Ugyanazoknak a szavaknak az ábrái. A „la maison“ szó mellett például egy ház áll. A mai nyelvelés világban egyenesen praktikus dolog az ilyen anyag. Egy-egy molettebb hölgy blúzról rengeteg francia szót lehet megtanulni. Sok pesti szalon készít olyan imprimé ruhát is, főleg imprimé blúzt, amelyeknek mintája: löversenytikett. Persze, francia löversenytikett, tekintve, hogy eredeti francia selyemről van szó. Természetesen műselyemből is készülnek majd ilyen szótáros és löversenytikettes imprimék. Mondanunk sem kell, hogy a magyar gyárak magyar szövegű szótára díszíti a nyári ruhák anyagát. De az is lehet, hogy csak elenyészően kis mennyiségben készülnek ilyen anyagok, mert legyünk őszinték, nagyon feltűnőek. Jobb szalonok ruhát nem is készítenek ilyen nagyon érdekes, de nagyon feltűnő anyagból. Csak blúzokat. Blúzokra viszont határozottan szép és érdekes ez az anyag. Magyar divatos az Angliából érkezett trikóanyag, amelyet nyári kabáttra dolgoznak fel. Ez a ritkaszövésű finom trikóanyag a férfingek oxford nyagára hasonlít. A nyár uralkodó divatja az angol vászonruha lesz. Ez a vászon szinte gyűrhetetlen. Ellenében a mult estendővel, ezidén főleg síma nyári ruhák készülnek. Az alapanyag a fehér, ebből készül a ruha, hozzá korállvörös, vagy kék kiskabát, vagy boleró a legszebb. Nem gloknis, tiszta angol szabás és a fehér ruhákat arany gombok díszítik. Ezt több párizsi szalon hozza. Így terjedt el Pesten is a divatja. Ami az impriméket illeti, egyformán viselik a nagyon tarka és a szöld impriméket. Ezidén hódít a látható virágú imprimé. Amíg a multban néha negyedóraig kellett tanulmányozni a mintát, amíg megtudhattuk, hogy végeredményben milyen virágot ábrázolnak, addig most a legtöbb imprimén egyfajta, egyenesen fényképszerűen, teljes hűséggel ábrázolt egyfajta virágok vannak. A két fővirág-motívum a jácint és az orgona. A jácint nem „életnagyságú“ és a zöld szára is erősen látszik. Az orgona kissé stilizáltabb, de azért minden egyes szirma jól látható. A hűvös estéken a kosztium a divat. A kosztium azonban háromrészes, mert a blúz is hozzátartozik a kosztiumhoz. A szoknya mintájának legfőbb motívuma szerepel a blúzban is. Még a kompléről kell beszámolnunk. A legdivatosabb komplék közé tartozik az az erősen kultivált és Budapesten is nagy sikernek örvendő komplé, amelynek kabátblése aprópettyes, vagy aprókockás tiszta selyemből készül. Nyitva, kicsit hátrahajtvá, rendkívül elegánsan hat a ruhaanyagból készült bélés. A komplé övén hátul, középen van az ezüstös monogram. Már aki viseli . . .

Szilágyiné Palkó Vilma

A színes divatmelléklet
4. oldalának [20. o.] leírása

- J. 18102. Strandruha 8—10 éves lányok számára, fehér vászonanyagból. Irással hímzett pántok díszítik, melyek hátul keresztben vannak a szoknyára gombolva. Anyagszüks. 1.35 m, 80 cm szélesből.
- J. 18103. Strandra és utcára egyformán alkalmas, elegáns fehér vászonkabát. Végig gombolva, rávarrott zsebekkel, hátán szegélyekkel betartva. 10—14 éves lányok számára. Anyagszüks. 2.40 m, 80 cm szélesből.
- J. 18104. Strandruha pettyes anyagból. A felsőrész húzott, fehér gombokkal összegombolva és rávarrott zsebekkel díszítve.
- J. 18105. Élénk, szépintájú kartónból készült strandruha, mélyen kivágott háttal. Anyagszüks. 1.35 m, 80 cm szélesből.
- J. 18106/7. Sportkabátka piros flanelből, fehér vászonnal szegélyezve. Hozzá fehér vászon-sapka. A kabátka zsebében fehér a név kezdőbetűje. Anyagszüks. 1.20 m, 80 cm szélesből.
- J. 18108. Kisgyermkek számára, 1—4 évesig, strand-és játszóruha, fehér, mintázott, mosható anyagból. A nadrágba gumi van behúzva. Anyagszüks. 1.15 m, 80 cm szélesből.
- J. 18141. Csinos mintás frottír anyagból fürdőkabát. A minta színéből készül a gallér és a többi díszítés. Anyagszüks. 1.85 m, 150 cm szélesből.

Dósa István viaskodása a szerencsével

Este kilenckor künn az utcán elkezdett szállingózni a hó és benn a kaszinóban valaki nagyot ásitott, aztán elkezdtek verni a blattot. Huszonegyeztek. Eleinte csak úgy unalomból, filléres alapon és könnyű boroeska mellett s egyszer csak úgy éjjél tájban, azon kapták magukat, hogy pezsgőt isznak és ezer pengő van a bankban. Iszonyú pénz arrafelé, Borsodban. Két hold földnek, vagy egy háznak az ára.

Dósa megnézte a lapot, rákopogott az asztalra.

— Érte! — mondta.

— Ürsten! — hördült fel a háta megett Gálos. — Tisztára meg van örülve!...

— De uraim, urraim! — dobta szét a kezét Szacs vay, aki a bankot adta. — Végre is felnőtt emberek vagyunk! Micsoda beszéd az, hogy meg van örülve?!...

— A sógora vagyok! — szólt indulatosan Gálos. — Te gazdag ember vagy!

— Úgy van! Úgy van! — helyeselték páran.

Radanyák, az öreg patikus, aki eddig sakkozott és csak távolról figyelte a játékot, most felkelt s odalépett Szacs vayhoz.

— Pista fam, ezt a lapot nem fogod leosztani!...

— Miért?! — kiáltott Szacs vay.

— Azért mert Dósa részeg!...

Dósa úgy ugrott fel, mintha megszárták volna.

— Ki részeg?!...

— Te, fiam! Te vagy részeg!...

— Ki?!... Én?!...

Gálos megragadta hátulról Dósa vállát és rázni kezdte.

— Ember, józanodj! Ezer pengő van a bankban!...

Dósa kirántotta magát a sógora kezéből és szembefordult vele.

— És aztán?!...

Gálos most már könyörgésre fogta a dolgót.

— Az Isten szent szerelmére, hiszen ennyi a félelmi fizetés!...

— És aztán?!...

— Gondolj a gyerekeidre!...

Szacs vay felordított:

— Hát vagy kártyázunk, vagy pelenkát szárítunk, ménkü ebbe a nyúl szívű társaságba. Nyilatkozz, Dósa: osszak?!...

Dósa leült.

— Érte! Blattot kérek.

A temetői csöndben, mely most akkora hírtelenséggel szakadt rájuk, mintha mindenki megszöketült volna, Szacs vay lehúta a legfelső kártyát és eléje dobta.

Dósa megnézte...

Nyert...

Két ásza volt...

Kívágta s a pénzt besöpörte...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

helybéli téglagyár ifjú könyvelője arra öbredit, hogy felesége az ágya szélén ül és vizes borogatásokat rak a fejére. Körülnézett s az első pillanatokban nem tudta elképzelni, mi történt vele? Hanem aztán rátévedt a szeme az éjjeliszekrényen a pénztárcájára és erről eszébe jutott minden...

Szép kékhású százas bankókban ezer pengő hallgatott ebben a börtárcaiban és most már csak az a kérdés, vajjon az asszony turkált-e már benne?

Dósa Imre megjijedt...

Hm...

Ha csakugyan megnézte az asszony a pénzt, akkor lüttek az egész gyönyörű tervek.

Mert már az éjszaka elhatározta, hogy az ötszázból kistafirozza ezt a szegény asszonyt, akire bizony ráférne egy-két rend ruha, meg egy bunda, a másik ötszázat pedig eldugja. Hogy legyen egy kis forgótökéje, ha esténként elmegy a kaszinóba.

— Megnézte, nem nézte meg?...

— Megnézte, nem nézte meg?...

— Így hánykolódott a szorongás és a reménykedés két véglete között, vizes borogatással a fején.

Dósa Imre, míglen is maga Dósáné oldotta meg a titkot azzal, hogy hozzáfordult és mély szomorúsággal a hangjában így szólt:

— Mondd, vesztettél?

— Nem tudom, miből?!...

— intett bosszúsán Dósa, pedig a felszabadulásnak s az örömeinek akkora jorrosága ömlött el rajta, hogy fütyni és táncolni szeretett volna.

— Nem tudom, miből?!...

— ismételte s köhögött. — Abból az egy pengő ötvenből?!...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

— No, mert hallottam, hogy nagy csata volt a kaszinóban!... — sóhajtott az asszony. — Meg aztán engedj meg: így hazajönni?!...

Végignézett az urán s a lavórón mérhetetlen megbotránkozásal, felállt és átsétált a másik szobába.

Mihelyt az ajtó becsukódott mögötte, Dósa felugrott. Felugrott, megmarkolta a pénztárcáját, kinyitotta s belenézett...

— Hajh!... — nyögte.

És remegő kézzel, mintha csak a hideg rázta volna, lapozni kezdte a bankókat.

— Egy... kettő... három... öt... tíz...

— Hajh!... — ismételte s nagyot fújt.

— megvan!... Megvan!...

Felöltözött s rohant a téglagyárba.

A konyhaajtóból utána kiáltott két vékony hangocska:

— Kezicsókolom, apuka!...

Úgy repült végig ez a kiáltás a behavazott udvaron, mintha csak itt köröskörül a nagy, vakító fehérség, mely az ő nagy szerencséjével egyidőben, még az éjszaka hullott le az égből, énekelni kezdett volna...

Megfordult.

Jánoska és Terike most indultak iskolába. Fogták egymás kezét és taposták a havat.

Lyukas cipellőcskéikben és vékony, egészen vékony, ki tudja: kitől örökölt és hányszor átfordított kabátkaikban...

— Pátok! Pátok!... — intett a kapuból Dósa.

És futásnak eredt, mert attól félt, meggyullad a zsebében a pénztárcája...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

Az átlumpolt éjszaka után Dósa Imre, a

megint húsz pengő, összesen 40 pengő. Minden harisnyájuk lyukas, ez megint legalább húsz pengő, nincsen rendes fehérműjük, szánalom rájuk nézni, amikor levetkőznek, ez ötven pengő, iskolába ruha, harminc pengő, ünneplő ötven pengő, téli felöltő nyolcvan pengő... mennyi összesen? Borzasztó: kétszázhetven pengő!...

Beletörülte a homlokát a kabátja ujjába. Dósa Imre és felnézett az égre. — Borzasztó!... — ismételte... Kétszázhetven pengő!...

Megtapogatta a zsebét, hogy benne van-e a tárcsa, aztán sóhajtott s folytatta.

Az asszony már harmadszor talpaltatja a cipőjét, ebben nem lehet tovább járni, húsz pengő. Multkor, a Karácsonyi koma névnapján majd elsüllyedt szegényében, akkora lyuk volt a felesége harisnyáján, amikor táncolt, ez megint húsz pengő. Összesen negyven pengő. Azokban a ruhákban nem lehet tovább járni szegénynek, a piacon minduntalan cselédnek nézik és megcsipkedik, ez legalább száz pengő. Na és a bunda? A bundát már négy éve ígéri neki, nincs menekvés: a legjobban esetben kétszáz pengő. Macskából...

— Kétszáz pengő!... — sutogta maga elé Dósa Imre. — Kétszáz pengő! Most már aztán a ceruzáját, meg a noteszát is elővette és felírta az egyes tételeket. Gyerekek összesen 270, asszony összesen 340, aláhúzni, össze... ez nem lehet, még egyszer összeadni... sajnos, lehet, mi több, így van: 610, azaz hatszáztiz pengő... — Kétségbeesítő!... — mondta s már a hátát is ellepte a veríték. — Hat-száz-tíz-pengő!...

És ekkor eszébe jutottak a matracok... Jézusmária, a matracok!...

Mintha szakálluk nőtt volna, úgy lóg ki belőlük a lószőr. Már a cseléd is megbotránkozva csóválja a fejét, amikor ágyaz, okvetlenül rendbe kell hozatni, a kárpiros azt mondta, négy ágy a tizenöt pengő, az hatvan pengő, örjítő! Aláhúzni, összeadni,

ez már 670 pengő! Itt a külső rekeszben nem lesz elég az ötszáz pengő s kell, hogy a belső rekeszből ráfizessen százhatven pengőt, igen ráfizessen százhatven pengőt a sajátjából, örjítő, örjítő!... — Hopp! — ütött a homlokára a gyár kapujában Dósa Imre. — És a függönyök?! Az ember már szegényli magát a vendégek előtt, olyanok az ebédlőben azok a függönyök! Legalább harminc pengő! Mennyi az? Hétszáz pengő! Jól adta össze? Ott egye meg a fene, jól adta össze: hétszáz pengő!...

Marad neki háromszáz... Rongyos háromszáz pengő...

Ez nem forgótöke! Ez semmi! Mit kezd ő ezzel a kaszinóban?...

Sirni szeretett volna Dósa Imre...

S mikor belépett az irodába s az íróasztalán találta a fűszeres számláját kétszáz pengőről s a mézáros számláját száz pengőről, a gutaütés enyhe szédületével roskadt bele a karosszékebe...

Délig egyebet sem tett, csak számolt...

De nem a téglagyár üzleti könyveiben, hanem a noteszában...

Nekikeseredve, elszántan és dühösen számolt...

Délben aztán hazament, megebédelt, utána aludt egyet s mikor kipihelve, frissen és tisztá fejjel ébredt, behívta az asszonyt.

— Haragszol még?... — kérdezte. Az asszony nem válaszolt.

— Nézd, — folytatta Dósa elérzékenyült hangon, mert maga is mélyen meg volt hatva, hogy neki milyen jó szíve van. — Nézd...

És átnyujtott a feleségének — száz pengőt...

— A tied... — mondta s megcsókolta. — Meg a gyerekeké...

Az asszony kezébe vette a bankót és nézte. Sokáig nézte. Aztán halkán így szólt: — És a többi kilencszáz?...

Dósa fehér lett, mint a kréta. — Mi-mi-milyen kilencszáz?...

— Amit éjszaka láttam a bugyellárisodban... — mosolygott az asszony gyilkos gúnnyal.

Dósa elordította magát:

— Miért kérdezted akkor, hogy vesztetem-e!...

Az asszony felemelte a hangját:

— Mert akartam tudni, hogy hazudsz-e?! Aztán szétsapta a karjait és zokogva Dósa nyakába borult:

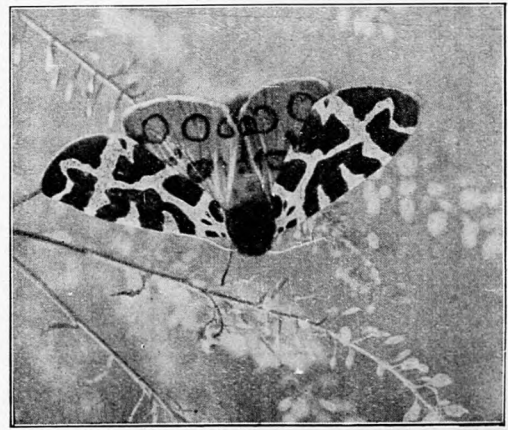
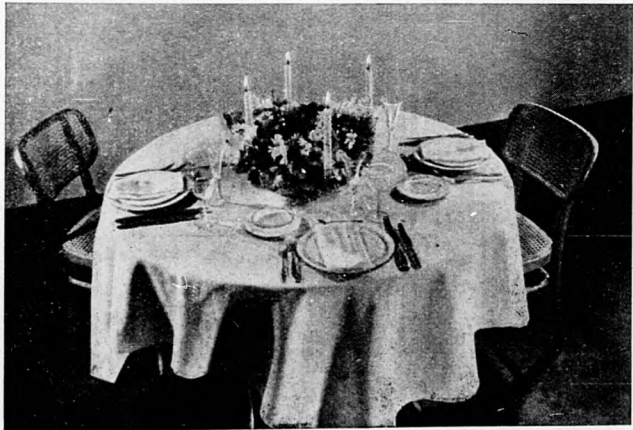
— Imre... én bírom a szegénységet, de nem bírom a becstelenséget! Igérd meg, többet nem veszel kártyát a kezembe.

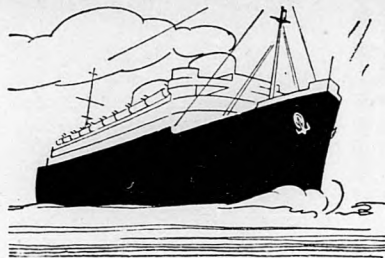
Éjszaka megint esett a hó s mikor Dósa Imre indult reggel a téglagyárba, utána kiáltott a konyhaajtóból két vékony hangocska.

— Kezicsókolom, apuka!...

Mintha csak itt köröskörül ez a nagy, vakító fehérség énekelni kezdett volna... Megfordult...

Jánoska és Terike most indultak iskolába. Fogták egymás kezét és taposták a havat. Vadonatújí cipellőcskéikben és kifogástalan, gyönyörű bundácskákban...

Ez is Amerika!

REGÉNYES ONVALLOMAS

IRTA: JACK BILBO * FORDITOTTA: ANGYADY MIHALY

7.

Régi spanyol miniatűrök

ŐRÖK ELLENSÉGEK

A spanyolok és portugálok között ősidők óta ügyszólván halálos ellenségeskedés tombol.

Történt, hogy egy portugál grand levelet írt egy spanyol grandnak, amelyben ezzel a címzéssel illette:

— „Nagyságod!”

A spanyol szintén levélben válaszolt és ő most így szólította meg a portugál grandot:

— „Kegyelmességed!”

Természetes, hogy a portugál grand sem akart neveletlennek látszani és legközelebbi levélében már ezt a címzést használta:

— „Kegyelmességed!”

Amde most a spanyol grand válaszolt, aki a portugál grandot már csak ezzel a címzéssel illette:

— „Nagyságod!”

A portugál grand ezt már furcsának találta és nyíltan megkérdezte a spanyol grandot, miért választ mindig másféle megszólítást, mint aminővel ő szólította meg.

— „Mindén titulus egyforma előttem” — válaszolta a spanyol grand, — „feltéve, hogy nem használjuk mindketten ugyanazt!”

ALBA HERCEG INDOKOLÁSA

Alba hercege az itáliai állapotokról beszélt V. Károlyal. Uralkodójának azt a tanácsot adta, hogy gyilkosság segítségével szabaduljon meg azoktól a lényegtelen fejedelmektől, akik Itália földjén uralkodnak.

— És mi lesz akkor az én lelkemmel? — kérdezte V. Károly.

— Felségednek lelke is van? — nevetett hűvös gúnnyal Alba hercege. — Akkor itt a legjobb ideje, felség, hogy leköszönjön a trónról.

TALÁLÓ HASONLAT

IV. Fülöp spanyol király nem volt tulságosan szerencsés hadműveleteiben. Amikor Portugália földjét, sőt néhány más provinciáját is elveszítette, megajándékozta saját magát a „Nagy” diszító jelzővel.

Erre mondotta Medina hercege tréfás gúnnyal:

— A mi királyunk olyan, mint egy lyuk a földben. Minél több földet vesznek el tőle, annál nagyobb lesz.

Villámgyorsan kiszaladtunk a hallba. A bronzajtó hangtalanul fordult a falban, a count és én kiugrottunk az ajtó és a lift közti keskeny résbe, rögtön utánunk jött a főnök, aztán a többiek.

A főnök nevetett, már cseppet sem volt dühös, könnyedén beugrott egy sötétkék Hupmobilba. Hármán a kocsii belsejébe ültünk, egyikünk a soffőr mellé, ketten motorbiciklire kaptak. Gyorsan hajtottunk a tó mellett. Én balfelől figyeltem az utcát, a legfeszültebb figyelemmel, készen arra, hogy utasításaim szerint a legkisebb gyanus jelre löjjek, de nem történt semmi sem. Elhagytuk a várost, kocsink nagy sebességgel haladt a nyílt országúton. Már vagy öt perce járhattunk a városon kívül, akkor történt. Olyan gyorsan pergett le minden, hogy alig bírok részletekre emlékezni.

Egy árny suhan el mellett. Aztán hirtelen felvillanó fényt látok, rögtön utána elődördül valami, villanás, dördülés, villanás, dördülés. Társaim már lönek is.

Soffőrünk és a mellette ülő ember, akit Georganak hívnak, összerokkadtak. Véreznének, golyó érte őket. A kocsii ingadozik, nekimegy valaminek és feldől. Mindez pár perc alatt történik. Gyötrelmes örökkévalóság, míg ki tudunk bújni a kocsii alól. Rögtön újra lövöldözni kezdünk. Fedezékünk nem a legjobb.

Áttekintem a terepet. Az országút, ahol az imént még nagyon élénk volt a forgalom, most üres. Tőlünk harminc lépésnyire, az út jobboldalán fekete autó vesztegel. Talán két motorosunk kényszerítette megállásra. A két motoros már itt van velünk, de kérdezni nincs idő.

A főnök parancsára most láncot alkotunk mi hatan: a capitano, én, Andy és a két motoros. Neki a fekete autónak! Amennyire lehet, fedezük magunkat. Körülbelül tíz lépésnyire az autótól lazán félkört formálunk, én a főnök és Andy között állok, Sascha, az egyik motoros, elsőnek éri el az utolsó fát az autó előtt. Ő most a mi előőrünk. Kidugja fejét a fatörzs mögül, de aztán rögtön visszahúzza, mintha gyanusnak találná a terepet. Sascha áll. Mi többiek a fák mögött kuporgunk, de azoktól nemcsak belénk léhetnek, hanem meg is láthatnak. Szakadatlanul lövünk.

Most Sascha egy nagy szökéssel kiugrik a fa mögül, én már harmadszor töltöm meg revolveremet, guggolva előreugrom és Saschával egyidejűleg a fekete autó feltépett karosszériájának belseje felé tüzelek.

Az ellenséges autóból egy lövés dördül el és Sascha összeesik. Most már a többiek is itt vannak. A főnök arcán undorító nyugalom ül.

A kocsiban semmi sem mozdul.

Mi van a kocsiban? . . .

Most benézünk. Még mindig nem mozdul semmi sem. Négy ember fekszik véreben. Kik ezek az emberek? Nem ismerjük őket.

— Ezek nem gengszterek — törli meg a főnök a csendet. — Túlrosszul dolgoztak, úgy a támadásban, mint a védelemben. Kutassátok át őket.

Először életemben nyúlok egy halott zsebébe. Nem találok semmit. A többiek sem találnak.

— A szanatóriumba — rendelkezik a főnök.

Gyorsan el kell hagynunk ezt a helyet. A soffőr halott, Sascha és George súlyosan megbesúsultak, én is kaptam egy horzslövést. Csak most veszem észre. Ott hagyjuk halottunkat és amilyen gyorsan csak tudunk, a következő útkeresztezésig megyünk. Én Georgeot vállamon cipelem. Nem jutunk olyan gyorsan előre, ahogy szeretnénk.

Közel-távol egy lélek sem mutatkozik. Elbújtak támadóink, vagy kereket oldottak? Csodálatosképpen rendőrt sem látni sehol.

— Hát most hol van az a híres Hughes? — mondja a főnök megvetően. A rendőrség távollétével tüntet.

Most megpillantunk egy taxit, amely felénk tart, de meg akar fordulni, amikor meglát. A levegőbe lövünk, a taxi megáll. Ijesztően nézhetünk ki és a taxi soffőrje valószínűleg halottnak tartja Georgeot; szemelláthatólag nagyon fél. De a boss mellényzsebébe nyúl, nagy borraivalót nyújt oda neki, a capitano felrántja a kocsii ajtaját. Leszállunk. Georgeot Andy közé és közém ülteti. A capitano vezet.

Tíz perc múlva George jelzi, hogy öntudatánál van. Andy kihúzza a zsebéből egy üveget és whiskyt csöpögtet George szájába, George mohón iszik. Egyszerre csak

Lohr Mária

(Kronfuszt)

Ugytisztító - kelmefestő

Gyár és központ: Budapest, VIII. ker., Baross-utca 85. szám

balfüléhez nyúl. Hiányzik a füle! Erre káromkodik egyet, de annyira szívből és olyan erővel, hogy már nem féltjük az életét. Andy vizasztalni próbálja:

— Jobb fül nélkül, mint ilyen füllel.

A véres ember jobb füle merészen előll. Valószínűleg a bal is így előllt. George káromkodik, mi nevetni próbálunk. De nem megy.

En nem Georgeot félem, hanem a másik súlyosan sebesültet, Saschát. Megkértem Andyt, megbízható-e a szanatórium, már úgy gondolom, orvosi szempontból. Andy félreért és ezt feleli:

— Hogyne, hiszen mi magunk kontrolláljuk.

Azt akarja mondani, hogy sebesültjeinknek és betegeinknek ott nem kell félniök a rendőrségtől.

George kezdi összeszedni magát, de Sascha folyton nyög. Valószínűleg borzasztóan fájnák a sebei az ideiglenes kötés alatt, amit Andy rakott rá. Az út második felében nem beszélünk. Végül a főnök töri meg a csendet:

— Fenyegető leveleket kaptunk a Ku-klux-clantól, meg akarja tőlem szabadítani Amerikát. Előbb tanuljon meg löni.

— Még jobban löni? — gondolom.

Újra gondolatainkba merülünk.

Megérkeztünk a szanatórium elé. Csinos, kétemeletes épület, XVIII. századbeli stílusban, nagy kert közepén. Felpattan a kapu, két ápolónő átveszi az újult Saschát és Georgeot, aki nevetni próbál. A főnök Mikeről kérdezősködik, azután a capitanóval együtt felmegy a második emeletre. Mi többiek az irodában várunk és whiskyt iszunk.

Tíz perc múlva visszajön a boss. Zordonul, elutasítóan néz maga elé, egyikünk sem meri megszólítani. Már a kocsiban ülünk, amikor végre megtöri a csendet:

— A szegény Mike meghalt. Derék gunman volt . . .

Másnap reggel meglepetés várt rám az ebédlőben: nagy csokoládékuglóf a terítékem előtt. O'Connor felfedezte az útlevelemben, hogy aznap van a huszadik születésnapom és Stanley anyó olyan kedves és jó volt: tisztelemre óriási kuglófot sütött. Fehér cukorirással ezt írta a kalácsra:

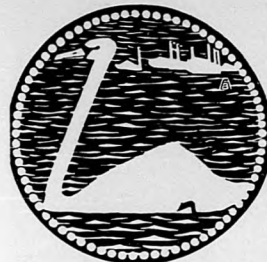
„A fiúk sok-sok születésnapot és rengeteg dohányt kívánnak Neked.“

A fiúk kedvesen ingerkedtek velem. Likőrt hoztak és mindenki az én egészségemre ivott. Aztán pezsgő került az asztalra. Kártyáztak a fiúk. Ez nem érdekelt engem, félreültem Stanley apóhoz és megkértem:

— Mesélj valamit, öreg, te úgys szeretsz mesélni.

A fiúk nevettek, hogy meséltetem az öregot, de Stanley apó nagy műgonddal pipára gyújtott és rákezdte:

— Kezdetben vala Colosimo . . . Ő már mindent tudott, amit az embernek tudnia kell. Többet tudott, mint amennyit te, zöldfüllű, valaha tudni fogsz . . . De valamikor talán mégis olyan nagy dolgokat fogsz művelni, amilyeneket a nagy

Hattyufehér és bársonysima lesz a keze, ha

KERPEL
kézfinomítót

használni

1 üveg ára

P 1.40

KERPEL PATIKA

Budapest, V., Szent István-kr. 28

A ZÖLD FÜGGÖNY

Barcelona városában, egy híres festő műtermében megjelent egy nemes származású férfit és magával hozott egy hatalmas fatáblát, amit az asztalával készítettet.

— Kedves mester, — mondta, — nagyon szeretném, ha erre a táblára festene egy nagyon szép ágyat.

A festő igenlően bólintott és megkötötték az üzletet.

Másnap, amikor a festő elkészült a munkájával, a nemes úr eljött, hogy megnézze. Nagyon megnyerte a tetszését.

— Mester, — mondta, és most fessen ebbe az ágyba jinom ágynevet, tarka selyemből. És egy szép nőt, aki az ágyban fekszik . . .

A zsebéből kis képet vett elő:

— Ehhez hasonlítson!

A festőművész ebbe is beleegyezett és elvégezte a vállalt munkát. Amikor a nemes úr másnap újra megjelent, épp az utolsó ecsetvonásokat csinálta. A nemes úr nagyon meg volt elégedve.

— Mester, tökéletes! — mondta elragadtatással. — Minden pénzt megadok, amit kíván, sőt még annál is többet! De jesse körül az ágyat sok-sok virággal . . . és a nő hajába tegyen rózsákat . . . és a takarót hintse tele a legszebb rózsákkal és szekfükkel . . . Csak egyet kötik ki! Ezt is olyan tökéletes művészettel csinálja, mint ahogy eddig dolgozott.

A festő kijelentette, hogy mindent elkövet, ami tehetségéből jutja. Öt nap alatt elkészült, a festék meg is száradt és újra eljött a műterembe a nemes úr, aki most is mindent tökéletesnek talált. Mintha nem is festett virágok, hanem eleven, friss rózsák és szekfük illatoznának a fatáblán!

Mindent alaposan szemügyre vett és úgy

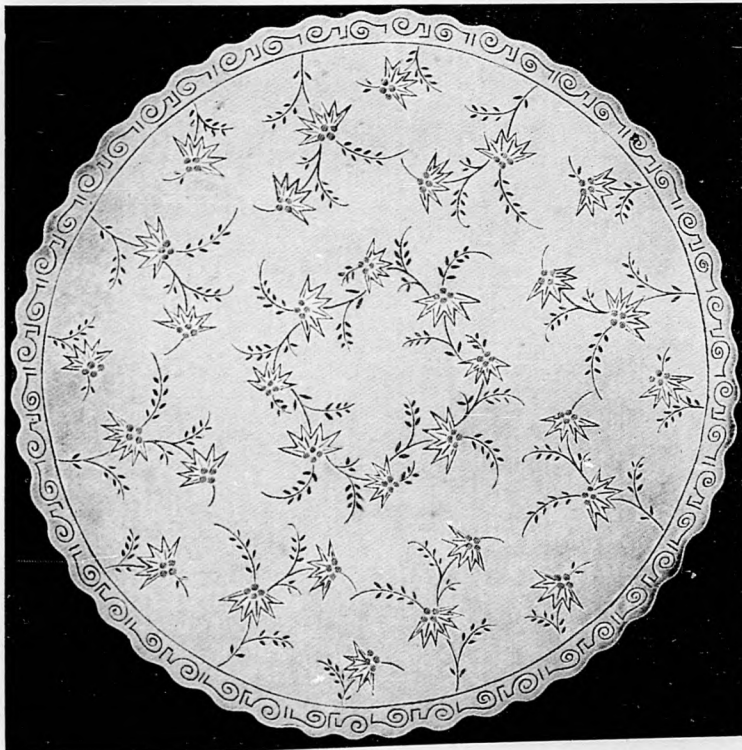
Maigrolax-tea

kiváló hashajtó

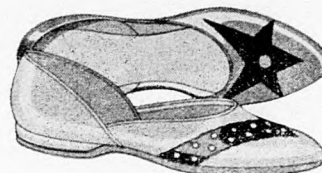
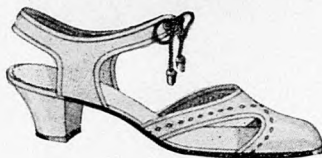
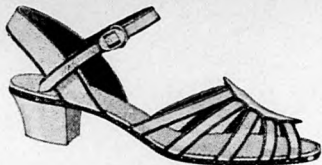

modern hölgyek súlysabályozója

Főraktár: TÜRÖK-PATIKA, Király-u. 12

Modern mintájú terítő. Leírása kézimunkarovatunkban

viselkedett, mint aki nem tud betelni vele.
— Uram, — szólalt meg kis idő múlva a festőművész, — úgy látom, hogy nem tesszik a munkámf...

— Csodálatos!... Tökéletes! — lelkesedett a nemes úr. — És most, kedves mester, végezze még el az utolsó munkát. Az egész kép elé fessen egy nagy, sűrű, zöld függönyt!

— Hogy érti ezt?! — kérdezte meglepődve a festőművész. — Kész örülség!... Vásároljon egy nagy zöld kendőt és akassza eljé! Azt azután félrevonhatja annyiszor, ahányszor kedve támad!

— Szó sincs róla, — mondta a nemes úr. — Nem akarja megérteni, hogy mit kívánok?... Tessék az én kikötésemhez alkalmazkodni, ha szabad kérnem! Nyugodt lehet, hogy búsásan megfizetem a munkáját. Mert teljesen és tökéletesen elég, ha én tudom, hogy mi van a függöny mögött! Senki másnak nem kell tudnia!

A festőművész tehát elővette az ecsetjét és elkezdte festeni a zöld függönyt. Ráfestette az ágyra... az ágyneműre... a szép nőre... a csodálatos rózsákra és székfükre... mindenre...

A zöld függöny eltakarta mindent... A nemes úr megvárta, amíg elkészül a munkával, aztán kifizette. Sőt a tízszerezését fizette annak, amit kért.

Aztán hóna alá vette a fatáblát, amelyen nem volt más, mint egy mindent eltakará zöld függöny — és féltett kincsével hazaszaladt.

A zöldfüggönyös képet abban a szobában akasztotta fel, amelyben néhány hónappal előbb kiszenvedett imádott, fiatal hitvese...

Vallomás

Tegnap még telve volt a telkem ezer vággyal,

Nem gondolt a mával.

Kíváncsian nézett a holnap elébe,

Csak állt vággyon, melegbe, télbe,

Aztán eljött a holnap... .

Jobbat nem hozott régi mánál,

Sőt, hogy az szebb volt ezer csodánál,

Ma már látom!

Ülök merengve, visszavágyva,

Az eltékozolt ifjúságra,

Ujrárt kiáltva! Zsigmond Józsefné

Colosimo sem csinált meg soha. Hiába, te már más világba születtél bele, a főnök világába. A nagy Colosimo hét éve halott. Ez nagyon hosszú idő.

— Bocsáss meg, Stanley apó, én nem tudom, ki az a Colosimo...

Erre az öreg szépen elmondta, hogy a gengszterek voltak éppen mindnyájan a nagy szicíliai Maffiától származnak. Vannak „Gengszterországban” pártoskodások és bosszúhadjáratok, amiket csak az tud megérteni, aki ismeri Sziciliát. Ezeknek a rejtélyes ellenségeskedéseknek nagy része még Sziciliára megy vissza, ahol a vendetta, a vérbosszú törvénye uralkodik.

Colosimo is Sziciliából jött és itt Chicagóban kezdetben utcaseprő volt. Igenis, utcaseprő és „politikusi”, azaz szavazatszerző. Megszervezte egy negyed utcaseprőit, egy tornaklubba egyesítette őket, e klub minden tagjának szavazatait egy tömbben adta el egy fontos választáson, a következő választáson már sok ezer szavazatot szállított és egynéhány hivatalba bejuttatta a saját embereit. Aztán megalapította a „Grand Café Colosimót”.

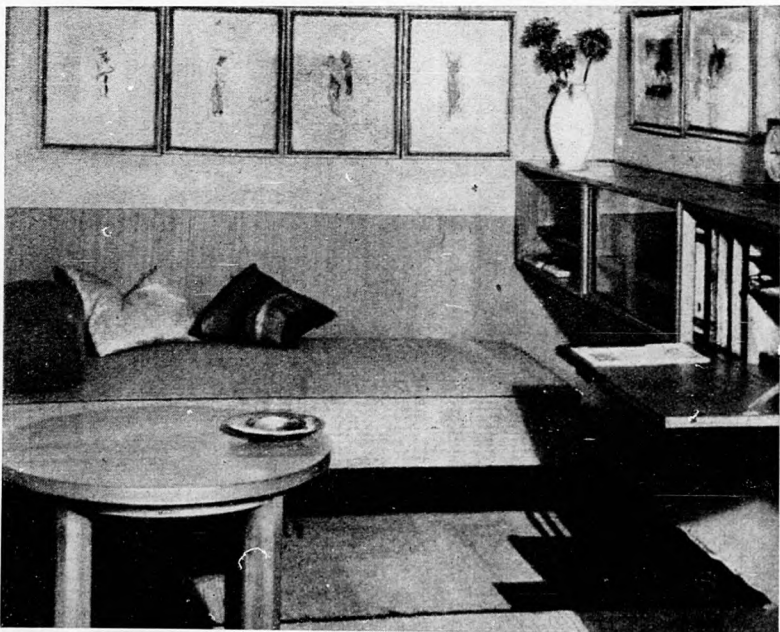
Stanley apó azt mondta, hogy abban a kávéházban olyan felejthetetlenül meghitt hangulat volt, hogy az nem jön vissza többé soha. Odajárt Dale Winter is, egy Ausztráliából származó gyönyörűhangú énekesnő, Colosimo szerelme, sőt a nagy Caruso is sokszor ott ült Colosimo-val egy tál igazi nápolyi spagetti és egy üveg Capri-bor mellett. Ez a Dale Winter volt Colosimo műszája.

Amikor Amerika behozta a teljes alkoholtilalmat, Colosimo rögtön észrevette, hogy itt az alkalom a világ legnagyobb üzletére. Ő találta ki a gengszterséget, de annak megvalósításában segítségére volt az a gyönyörű énekesnő is. Colosimo rövid idő alatt milliókat keresett, de persze rögtön felburjánzott a konkurrencia is és életére törtek. Azon a napon, amikor nászútjáról Dale Winterrel visszatért, holtan találták kávéházának ajtaján előtt. Valaki felhívta a lakásán és amit ott hallott — senki sem fogja megtudni, mi volt az — arra bírta, hogy rögtön felöltözzön és lerohanjon a kávéházba. A sofförje mesélte, hogy útközben kimondhatatlanul izgatott volt, magában beszélt olaszul és egyre revolveréhez kapkodott. A kávéházban megpróbálta felhívni ügyvédjét, de a vonal foglalt volt és ezért kiment a kávéházból.

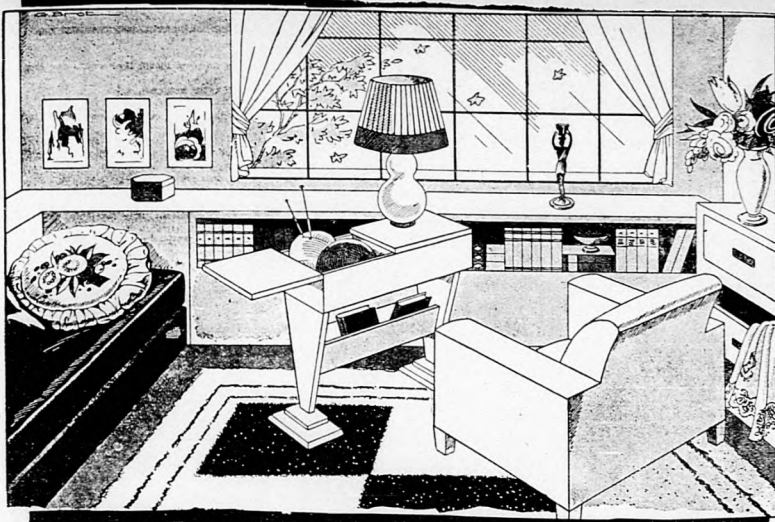
Három perc múlva halott volt. Testét számos golyó fúrta át. Csak egy pár percig feküdt az utcán, de ez alatt eltűnt a zsebéből 150.000 dollár bankjegyekben és eltűnt híres piros notesze, amelyben feljegyzett mindent, amit fontosnak tartott. Kétségkívül ezzel a noteszsel vesztek el az óriási vagyonáról szóló feljegyzések is. Nem is lehetett azt a vagyont soha többé megtalálni.

— Olyan temetése volt, hogy Chicago sem azelőtt, sem azóta nem látott nagyobbat! — hengegett Stanley apó.

Megtudtam, hogy Torrio már nem tartozik a gengszterekhez. De egy évvel azelőtt még a főnökkel osztzkodott a főhatalomban.

Modern szobasarok

Nem akarok megöszülni!!!

„HEINZELMÄNNCHEN“-féle

Physichrom-hajre novátor

Csalhatatlan szer az egészséges, természetes hajszín visszanyerésére és az öszülés ellen való védekezésre.

Ez a híres, rég bevált hajvíz nem festőszer és semmiféle festőanyagot nem tartalmaz. A haj magabaszívja ezt a hajvizet és így kellő táplálékot nyer, minél fogva az öszülő hajszálak rövid idő múlva egészséges, természetes színt és megfelelő sűrűséget nyernek.

Physichrom-hajre novátor erősíti és szépíti a hajat, remekül fokozza a haj növést és megakadályozza az öszülést a legmagasabb korig.

Heinrich Mänchen, Wien

Ára: 4 pengő.

Magyarországon gyártja:

TÖRÖK PATIKA

BUDAPEST, VI., KIRALY-UTCA 12. SZ.

Stanley azt mondja Torrióról, hogy bankcégvezetőre emlékeztetett a külseje, de elismerte, hogy hallatlan becsvágy fűtötte, még sokkal nagyobb, mint Colosimot. Torrio azt akarta, hogy ne csak a 22-ik kerületet mondhassa magáénak, azt, ahol Colosimo uralkodott, hanem az egész cooki grófságot, 900 négyzetmérföldet. Ha Colosimo nem halt volna meg, talán meggyült volna a baja Torrióval.

John Torrio volt az, aki a trösztformát, amely az acélnál és a petróleumnál olyan szépen bevált, először alkalmazta átütő sikerrel ezen a téren. Vas erővel kovácsolta össze a „kicsapongás gyűrűjét”, mert így hívták a gengszterek trösztjét. Kimondhatatlan energiával szorította ki a trösztből a kicsinyeket. Azután egymásután megszerezte az összes titkos kiskocsmákat, amelyek az autó elterjedésével minden útkereszteződésnél gombamódrá bujtak ki a földből és végül elhódította a konkurenciától a titkos serfőzdeket is. Ez volt a legnehezebb.

De Len Small, Pennsylvania-állam kormányzója, barátja volt. Egy napon ez a Len Small az esküdtek előtt állt azzal a váddal terheltlen, hogy egy pár millió állampénzt elsikkasztott. Ekkor Torrio tömegesen szállított neki hűségnyilatkozatokat a nép köréből. Egyszer meg barátunkat, Harry Gusickot ítelték valami asszonyhistória miatt életfogytiglani fegyházra. A kitünő Len Small rögtön megkegyelmezett neki.

— Hja, Amerikában kéz kezét mos, — vigyorgott Stanley.

Azután Torrio elfoglalta Burnham és Stickney városát. Ezekben a városokban még mindig úgy táncol a városi tanács, ahogy mi fütüllünk. Csakúgy, mint Cicero városában.

Cicerot a főnök foglalta el. Őt Torrio hozatta el New-Yorkból, a huszas évek elején, mert ott valami verekedésben leütött egy fickót és ezért egy kis időre el akart tűnni a városból. Így jött Chicagóba. Torrio rögtön évi 25.000 dollár fixumot adott neki és 50 százalékot a forgalomból.

— Nevetségesen kis összeg! De akkor még százazezrekről volt szó, úgy ahogy később milliókról és tízmilliókról és ma százmilliókról van szó. A pár nulla, ami hozzájött a forgalomhoz, a főnök érdeme, — állapította meg az öreg.

Cicero tulajdonképpen „meghódítása” Konwalinka érdeme. Ennek a Konwalinkának a szódaforrása volt a cicerói „fórum”. Cicero kis város, csak 70.000 lakosa van, ezért lehet egy szódaforrás nyilvános életének középpontja. Konwalinka ötlete volt, hogy Cicero valamennyi városi hivatalát a polgármestertől az utolsó őrnökig bizalmi embereinkkel töltsük be.

— Egyszer már egy egész városban, az összes játékarlangban, serfőzdeken, titkos kocsmákban teljes kényelemben akartunk elhelyezkedni. Konwalinka

Híres történelmi vacsora százhatvan évvel ezelőtt

Amikor a tragikus véget ért Marie Antoinette, aki XVI. Lajos francia király felesége lett, búcsút vett szülővárosától: Bécsből, nagy udvari ünnepségek játszódtak le, amiknek befejezése a Belvedere-palotában lefolyt búcsúvacsora volt, 1770 április 17-én. Ceroni, az egykori író, műgyűjtő és kutató jóvoltából visszamaradt az elfogyasztott ételek és italok jegyzéke, amelyek szédületes mennyiségről tanuskodnak.

Az akkor nagyon divatos pástétomból nem kevesebb, mint 350 fogjott el. 40 fánán, 40 gyöngytyúk, 40 szalonka-pástétom, a többi „községesebb” állatokból készült. 50 kappant vágtak le pástétomok céljaira. 100 sonka, 500 füstölt nyelvé, 500 párolt nyelvé és 100 pár „lengyel virslit”: ezek csak úgy ráadásnak szerepeltek. 250 kappan, 400 poulard, aztán egyéb mindenféle szárnyas, összesen 1110 darab, 100 bérány és 25 borjú: ez már a tekintélyesebb ételekhez kellett.

Ebben a jegyzékben a sitemény fontokban van felvéve, egy torma például egy font (félkiló) ami bizonyára tévedés. A jegyzékben 50 font piskótatorna szerepel, ugyanannyi „feketekenyer”, mandula- és krém-torta. Marcipán-torta csak 40 font, ezzel szemben 100 font küllönbűz töltött siteményecske. Ehhez jön a 60 kuglóf, kü-

Jénylő haj a frizura hatását növeli:

Feketefej Védjegyű

NEO SHAMPOON

Szavatoltan lug és szappanmentes hajmosószer áttal! Egy csomag 38 Fillér * Folyékony 90 Fillér-től.

lön 60 szalonnával spékelt és 60 szardellával töltött kuglóf, ugyanannyi briós-kalács, á la Compiègne-kuglóf és 60 nagy „purplurn“, ez a rendkívül érdekes, de ma már ismeretlen sütemény.

Az apróbb sütemények tucatjával szerepelnek a jegyzékben. Egészben véve összesen 720 tucat tortácska, briós, mandulás biscuit stb. volt az asztalokon.

A levesek, kávék, csokoládék és teák edényszám vannak felsorolva. Összesen 20.660 tál leves, 16.360 fazék kávé, 14.592 csokoládé, 3840 „csésze“ tea. Ezenkívül 2000 liter limonádé, 1260 liter narancs-zörp (a litert akkor Bécsben „Masz“-nak mondták) és 1260 liter mandulatej. Ehhez járult 1060 liter fagyalt és pedig eper, datolya, ribizli, vanília, jahéj, karamella, körte, csokoládé, kávé, citrom, narancs és málna-fagyalt.

750 font dragée és 2470 font egyéb cukorka, 8000 narancs, 3000 császárkörte és 9000 finom alma egészítette ki ezt a búcsúvacsorát. Említésre méltó még a 8000 kifli és 6000 zsemlye, nemkülönbön a 10.439 üveg bor (tokaji, malaga, champagner, burgundi, rajnai, budai és egri).

Ha még hozzátesszük, hogy ezen az ünnepi vacsorán 36.000 viaszgyertya szolgáltatta a világítást, el tudjuk képzelni azt a pompát és fényt, amely ezt a szerencsétlen és akkor még boldog királykisasszonyt búcsúztatta, amikor elindult végzete felé.

3 előnye van Önnek,
ha
bútorszükségeit
a „FÉSZEK“

bútorüzletben, Budapest,
VI., Andrásy-út 33 sz. alatt

a Baross Szövetség tagjánál szerzi be

**Megbízható helyen,
jót, olcsón vásárol.**

összeállította a tisztviselők lajstromát. A gengszterek feladata volt, kikényszeríteni a megválasztásukat. A gengszterek a főnök személyes vezetésével egy április elsején megjelentek Cicero utcáin és úgynevezett „atmoszférát“ csináltak. Nem szóltak egy szót sem, csak vészjósló arcuk árulta el, hogy adott esetben egy-két lövéstől sem riadnak vissza . . . No de azután véletlenül csakugyan volt egy kis lövöldözés és Frank, a főnök öccse, ez a szépreményű fiatalember elesett. A lajstrom természetesen keresztülment. Építhettünk volna magunknak saját várost is, de egyszerűbb volt egy kész várost átvenni . . .

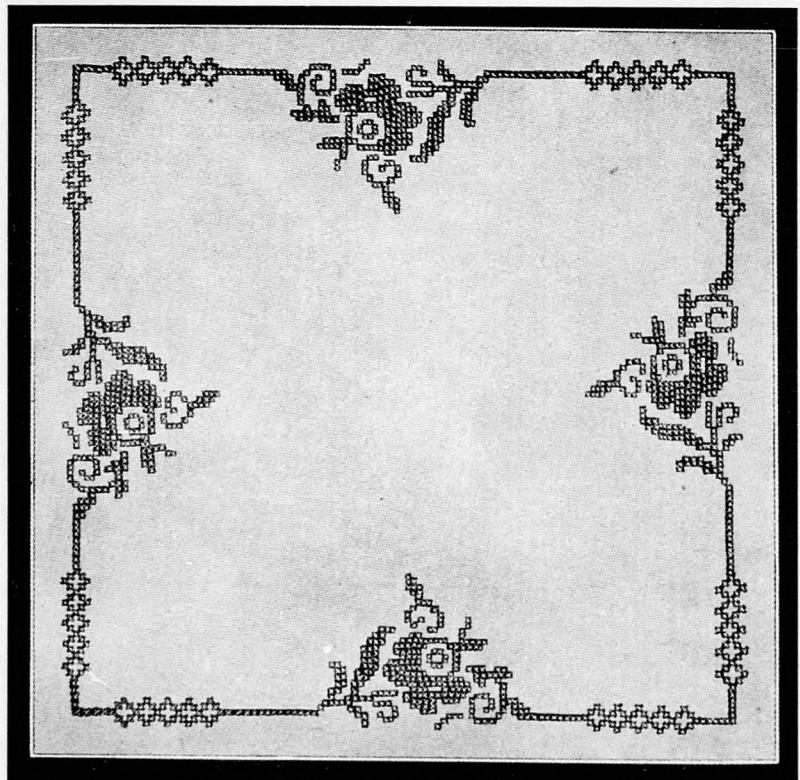
Stanley kis szünetet tartott, aztán mosolyogva folytatta:

— Most már meredeken felfelé vitt az útunk! A tröszt terjeszkedett. Valamennyi kis alkoholcsempészt arra kényszerítettünk, hogy nekünk dolgozzék. Megsemmissíteni őket nem volt érdekünk, mert ha valami bajunk történnék, valamelyik kis ember cége alatt megszakitás nélkül folytathatnók az üzemet. Meghagytuk hát a kis alkoholcsempészeket, de elejétől fogva központosítottuk az áruelosztást. Az volt a célunk, hogy az összes titkos kocsmák nálunk szerezzék be szükségleteiket és ezáltal teljesen függő helyzetbe jussanak tőlünk. Természetesen, már akkor is fel-felbukkantak a „hijacker“-ek, azok a hülye és szemtelen gengszterek, akik abból élnek, hogy elrabolják a mi alkoholszállítmányainkat. A legnagyobb hijacker Dion O'Banion volt . . .

Amikor Stanley apó eddig ért elbeszélésében, Alfonz félbeszakította:

— Csak nem fogod elrontani a derék fiú születésnapját ezzel az unalmas Dion O'Banionnal?

Stanley apó rosszkedvüen elhallgatott. Látszott az arcán, hogy nagyon kedveli az efféle visszaemlékezéseket. Hogy akár órákon keresztül is szívesen folytatná. Megdöbbenve lehajtottam fejem. Stanley apó elhallgatását arra akartam felhasználni, hogy összefogjam és rendezzem a gondolataimat. Zúgtak és zsongtak fejemben az öreg fonák göggel kiejtett szavai, amiknek szinte krónikaszerű vallomásából kiformalódott ennek a bűnös Hatalomnak félelmetes mérete, amely most már behálózta az egész amerikai életet. Ráeszméltem, hogy tökéletesen mindegy: akár nyíltan és önérzetesen tröszt-rendszernek hívják, akár pedig titkon gengszter-szövetkezet néven emlegetik, így is, úgy is embermilliók fuldokolnak a kötelék egyre feszülőbb és egyre halálosabb szorítása alatt. A félelmetes tröszt — mindegy, hogy milyen — diktál és az embermilliók engedelmessé válnak. Ellenkező esetben a kenyérharc, vagy a tényleges harc halottjai lesznek. Hiszen itt már nem is lehet beszélni tisztességes és becsstelen, jogos és bűnös hatalomról. Itt csak kettő között lehet választani: a teljes becsstelenség és a kisebbfokú becsstelenség között! Úristen, valóban megért ez a mi szépséges Újvilágunk arra, hogy új özőnvizet zúdíts reá! . . . (Folyt. köv.)

Keresztöltéses terítő. Leírása kézimunkarovatunkban

ÚRI TÁRSASÁG

A Kormányzó Úr

Ófóméltósága Bányay Jenő görögkatolikus nagyprépostnak a magyar Erdemrend középkeresztjét adományozta. — Apátfalva község Ring Béláné alispánné védnöksége mellett, a felvidéki «Magyar Házak» mozgalom javára kiütően sikerült műsoros magyar estet rendezett. A magasnívójú bevezetőt Szűcs Ferencné mondotta, akinek elismerésünket fejezzük ki a pompás műsoros est megszervezéséért is. — A Francia Követségi Nyelviskola a Zeneakadémia nagyeremében, a társadalmi és közélet kitűnőségei jelenlétében, kiütően sikerült francia nyelvű műsoros délutánt rendezett. A műsorból kiemeljük Horváth Tivadár, a Színművészeti Akadémia növendékének bravúros párielenetét Nijinsky Tamarával. — Pekáry Margit operanékesnő növendékei közreműködésével június 4-én rendezti hangversenyt a Zeneakadémia kamaratermében. Megnyitó beszédét Selymes Rezső írta.

Az ősi Széll-nemzeti jubileuma

A török elleni háborúk derekán, 1639 május 22-én, az ősi magyar Kalotha-nemzettségéből eredő Széll (Szeél) István gyermekei, minthogy irataik a hosszú háborúskodás alatt elkallódtak, újított címeres levelet kaptak. Leszármazóik, 108 élő családtag, ennek az adományozásnak emlékére május 22-én nemzeti jubileumi találkozót rendeztek a Pannonia-szálló nagyeremében, azt megelőzőleg pedig a családi tanács tartott ülést. A család legismertebb tagjai voltak: Széll Mihály győri várkapitány, Széll Miklós szendrői várkapitány, Széll István zarándi főispán, Széll Kálmán v. b. t. t., miniszterelnök, Vörösmarty Mihály veje, Széll Kálmán nagyszalontai református esperes, Arany János veje, Széll Ignác belügyi államtitkár, Széll Farkas, debreceni itélőtábla tanácselnök, történetíró, Széll József nemes-testőr, 48-as honvéddörögny, akik az osztrákok halálra ítélték Széll Akos temesvidéki országgyűlési képviselő, később szegedi közjegyzői kamarai elnök stb.

Hímen-hírek

Palotai (Petrok) Mária, budapesti kedves előfizetőnk feleségül vette Sebasta István, Sebasta Ottokár ny. csendőrezre-des fia. — Köttbaum Baby kedves előfizetőnk és Kemény József m. kir. postafizetviseelő, t. hadnagy a pápai ref. templomban örök hűséget esküdött. — Szily Jolánka kedves előfizetőnk a pápai plébániatemplomban oltárhoz vezette Bertalan Gyula, m. kir. huszárorrmester. — Hegedűs Gabriella kedves előfizetőnk és dr. Csák László örök hűséget esküdött a poroszlói rk. templomban. — Kiss Annus balatonalmádi-i kedves előfizetőnk a vöröserényi ref. templomban oltárhoz vezette Nagy Bulcsú Lehel jegyző. — Safárik Kató kedves előfizetőnk és Juhász Károly örök hűséget esküdött a pestszentlőrinci rk. plébániatemplomban. — Daruvári Jankovich Irma kedves előfizetőnk és ifj. Kopál Gyula örök hűséget esküdött a mezőúri rk. plébániatemplomban. — Tóth Lotti gyöngyösi kedves előfizetőnk a Kékes-szálló kápolnájában oltárhoz vezette dr. Kulcsár István körorvos. — Szomor Ilonka

budapesti kedves előfizetőnk a Ferdinánd-téri Boldog Margit-templomban oltárhoz vezette Pataky István m. kir. rendőr. — Kormos Erzsike törökszentmiklósi kedves előfizetőnk és Gyarmati László szabadszállási m. kir. csendőrorrmester örök hűséget esküdött a törökszentmiklósi ref. templomban.

Angyalok érkezése

Tasnády Sándor és neje Hangoz Rózsa, szolnoki kedves előfizetőink örömmel jelentik, hogy házasságukat az Eg arany kislivál adotta meg, aki a keresztiségben az Iván Sándor nevet kapta. Keresztülők: Sasvári Kázmér állomás-előjáró és neje, Egri Rozália. — Kiss Ferenc jegyző és neje Németh Rózsa, nagybarátfalui kedves előfizetőink boldogan tudatják, hogy házasságukat a Mindenható kisleánykával adotta meg, aki a szent keresztiségben a Georgina Mária Gizella nevet kapta. Keresztanya: Gábrriel Mária tanítónő. A keresztelőn szép közönség veit részt. Megjelentek: gróf Pálffy József földbirtokos és a község vezetői, teljes számban. — Polák Imre galántai rk. tanító és neje, Balogh Ilona, kedves előfizetőink örömmel jelentik, hogy házasságukat a jó Isten kislivál adotta meg, aki a szent keresztiségben az Imre József nevet kapta. — Varga János m. kir. honvéd törzsermester és neje Széles Vilma, ungvári kedves előfizetőink boldogan adják hírül, hogy a jó Isten házasságukat fiúgyermekkel adotta meg, aki a szent keresztiségben a Dezős József nevet kapta. Keresztülők: Simon Károly és felsége Keserű Eszter, Nyiregyháza.

Nyarálási hírek

Kedves előfizetőink közül dr. Janovich Tiborné kir. itélőtábla bíró neje Balatonfüredfürdőn, Bader Mihályné Mária-besnyőn, Bartha Györgyné ny. örnagy neje Budakeszin, özv. Bischof Józsefné Pápan, Borbola Jánosné Tapolcán, Ferenczy Margit Budapesten, Füstli Molnár Ferencné százados neje Kassán, Füves Györgyné Budapesten, dr. Hauer Ferencné Pécelen, özv. Jaanovits Nándorné Miskolcon, özv. Kovács Odónné ny. főjegyző neje Nyiregyháza, Landesmann Lászlóné Budapesten, Liebhauser Mihályné Bátaszéken, ifj. Minarik Jánosné Hatvanban, Moiré Lajosné Balatonfüreden, Oláh Sándorné Szabadszálláson, Osgyányi Dezsóné Budapesten, Pápay Rózsa Zolozsentgróton, Riedel Vilmosné Gesztin, Stuchlik Józsefné Klottligeten, Schmidtmayer Ferencné Sződligeten, Sztajka Ernőné Hajduszoboszlón, özv. Tancó Miklósné Tihanyban, Vadás Róbertné Soltan, Varga Jolán Budapesten, Várnai Károlyné Mária-besnyőn, Vass Gyuláné Szigetszentmiklóson, Abraham Gyuláné Pécsen, özv. Berger Károly Lajosné gazd. al. tan. özvegye Hatvanban, dr. Bognár Elekné Balatonkenesén, Bujtor Mária nővér Ajka-Csin-gervölgyben, Dévényi Lászlóné Hévízfürdőn, Ferdinók Gézáné Gődöllőn, Groh Katalin Budapesten, Kapitány Antalné Parád-fürdőn, Lenhardt Oszkárné Budapesten, Muzsáv Lászlóné malom-ellenőr neje Pécsen, Ösz Györgyné Hévízszentandrásán, Rozgonyi Pálné Balatonamárásban, Szendrey Zsigmondné

Lányos mamák! Férfihezadó leányok!

Tekintsek meg a szállításra kerülő

kész kelengyékét és kérjenek

részletes menyasszonyi kelengye-

áránajlatot az ország legrégibb, leg-

megbízhatóbb és ezért legelőszöb

k e l e n g y e - s z a k ü z l e t é b ől

MÖSSMER

CÉG TÖL IV., VÁCI-U. 1

Alapítva : 1852 Telefon : 388-132

Összeállítások már 500 pengőtől

Balatonfenyvesen, Varga Béláné Bocskai-kertben, Varga Pálné Szombathelyen, Várkonyi Lászlóné pedig Hévízfürdőn élvezi a nyaralás örömeit.

IN MEMORIAM

Az őszinte részvét hangján jelentjük, hogy

dr. Faragó Sándor

egyet. tanársegéd, klinikai Röntgen-orvos, tudományos működése közben szerzett tragikus betegsége következtében, 35 éves korában, Budapesten hirtelen elhunyt.

Hollós Gyula

ny. min. tanácsos, életének 65. évében, Budapesten elhunyt.

Orbán János,

a kormányzói hivatalok számvevőségének ny. igazgatója, a Ferenc József-rend lovagja, 69 éves korában Felsőögdőn az Úrban csendesen elhunyt.

Özv. Paulay Edéné

sz. rétszentmiklósi Éles Margit

Budapesten, 61 éves korában visszaadta nemes lelkét Teremtőjének.

UTAZÓBŐRÖNDÖK
NŐI TÁSKÁK ÉS
BŐRDÍSZMŰÁRUK

WEIGL

Budapest, IV., Mária Valéria-utca 7

A GYERMEKET SZERETNI KELL

Vasárnap délelőtt kimentem az Állatkertbe. Meleg nap fűdéli a gyeplet, a virágagyakat, a kőszáli sas fészket, a medvék sziklabarlangját, a szárnyasok tavát, az oroslánok ketrecét. Boldog felszabadultsággal, mosolygó arccal rajzoltak a heti robotban elnyűtt pestiek a gondozott utakon, itt-ott lepihenve a padon, vagy szerény pohár tej mellett a csarnokban. Szerény, kissé vedlett ünneplőben, a munkától fáradt, rogyant testtartással húzódtak el a látványlók előtt szülők a gyermekeikkel, itt-ott egy nevelőnő a gondozására bízott fehérruhás, angyalian tisztá kicsinyekkel. És feltűnt nekem, hogy a felnőttek sorában több volt a férfi, mint a nő és hogy a legtöbb gyermeket az apja vezette kezénél fogva, nem pedig az édesanyja. Kissé eltűnődve, hamar ráeszméltem, hogy ilyenkor, ünnepnap, az asszonynak rendszerint több dolga van odahaza a konyha körül, sokan meg a templomba mennek heti ájtatoskodásra, amittől a hétköznap ezer gondjanyüge távoltartja őket. Viszont az apák, akik hat napon keresztül nem látják úgyszólván gyermeküket, legfőleg ha este fáradtan és megtörtén térnek haza a munkából, legalább egyszer egy héten élvezni akarják a szülői örömeiket, azt a mindegyik felett való nagy boldogságot, amely hol szelíd, hol harsány kacaj, hol tudálékos komolykodás és tanulmánygó érdeklődés formájában árad a szívükbe a gyermek szeméből, szavából, fogékony lelkéből. És megfigyeltem, milyen buzgón magyarázgatnak egyszerű emberek, iparosok és munkások, kishivatalnokok és altisztek a kicsinyeknek és láttam a lurkók és fruskák arcán kigyulladni a figyelem pró tüzzeit, az elragadtatás édes jeleit, láttam összeforrni apákat és fiúkat a kölcsönös szeretetben és boldogságban. Végtelen jóleső érzés melegeitette át egész valómát, amikor ez a kép kaleidoszkópikus változatossággal úgyszólván percenként ismétlődött. Miért? — kérdezik talán egyesek, — mi van abban különös, ha az apa foglalozik, törődik a kislíával, kisleányával? Hát nem természetes, nem magától értetődő ez? Bizonyára... de ne feledjük el, mi van mögöttünk. Nézzünk hátra: micsoda töménytelen halmaz omlott össze és hamvadt el az emberi éretnyeknek, a lelki és erkölcsi kincseknek. Kóztük, fájdalom, a családi élet fundamentuma is, mindazzal a nemes értékkel együtt, amelyet az otthon jelent. Láttunk derék embereket, akik éveikig dacolva az élet viszontagságaival, végre megtorpannak és szívükben szinte megkeményedtek; láttunk apákat, akik az őrlő gond kerekéi közé sodródva, megelégedtek legegyszerűbb kötelességeikről s nem önszántukból, hanem az irgalmatlan viszonyok kényszere alatt kétségbeesetten hántották le magukról és szaggatták széjjel a szent családi köteleket; láttunk anyákat, akik a hiúság démonai által üzve, hajtvva, odadobtak polgári tisztességet, úri becsületet, nyugalmat, oda tulajdon gyermekeiket — és láttunk gyermekeket, akik a feldúlt tűzhely füstölgő romjai közt elzüllöttek és morálisan megnyomorodtak. Szörnyű látvány, apokaliptikus rémség! Ebből a távlatból, ebből a szemszögéből néztek velem együtt azt a komoly járású, szelíd tekintetű apát, aki gyermekeit sétáltatja, oktatja, neveli,

biztatja, lelkesíti. És csillanjon fel a ti szemetekben is a hálálkodó remény hajnalcsillaga, mert íme, az Istentől való emberi természet, a jószág és nemesség, a tisztaság és szépség legyőzte a rútat és nemtelent, a tisztátalant és haszontalant. Újra apák lettek az apák, a szónak abban a régi, patinás értelmében, amely a klasszikus Rómában a paterfamilias-t, a családfőt jelentette. Az apa korlátlan úr, szuverén a maga kis körében, de kell, hogy ezt a családias diktatúrát az okosság, bölcsesség és szeretet szírványszíneivel aranyozza meg. Legyen bíró és végrehajtó egy személyben, de tudjon lenni oktatómester is, járjon elől jó példával, egyesítse magában mindazokat az éretnyeket, amelyeknek tiszteletében akarja nevelni övét. A gyermek részéről csak annak a szülőnek jár ki a bibliai tisztelet, aki tiszteletet tud parancsolni, mert ne higyjétek azt, hogy a gyermek nem lát és nem hall, hogy a gyermek nem mérleget és nem disztigvál, — ó, rendkívül érzékeny műszer a gyermeki lélek, amely minden hajszálrezdülésre reagál. S akármily oldaláról forgassuk a viszonyt, amely szülőt a gyermekhez és gyermeket a szülőhöz kapcsol, legelsőnek mint tüzes meteor fénylik szemünkbe — a Szeretet. Szeretni kell a gyermeket. Aki szereti a gyermeket, az meg is érti. A gyűlölet (ha ugyan van olyan elvetemült ember, aki gyűlöli gyermekét), torzít és rémképeket fest szemünk elé. S amennyire óvnunk kell minden szülőt, főleg az elvakult anyákat a majomszeretettől, épügy óvjuk a szülőket, főleg a hirtelenharagú, indulatos és morózus apákat a kéméletlen, rossz időben és helytelenül alkalmazott szigorító. A gyermek tudja, mikor érdemel dicséretet és mikor büntetést. Ha dicséret helyett közönyös arcokat lát, épügy meg van sebezve szívében, mintha ok nélkül büntetik. A józan és okos apa nem a kezével büntet, hanem a szeme villámlásával, a hanghordozásával. Láttam már elzüllött, semmi-revaló nagy gyereket, akit odahaza folyton ütöttek-verték és láttam angyalian jó gyereket, akinek legnagyobb büntetése az volt, hogy az apja — nem fogadta a köszönését, mert valami rossz fát tett a tűzre. A gyermek nagyon érzékeny az igazságtalansággal szemben, mert szívi lelkében még ott ég az az isteni szikra, amelyet az élet vad tülekedése még nem homályosított el. Vigyázzatok gyermekeitekre és szeressétek őket. Szálljatok le kicsiny érző lelkük színvonaláig, hogy megértsenek benneteket, felnőtteket s ők hálából főlemelnek titeket az ő tavaszi, napugaras lelkük mosolygó fénykörébe. Aki a gyermekét szereti, önmagát szereti. Aki a gyermekét nem érti meg, magára vessen, mert a hiba benne van. Aki előlki magától a gyermeket, az önmagának a legnagyobb ellensége. Talán kissé furcsán hangzik, mégis közel jár az igazsághoz: a gyermek iránti szereteten keresztül ismerjük meg az apa lelki világát és jellemét. Pontos és hű képet kapunk abból a kölcsönös vonzalomból, ami apa és gyermeke között szövődik, az apa lelki világára vonatkozóan. Mert mindig olyan lesz a gyermek, amilyen az édesapja, vagyis: amilyen az édesapa szeretete neveli. Amilyen az édesapa, mindig olyan lesz a gyermeke.

Háztartás

Rovatvezető: ifj. székasi Sacellary Györgyné

Palacsintatészta pontyszelet. A pontyot tisztítás után kettévágjuk, a bőrét éles késsel lefejtjük és két centi széles darabokra felvágjuk, jól besózzuk. 10 szelet halhoz 2 tojással, liszttel és kevés sörrel sűrű palacsintatésztát készítünk, amibe 1 evőkanál olajat is keverünk. A sűrű palacsintatészta beleforgatjuk a besózott halveszeleteket és nagyon bő, forró zsírban szép ropogásra sütjük. Citrom- vagy narancsszeletekkel adjuk fel és tartármártást adunk mellé.

Töltött gomba. Lehetőleg nagy sampinnyongombákat, személyenként 3 darabot számítva, veszünk. A gomba kalapját levesszük, megtisztítva félretesszük. A szárat megtisztítjuk, finomra összevágjuk petrezselymzöldjével és kevés zsírban reszelt hagymával, kevés sóval addig pároljuk, míg a levét, amit engedett, elfövi. A gombához 1 egész nyers tojást, 2 evőkanál tejszínt és annyi szitált morzsát veszünk, hogy jó pépes legyen. Ezt a tojáskeveréket a párolt hagymásgomba szárához adjuk, jól elkeverjük és ha a gombatöltelék nem volna elég pépes, úgy még szitált morzsát adunk hozzá. Ezzel megtöltjük a gombafejeket jó magasan, tűzálló tábla rakjuk, lőven vajdarabokat teszünk rá és tejjel öntözve egy óráig sütjük.

Májkróket vérszegény gyermekeknek. Nyegen deka nyers borjúmáját szitán áttörünk, hozzákeverünk 2–3 darab meghámozott és megreszelt nyers burgonyát, 1 egész tojást és ízlés szerinti sót, kevés törött borst és nagyon kevés reszelt hagymát. A jól összekevert anyagból evőkanállal formázott darabokat szagatunk és forró zsírban vagy vajban ropogásra ki-sütjük. Ha jó ízletesen fűszerezük, kevés aszppikkal, vagy nélküle nyersen is adhatjuk.

Sült borjúmáj. A friss májszeleteket forrassuk meg lisztben és jó forró zsírban mindkét oldalát süssük át. Minden májszeletre egy darab jó szalonnát süssünk, tegyük gőz fölé, amíg a levét elkészítjük. Amiben a máj sült, azt a zsírt leöntjük, de csak egy részét. A maradék zsírba jó csomó finomra vágott petrezselymzöldjét, kevés vizet és sót teszünk, felforraljuk és ráöntjük a már tálon lévő szalonnás májszeletekre. Hagymás burgonyát adunk mellé.

Különleges vagdalthús 6 személyre. $\frac{1}{2}$ kg sertéshúst, $\frac{1}{2}$ kg marhahúst ledarálunk és jól összekeverjük. Külön tálban a következő keveréket készítjük: 3 tojás sárgáját, 2 tejbent áztatott kinyomott zsemlyét, 3 tojás habját, kevés törött borst, egy nagy szál tisztított, reszelt sárgarépát és nagyon finomra vágott petrezselymet, kevés sót, jól elkeverünk. Zománcozott tepsibe a darált hús felét zét-nyomkodva beletesszük, rákenjük a sárgarépás keveréket és befedjük a darált hús másik felével. Kevés forró zsírt öntünk rá és szép pirosra sütjük. Tepsiben szeleteljük fel, húslapáttal kiszedjük és mindjárt tálra rakjuk. Zöld salátát adunk mellé.

Parajgöngyölék sonkával. $\frac{1}{4}$ kg tisztított parajt megfürünk és szitán áttörünk. 10 dkg vajból, 10 dkg lisztből, $\frac{1}{2}$ l tejből

nagyon sűrű pépet főzünk. Ha a pép kihült, egyenként hozzákeverünk 4 tojás sárgáját, az áttört parajt és végül a 4 tojás kemény habját. Vajazott, lisztezett tepsibe öntjük és megsütjük, de nem szabad kiszáritani. Nyújtódeszkára borítjuk és azonnal töltjük darált sonkával, amibe kevés tejszínt keverünk, hogy jó pépes legyen, összegöngyöljük, tejszínt reszelt sajttal szórjuk meg és olvasztott forró vajadunk mellé.

Kevért saláta. Meghámozunk és karikára vágunk cellert, $\frac{1}{2}$ citrom levével, 2–3 kávéskanál olajjal, törött borssal, sóval és annyi vízzel főzzük puhára, hogy a cellert el-lepje. Nagyon széjjel főzni nem szabad. Ha a celler kihült, összekeverjük jó sűrű tartármártással és egy üvegtál közepére helyezük. Metéltre vágott zöldsalátával és paradicsomszeletekkel díszítjük. Tehetjük az egészet mélyebb salátás tálra és leönthetjük jó sűrű majonézzel.

Darált zöldsaláta. Megtisztított cellert, spenótlevelet, fejes-salátát, $\frac{1}{2}$ kalarábét húsdarálón átdarálunk. Kevés reszelt hagymával, sóval ízesítjük és leöntjük majonézzel. Mindenféle zöldségfélét keverhetünk hozzá és aki nem kedveli az olajos majonézt, az bőven mustárral, citrommal, tojás sárgájával, készíthet hozzá sűrű mártást.

Kaporlevés. 2 marék finomra megvágott kapor, 3 dkg vajból és egy evőkanál lisztből készült rántásban kevés ideig párolunk. Feleresztjük hús- vagy csontlével és 5 percig forraljuk. A levestálban 2 tojás sárgáját 2 dl tejjel, sóval jól elkeverünk és a forrásban levő levest ráöntjük. Pirított kiflikockákkal tálaljuk.

Spárga vajasmártással. A megfőtt, leszűrt spárgát tálra rakjuk úgy, hogy a spárgafejek szép rendben egymásmellé kerüljenek. Előre elkészítünk bő zsírt vagy vajban világosra pirított zsemlyemorzsat, a felét a spárgára öntjük, a másik felét külön adjuk fel mellé mártáscsészében. Spárgát készíthetünk még majonézzel, azután salátának ecettel-olajjal.

Rakott kalarábé. 1 kg tisztított és kockára vágott kalarábét 2 kocka cukorral, 10 dkg vajban puhára párolunk. $\frac{1}{2}$ kg vesepecsenyepacsnit kissé megborsozunk és $\frac{1}{4}$ fej reszelt vöröshagymával külön pároljuk. 10 dkg rizst finomra vágott petrezselyem zöldjével szintén külön párolunk. Mindkettőt nagyon kevés zsírral és vízzel pároljuk. Ha a hús puha, megdaráljuk 5 dkg füstölt szalonnával és 10 dkg főtt sonkával. Tűzálló tál aljára vagy lábasba egy sor kalarábét rakunk, erre egy sor húskeveréket, erre megint kalarábét és így tovább. Közben öntözzük mindig bőven tejjel. A legfelső sor kalarábé legyen, amit kevés paprikás zsírral és tejjel öntözzünk meg. Tetejét szitált morzsával szórjuk meg és 20–25 percre tegyük jó meleg sütőbe.

A grépfrutot, amelyet grapefruit-nak ír-nak, nálunk rendszerint úgy eszik, hogy közepén keresztbe félbevágják a gyümölcsöt és a belső részét jól bevagdossák,

Bőrkiütésben szenved?

Pörsenés és bőratka csúfit és öregít. Ez ellen egyszerű, hatásos szer: a fehér, kellemes illatú Thiosept szappan. Orvosok ajánlják. Meg fog lepődni, hogy bőre milyen gyorsan lesz ismét szép.

Ara 90 fillér

Thiosept csodás hatása!

meg körülvágják, hogy kanállal könnyen fogyasztható legyen. Cukorral bőven megszórva és minden egyes fél grépfrút külön kis üvegtálcskára helyezve adják fel. A grépfrútnak kesernyő citromíze van és az egészségre nagyon jó hatású gyümölcsnek tartják. Reggelire szokták enni legtöbbször, de lehet bármely étkezéskor is felszolgálni. Nagyon nagy vacsoránknál nálunk is, külföldön is előétel előtt is eszik, de akkor a félbevágott és jól megcukrozott gyümölcsöt még bőven meglocsolják konyakkal is, esetleg többféle likőrrel és akkor is mélyebb kis üvegtálcskákon adják fel. Azért kell mélyebb tálcákra felszolgálni, mert a grépfrút igen bőveví gyümölcs és így lapos tányérról esetleg lecsurogna a leve.

Tészta receptek

Négytojásos csokoládétorta. 3 dkg vaját, 8 dkg cukorral habosra keverünk, egyenként belekeverjük 4 tojás sárgáját, 2 szelet puhított csokoládét, 3 tojás fehérjé-nek keményre vert habját és végül 2 dkg finom lisztet lassan keverünk el benne. Kikent formában megsütjük és csokoládémázzal vonjuk be.

Kékszből készített hideg nyári tészta. Vegyünk három csomag négyzögletes kekszet, csomagonként 20 darabban, vagyis összesen 60 darabot. Mély tálcáskákba jó hideg fekete kávé töltsük, ebbe 3–4 kekszet egyszerre beletesszünk és rövid

ÉTREND

1939 június hó 1-től 1939 június hó 10-ig.

CSÜTÖRTÖK	
1	EBÉD: zöldborsóleves, köményes sertésborda, kapros tökfőzelék, rizsfeljujt. VACSORA: paprikásgomba, saláta, kikevert krém.
PÉNTEK	
2	EBÉD: szegedi halászlé, túrócsusza. VACSORA: rakottburgonya, saláta, párolt szilva.
SZOMBAT	
3	EBÉD: húsleves, főtt marhahús, kapormártás, tört burgonya máglyarakás. VACSORA: esőbensült spárga, naranssaláta.
VASÁRNAP	
4	EBÉD: tejeles gombaleves, rizses libaaprólék, kaesasült, vajashurgonya, zöldborsó, uborkasaláta, krémeslepény. VACSORA: hideg libamáj, kevert túró, retek, délről tézta.
HÉTFŐ	
5	EBÉD: burgonyaleves, rántott sertéskaraj, salátafőzelék, esztfatott palacsinta. VACSORA: debreceni, délről főzelék, sajtosgaluska.
KEDD	
6	EBÉD: spárgaleves, serpenyős rostélyos, saláta, almáslepény. VACSORA: sajtos csőtszta, saláta, délről tézta, gyümölcs.
SZERDA	
7	EBÉD: paradicsomleves, rakotkáposzta, dísmetlé. VACSORA: spárga vajmártással, vagy rántottgomba, saláta, habcsók.
CSÜTÖRTÖK	
8	EBÉD: eszikeleves, hideg töltött-tojás francia salátára téve, rántottsertike, petrezselymes uborkonya, uborkasaláta, cseresznyés lepény. VACSORA: hideg sertés- vagy borjusült, saláta, tejszínes eper.
PÉNTEK	
9	EBÉD: zöldbab-leves, rácponty, burgonyagombóc. VACSORA: paraj bundás zsemlyével, vagy tökörtőjással, mandulás perreck.
SZOMBAT	
10	EBÉD: sóskaleves, töltött-tök, almásrétes. VACSORA: borjupörkölt, tojásos galuska, saláta, eper.

ideig tartó áztatás után kiszedjük, mert nem szabad szétáztatni, csak éppen egy kicsit megpuhítani. A megáztatott kek-szket hosszukás süteményes tálra rakjuk egymásmellé kettesével, úgy, hogy a legelső sorba 20 jusson. A krémjét készítsük el a következőképen: 20 dkg vaját keverjük ki jó habosra, tegyünk hozzá 15 dkg cukrot és keverjük addig, míg jó sima krémet kapunk, aztán egy tábla reszelt csokoládét, 1 evőkanál rumot keverjük bele szintén símára. Ha nagyon híg, tegyük rövid időre jégre.

Ezután a már tálra rakott áztatott kek-szket kenjük meg a krém egyharmad-részével és fedjük be ugyancsak kettesével rakott 20 darab megáztatott kek-szel, erre egyharmadrész krémet tegyünk és a következő sor ismét megáztatott kek-sz. Végül a megmaradt krémmel bevonjuk az egészet. Aki díszíteni akarja, pirítson rá mogorót vagy mandulát. Ezt a tézstát ha csak lehet, mindig előzőnap készítsük el, hogy a krém jól átneved-sítse. Tálalás előtt 1—2 órára tegyük jégre. Nagyon kiadós és izletes tézsta.

Burgonyás, tepertős pogácsa. ½ kg lisztet, 35 dkg darált tepertőt, 2 dkg tejben áztatott élesztőt, 1 egész tojást, sőt és 1 evőkanál tejfelt jól összegyúrunk deszkán. 2—3-szor hajtogatjuk, ujjnyi vastagságúra kisodorjuk és nem túlnagy pogácsákat szaggatunk belőle. Tepsibe rakjuk és vigyázva megkenjük sózott tojás sárgájával. (Azért mondom, hogy vigyázva, mert ha az oldalán lecsurog a tojás, akkor nem lesz szép magas a pogácsa.)

Hölgyeim! Le a kötötüvel!

Itt a XX-ik század szenzációja, a szab. „Rapid“ kézi kötőkészülék. Munkája kézimunka. Minden kötési minta köthető. Néhány óra alatt köthet magának pullovert, blúzt, vagy ruhát. Kezelése egyszerű. Ára P 35.— Kérje 13. ismertetőt. **Áruforgalmi Kft., IV., Sütő-utca 2, félémelet 3.**

Pörkölt mogoróesókok. 20 dkg mogorót sütőben megpirítunk, ha megpirült, kendő között ledörzsöljük a héját róla és 2 tábla csokoládéval együtt ledaráljuk. Nyújtódeszkára öntjük a darált csokoládés mogorót, 20 dkg porcukorral, 3 tojás felvert habjával összegyúrjuk. Apró csókokat formálunk belőle és ostaylapra téve a sütőben megsütjük. Ha kihült, csokoládéöntettel vonjuk be és minden-egyes csókokcákra 1 tisztított pörkölt mogorót teszünk.

3 tojásos diótorta, amit lehet kétszeres mennyiségből is készíteni, ha nagyobb a család. 3 tojásból 3—4 személynek elegendő. 3 tojás sárgáját 5 dkg cukorral jó habosra kikeverünk, hozzáadunk 5 dkg darált diót és a 3 tojás felvert habját. Vajazott és lisztezett tortaformában megsütjük, de ne szárítsuk ki. Arról úgy győződhetünk meg, hogy a torta már megsült belül is, ha egy jól megmosott és letörült kötötüt, vagy a hústüzelőtűt beleszúrjuk a torta közepébe és ha a tézsta anyaga nem ragad a tűre, akkor a torta belseje is megsült. Természetesen ezt a tortát megfelelő kis formában vagy esetleg lábásban kell sütni, mert nagyobb formában túllapas lapot kapunk belőle és ezt nem tudjuk megtölteni. A megsült tortát kiborítjuk és mikor már kihült, közepén keresztbe kettévágjuk, az egyik lapot megkenjük a következő töltelékkel: 1 egész tojást gőzön folytonos keverés közben felfőzünk 3½ dkg cukorral és 3½ dkg olvasztott csokoládéval. Ha a krém elég sűrű, le vesszük a tűzről és tovább keverjük, míg kihül. A kihült krémhez 3½ dkg vaját és 5 dkg finomra vágott cukrozott narancshéjat keverünk. Ezzel a krémmel megkenjük az egyik tortalapot, a másik lapot pedig ráilleszt-

Pattanások, szeplők s az arc egyéb tisztátalanságai ellen használjon

LILI CRÉMÉT SZAPPANT PUDERT

Kapható mindenütt
Készíti **KORÁNYI** gyógyszerár.,
Budapest, VIII., Népszínház-utca 22.

jük, tálra helyezzük és vaniliás cukorral megszórva tálaljuk. Aki nagyon finom akarja elkészíteni, az bevonja még csokoládéöntettel is.

GYORSAN KÉSZÜLŐ NYÁRI ÉTELEK.

Jól tudom, hogy a nagy melegben minden háziasszony fő gondja, hogy olyan ételt készítsen vagy készíttessen, ami mellett nem kell sok időt tölteni a meleg tűzhelynél. Igyekeztem kedves olvasóinknak 10—15 perces ételek elkészítését összehálítani, gondolva arra, hogy közös kívánságnak tessek eleget.

Vékony csőtszta hússal. Vékony csőtszta-t (spaghettit) sósvízben nem túlpuhára megfőzünk. Ha a tézsta megfőtt, leszűrjük és kevés ideig szitára tesszük, hogy a víz jól lecspegjen róla. Egy lábásban vajat olvasztunk, belekeverjük a főtt csőtszta-t, egy jó kanálnyi paradicsompürét keverünk bele és aki akarja, darabokra vágott, füstölt sonkát, vagy szalámit kever bele. Tálra téve, reszelt sajttal hintjük meg. 15 perc alatt kész.

Kirántott párizsi és szafaládé. A párizsiti kisujnyi vastag szeletekre vágjuk. A külső héjakat lehúzza, tojásba és szitált morzsába forgatjuk és nem túlforró zsírban kirántjuk. Közvetlen tálalás előtt negyed órával süssük, mert csak frissen jó. Szafaládét félbevágva ugyanígy ránt-hatunk ki.

CADEAU

CSOKOLÁDE-GYAR R.-T.
KÉSZÍTMENEI
A LEGJOBBAKI
BUDAPEST, VI, IZABELLA-UTCA 88

Burgonya-pépes hús. A meghámozott burgonyát kockára vágva főzünk meg tejben. Ha a burgonya megfőtt, törjük át, sózzuk meg és diónyi vajat tegyünk bele. 1—2 tojás sárgáját keverjük bele és tegyük tűzálló tálba vagy fehérománcú lábába, azután kenjük rá a tojások felvert habját, szórjuk meg reszelt sajttal és 5—6 percre tegyük be a jó meleg sü-tőbe, hogy a teteje szép sárgára piruljon. Zöld salátával adjuk fel. De lehet úgy is készíteni, hogy egy sor pürét, egy sor megmaradt darált sült húsrakunk a tálba és azután kenjük meg a tojás habjával és süttjük szép sárgára. A tetejére mindig püré kerüljön.

Zsemlyeszelekek paradicsom mártással. Szeleteljünk fel vizes zsemlyét és áztas-suk meg tejben, de ne nagyon puhuljanak meg. Az áztatott zsemlyeszeleket forgassuk tojásba, szitált morzsába és süssük szép ropogásra. Paradicsom mártással tálaljuk.

Beretvás pasztilla fejfájás ellen

SZERKESEKTŐL

Tisztelettel kérjük kedves Előfizetőinket, ne felejtsek el az eszedékes előfizetési díjakat beküldeni. Rendkívül fontos, hogy pontosan megkapjuk az előfizetési összegeket, mert a lap előállításával felmerülő költségeket előre kell fizessük. Külön kérjük azokat, akik több hónapi előfizetéssel el vannak maradva, szíveskedjenek rendezni, hogy a felszólítás kellemetlenségétől megkíméljük és elkerüljük az emiatti érzékenykedésekkel járó nézeteltéréseket. Rengeteg felesleges költséget okoz nekünk az, aki elmulasztja az előfizetési díj beküldését, mert súlyos megterhelést jelent a velejáró adminisztráció és a postaköltség, ami az előfizetést terhel s annálval kevesebbet áldozhatunk lapunk fejlesztésére. Minden előfizetőnknek érdeke, hogy minél nívósabb és szebb lapot állíthassunk elő. Nagyon örülnénk, ha kérésünk meghallgatásra és teljesítésre találna. Teljes tisztelettel

a Kiadóhivatal

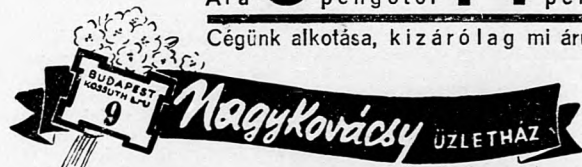
Gyönyörű dáhlák. Nemcsak a kéz erőlen, amely írta a levelet, hanem a lélek is erőlen. Erőtlen volt akkor, amikor megmámorosodott a szép szavaktól és nem védekezett a tiltott érzések ellen. Az ilyen szerelem csak ideig-óráig tartó kábulat, melyből mindenki előbb vagy utóbb, de biztosan magához tér és csodálkozva kérdi, mi történt. Ehhez a pillanathoz érkezett el Ön is. Szomorú, megalázó pillanat volt ez, de mint minden más szomorúság, ez is elesitul és lassan-lassan visszatér lelkébe a nyugalom. Hasonló a lelkét tépdeső vihar a természetben jelentkező viharhoz, az ég zengéséhez, a villámok cikázásához és a felhőszakadáshoz. Elvonulásakor sötétségbe borul a világ és reszketve, remegve várjuk, hogy megszűnjön. Az Ön lelkében is viharok dúlnak, a szerelem, a megcsalás, a félrevezetés, az elhagyás kegyetlenül embertelen viharai. És egyedül csak sajátmagát hibáztathatja. Tudom, majdnem elviselhetetlenül nehéz, hogy nincs akivel megossza a felelősséget. Egyedül maradt, egészen egyedül a bánatával. Mig örömet tudott adni, az örömben való osztozkodásra volt társa. A könnyeit azonban nem törli le, látni sem akarja, a hangja sem érdekli, még kevésbé, amit mondana. Egyedül zokog a megcsúfolt szerelemmel. Árva szíve nem talál megnyugvást. Társatlanságban nem lát a közelben egyetlen szalmazát sem. Nem vonhatja kérdőre, bot-

a magyar urihögyek virágmintás otthoni, nyaraló és kiránduló ruhája. Száz meg száz színpompás, tarka változatban készül.

Ara **6** pengőtől **14** pengőig

Cégünk alkotása, kizárólag mi árúsítjuk.

IDEI UJDONSÁGAINK SZEBBEK MINT VALAHAI!

rányt sem csinálhat, mert ezzel többet ártana sajátmagának. Az „ilyen” szerelemben mindig a nő a vesztes, de — sajnos — a nő ezt csak akkor hiszi el, ha saját személyében, a saját szívében keresztül tapasztalja. A nő soha nem tanul a más kárán, sőt a sajátmagában sem tanul. Hasonló esetben ugyanabba a hibába ismételen, sőt többszörösen is beleesik. Az előbbieket teljesen ellelejtí, csak az utolsóira emlékszik. Tudom, hogy ebben a lelkiállapotban megnyugtató, vigasztalást vár. A vigasztalásunknak, ami együttérzésünket jelentí, bár volna olyan csodálatos hatása, hogy ellefeletné Önnel szomorúságát s azt is, ami előidézte. Az élet a legbölcsebb tanító. Az Ön esetében arra íntí, hogy legyen erős, mert különben elveszítheti magát. Az elszenvedett megaláztatás után nincs mit várni és nincs mit remélni. Elhamvított érzést nem lehet lángalobbantani. Nem lehet a boldogságot feltámasztani újabb áldozatokkal sem, mert ha ezen gondolkozna, előre megmondhatjuk, hogy újabb bánat érné. Ön megismerte a szerelem boldogságát és megismerte boldogtalanságát is. Nem tudott kitérni egyik elől sem. A szerelmen kívül még sok-sok szépség, érték, szelíd békeség és tartalom van az életben, amelyekért külön-külön is érdemes élni és küzdeni. Kár volna ezeket az értékeket eltékozolni. Nem csak abban van boldogság, hogy valakit halálosan szeressünk, hanem abban is, hogy az életünkkel szolgáljunk olyan valakit, akinek mi, a mi

közelségünk, munkánk, jóságunk, szeretetünk jelentí a boldogságot. Ne keresse se telefonon, se személyesen. Nem szabad, hogy újabb megaláztatás érje. Ha megadással el tudja viselni a csalódást, büszkesége felemeli és visszaadja önzertét. Az ár olyan nagy, amit szerelméért fizetett, hogy most már megérdemelné, hogy ne tékozzolja el életét ebben a méltatlan szerelemben, hanem megtalálja az élete nemesebb értelmét. Hígyje el, a történet azt bizonyítják, hogy nem volt érdemes szerelmére, mert nem becsülte annyira, hogy a jövőjével törődjön. A szerelem narkóziának most már el kell mulni és a gyógyító kiábrándulásnak okvetlen be kell következnie. Biztosra vesszük, hogy a nő nemhez méltó hagyományos büszkeséggel viseli el ennek a szomorú szerelemnek tanulságos következményeit és igyekezní fog önmagához méltóan beletörődni a változhatatlanba. Ígérje meg, hogy nem gondol reá és nem gyötri magát.

Keressünk gyógyállást, üdülést és szórakozást a szakszerűen ápiteltt, kiválóan gyógyhatású

PARÁD

-fürdőben. Idény: V. 14—IX. 30-ig. Főidény: VII. 1—VIII. 31-ig. Kiváló konyha. Diétás ellátás. Árzenes, vasas, timsós és szénsavas fürdő. Modern vizgyógyintézet. Gyönyörű legyí strand. Ivókúrák. Hideg-meleg folyóvízes 300 szoba 126 hold park. Bár, mozi, rádió. Kényelmes társadalmi helyiségek. Visszautazásnál vasúti kedvezmény. Mérsékelt árak. Kérjen prospektust.

Üde, bársonyos
arcot varázssol a
Földes Margit-crème

Katonatiszt árvája. Középszkolai negyedik osztály elvégzése után, mint háztartási továbbképző tanfolyamot ajánlhatjuk az Amizoni Károly által alapított Országos Magyar Nőnevelő Intézetet, Budapest, VI., Amerikai-út 48. sz. alatt, mely saját épületében, öt holdas park közepén, bentlakással van egybekötve. A növendékek a háztartási anyagok és az általános műveltséghez szükséges elméleti ismereteken kívül részesülnek a német, francia, vagy angol nyelven, zenében, női kézimunkában, szabásban, varrásban, kertészetben, fajaromfitenyésztésben, stb. A tanfolyam hároméves. A felvételi kérvények az igazgatóságokhoz küldendők. Erdőküldőknek szóbelieg, vagy levélben készséggel ad felvilágosítást az intézet igazgatósága, szíveskedjék közvetlenül oda fordulni.

GYÖTRELEM ÚTJA. Elkeseredett hangulatban írt levele hűen tükrözi vissza azt a szörnyen izgatott lelkiállapotot, amiben tehetetlenül vergődik. Higgye el, nagyon sajnálom Önt és szomorú helyzetébe bepillantva, jelentéktelennek találom együttérzésemet és kevésnek vizsgálatomat arra, hogy szomorú helyzetén enyhíthetnék. Felelősségem tudatában nem avatkozhatom bele sorsdöntően családi életébe még felkerésére sem, mert akár pro, akár kontra tenném, a következményeit előre nem láthatom. Életükre kiható ügyben csak figyelemzethetem és kérem, ne hallgasson senkire. Megbeszélheti hozzátartozóival, meghallgathatja ismerősei véleményét, a döntést azonban tartsa fenn magának. Mert ki olyan vakmerő, hogy biztosíthatná, jól cselekszik, ha tanácsát követi? Megtörténhetik, hogy nem úgy dől el a dolog, ahogy Ön gondolta, sőt úgy találhatja, hogy ellenkezőképpen határozott volna helyesen. Még rosszabb körülményeiért azt hibáztatná, akire hallgatót is ugyanakkor sajátmagát is szemrehányással illethetné, hogy miért engedett, hallgatott idegen befolyásra. Súlyos felelősség az Öné, Nagyságos Asszonyom s mivel végeredményben a saját és gyermeke sorsáról van szó, ezt szemelőtt tartva, jól megfontoltan, átgondolva kell határozni. Kétf alternatíva nehezíti meg elhatározását. A válás vagy maradás kérdése hol fel-, hol lebilentli a mérleget. Szerény véleményem szerint az előbbit nem tartom Nagyságos Asszonyom és gyermeke érdekében valónak. Tizenkilenc évi házasság után, amikor férje gorombaságai dacára ennyi ideig kitarított mellette, elnézte, eltűrte sok-sok hibáját, saját érdekükben, a maradás mellett szól. Igaz, hogy évek hosszú során férje rabiátus természete miatt helyzetük eléggé elmérgesedett s megjavulására hamarosan nem is számíthat. Nyilvánvaló, hogy természete ellen cselekedni mindenkinek nehéz, de azért javulás remélhető, ha Nagyságos Asszony nem idegenkedne új módszert alkalmazni házasságában férjével szemben. A helyreállítandó béke érdekében megérdemelné a fáradságot. Első feladat volna érzékenysége leküzdése és észrevétlenül elsiklani gorombaságai fölött, vagy viccel, mosolyogva elütni, mint teszi ezt az a hölgy, aki ezzel a magatartásával hat reá. Így is lehet. Egyrészt azért is ajánlatos, mert az izgalom az Ön lelkét is feldúlja, másrészt nyugodtságával, derűjével leszereli oknélküli dühét. Szeretném továbbá egy másik, igen fontos körülményre is felhívni a figyelmét: ne vessze férje szemére a hibáit, ne bolygassa a mulat, mert csak mélyíti vele azt a szakadékat, amelye nélkül is elég mély már. A férfi, éppen hibái tudatában, nem szereti, ha állandóan eléje tartják gyarlóságait. Utóvégre nincs hiba nélküli ember, nem

ítélkezhetünk túlszigorúan, sőt a házastársak részére külön parancs gyaloóságik megbocsátása. A férfi lélektanához tartozik, hogy elmenekül onnan, ahol szigorúan mérleget hibáit. Engesztelhetetlen haragnak nem lehet helye az asszonyok szívében s talán férjében is meg volna a szándék a békesség iránt, ha nem röstelné magát Nagyságos Asszony előtt, aki nem csak nem felejtí el gorombaságait, hanem időnként feleleveníti emlékezében. A feleség hivatása egyik legnehezebb, de legértékesebb feladata, hogy majdnem emberfeletti jószágával ellensúlyozza a férj nyers modorát. Ne kritizálja, ne állítsa szembe soha a maga finom lelkületével és ne hangúlyozza, hogy mennyivel különbnek és többnek tartja magát férjénél. A férfi nyitott könyv a feleség számára s éppen ezért okossággal, türelmlem, jószággal lefegyverezhető. Egy igen okos asszonytól hallottam, hogy a jó feleség titka abban rejlik, hogy a férj dolgaival szemben az egyik szemét mindig behunyva tartja, a másikkal pedig rámosolyog. Állítja, hogy még soha nem volt nézeteltérés közöttük, pedig ok bőven lett volna, mert férje hasonlóan ideges, ingerlékeny és sok más hibával volt tele. Nagyságos Asszonyom, jól tudom, hogy az Ön lelkében túlságosan összehalmozódott a férje elleni harag s elismerem, hogy jogos harag, de tegyen próbát és változtasson taktikát. Akkalmazza Ön az előbb említett „okos asszony” receptjét: borítson fátylat a multra, új érzéssel, új kedvvel segítse más irányba fordítani sorsukat. Talán még nem késő. Eddig nézeteltérésekből állott az életük, nem lehetetlen, hogy e perc sorsfordulatot jelent és a következő évek a békesség és megértés szenzációját tartogattják számukra. Ha férje áthelyezése bekövetkezik, magátólértedően Önök is menjenek vele. Ha ellenezné, ijesszen rá, hogy bejelentí fellettesének. A házukat bérbeadjatják, vagy el is adhatják, ha nem ragaszkodnak hozzá, ez nem lehet akadály, hogy a családja is kövesse új állomáshelyére. Sokat kívánék Öntől, ha figyelemzetném, hogy további magatartásáról függ: merre dől el sorsuk? Szeretném, ha asszonyi szíve, okossága csodát művelne. Ezzel a kívánsággal köszöntjük.

szint, sem pedig a szöveget nem támadja meg, ezzel az eljárással a kakaófolttok a színes és legkényesebb anyagokból is eltávolíthatók.

Dr. V. Gézáné. Kérdéseire a megjelölt pontok szerint válaszolok: 1. Az olasz hadügyminisztérium, illetve tengerészeti minisztérium Rómában székelt. Közélebbi cím nem szükséges. 2. A berlini címzésnél használt W, a kerület fekvésének jelzését jelenti, mintha pl. azt írná, hogy Budapest—Kőbánya és a „Kőbánya” teljes kiírása helyett csak K. betűt írta. 3. Honvédelmi minisztériumhoz kell folyamodnia.

A gyengéd szöke haj lúgmentes mosással kímélhető! Különösen fontos az érzékeny haj esetében és ennek köszönhető, hogy a szökehajúak milliói az enyhe lúg- és mézszappanmentes „Neo-Shampooon”-t használják. A világos haj ápolására szolgáló minőség a szöke haj sajátosságainak megfelelően van gyártva és megvédi a haját a sóttüfűléstől, valamint a mézfátyol lerakódásától. A haj természetesen arany fénye ennek folytán akadálytalanul csillog.

A MUL kézimunkaboltja VI., Teréz-körút 6) páratlanul kedvezményes áron hozza forgalomba akció kézimunkadarabjait, amelyekkel kedves előfizetőink szíves figyelmébe ajánlunk. Az akcióterítők, ágghuzatgarnitúrák, konyhagar-nitúrák, finom anyagból, izléses hímzéssel készülnek. A klópli csipke asztal- vagy zongoraterítők és a hatszemélyes fehér abrosz anyaga is legprimább minőségű. Ezek az akciódarabok egyetlen otthonban sem nélkülözhetők. A beszerzésük senkinek sem okozhat gondot, mert rendkívül olcsók és havi részletfizetés mellett is megvásárolhatók. Részletfizetés mellett való vásárlásnál az akciódarabok a teljes ár kifizetése után, utólagosan vehetők át, vagy postán küldi el a MUL kézimunkaboltja. Ezek az akciódarabok praktikus saqúnál jóga minden háztartásban nélkülözhetetlenek és ajándéknak is legmelegebben ajánlhatók. Pénzt takarít meg és saját magának is örömet szerez, aki az akciódarabokai megvásárolja!

A Hajduszoboszlói Gyógyfürdő megnyílt. Ezen európai híru gyógyfürdő ma már mindazokkal a berendezésekkel fel van szerelve, amelyek az eredményes gyógykezelés szempontjából szükségesek. Fedett gyógymedencék, ivócsarnok, inhalatórium állanak a közönség rendelkezésére. Modern szállodában, penziókban és magánházaknál oly olcsó az elhelyezkedés, hogy a fürdőben való tartózkodás alig kerül többre, mint odahaza. A Hajduszoboszlói Gyógyfürdő páratlanul eredményes gyógyhatásáról és olcsóságáról híres s ma már fogalom az egész országban. Visszautazásnál egész éven át 50 százalékos vasúti kedvezmény. Magyar- és németnyelvű prospektussal készséggel szolgál a fürdő igazgatósága.

Leendő menyasszony. Meghatóan őszinte és szép a levele. Tükör. Csillog és ragyog. Belenéztem és az Ön komoly arcát láttam benne. Sokáig néztem szembe vele, forgattam, hogy a legkisebb részleteket is megismerjem. De a titokzatos tükör felhősödni kezdett, ráborult a gondok fátyola és hiába követtem a gondolatommal, a 120 pengős akadályt nem tudtam legyőzni. Ez lehangozt. Igaza van. Nekünk, férfiaknak magas ez a matematika képlet. Férfiember nem is vállalko-

HEILIG

Harisnya, kesztyű, finom kötőtaru, fürdőcikkek legolcsóbb szaküzlete.

VII., Rákóczi-út 26

A lap előfizetőinek 3% engedmény

M. J.-né. A kellemetlen kakaófolttokat, amelyekről minden háziasszony fél, mert azt hiszi róluk, hogy erőské meglátszanak, a következő módszerrel távolíthatjuk el: a kakaófolttokat glicerinnel bedörzsoljuk, hosszabb ideig így hagyjuk, aztán hideg vízzel leöblítjük. Ezzel az eljárással a folt tökéletesen eltűnik. Régi kakaófolttokat is eltávolíthatunk ily módon könnyű szerrel. Amennyiben még valami halvány foltnyalatt visszamaradna, a legközelebbi mosás után már ez sem fog látszani. Minthogy a glicerinn sem a

zik a beosztásra. Az utolsó fillérig odaadják a feleségnek. Fedezze belőle ő a család összes szükségleteit. Adják könnyen, mert súlyos gondoktól mentesülnek. Az asszonyokról általában az a téves hit van elterjedve, hogy a pénzrel nem tudnak bántani, nincs érzékük a reális gazdálkodáshoz. Pedig ez tévedés. Minden asszony, az is, aki hadilábon állott a számtani műveletekkel, a maga háztartási büdzséjét megglepő zsenialitással tudja egyensúlyban tartani. Egy rendes asszonynak mindig rendben vannak a számadásai. Nagy dolog és nagy baj lehet ott, ahol a számadást valami keresztlúzza, vagy felborítja. Igaza van, a 120 pengős büdzséről kellett volna írnom. Irok is egyszer s akkor magam elé teszem a levelét s belenézek az előm tartott tükörbe, amelyből a legfiatalabb asszonygeneráció gonderhes arca néz szembe s az elégedetlenség fenyegető vihára bőmből: mit kezdjenek azzal a 120 pengővel, amit úgy vártak, úgy belekapaszkodtak s amikor a kezükben tartják, nem tudják, mit kezdjenek vele. Megélni beöle több, mint művészet. Milyen jó, hogy a pénz nem minden. Van nálánál hatalmasabb valami is, ami mellett — legalább egy időre — háttérbe szorul és jó, hogy ez éppen arra az időre esik, amikor a pénz nem minden. Milyen jó és milyen bölcsen lett elrendezve, hogy pénzzel nem lehet megvásárolni azt a másik nagyhatalmat, amit a szerelem képvisel, különben nem mernének szembeszállni vele és nem tudnának boldogok lenni. A pénzből elég éppen csak annyit, amennyivel a legszükségesebb kiadásokat fedezhetik. Várnak. A szívkincse még ép és még sokáig nem veszik észre, hogy jobb volna, ha több pénzük volna. Várhatnak, amíg valamiképp gyarapszik, amikor szabad lesz zúgolódni, elégedetlenkedni is, mert már nem két ember, hanem egy kis család szükségletei szitják, forradalmosítják az elégedetlenséget. Ekkor már nehezebb elcsitítani. És az asszonyok ezekben a forradalmi pillanatokban is napyszerűen értik a módját, hogy az elégedetlenségből boldogságot csiholjanak s teszik ezt egy egész életen át. Ők a leghevesebb, legadázottabb zendülő és a legbájosabb, legdrágább megalkuvók. Örök küzdés az életük. Hogyan is tudnák az egyensúlyt másként tartani, mint úgy, hogy Arguszemekkel vigyáznak jobbra és balra, nehogy egy milligrammal lennebb vagy fennebb billenjen a kezükben tartott mérleg serpenyője. Az ő titkuk a mi számunkra megfejthetetlen titok marad. Titok, melyből a boldogság aranyvirágai hullanak az élet minden órájában lábaink elé.

Falusi árva leány. Forduljon a helybéli plébános úrhoz, aki tájékoztatja, hogy hol vannak olyan zárdák, ahová az Ön képzettsége mellett felvételt nyerhet. Az a nagy szeretet, ami áthatja a lelkét, segítségére lesz, hogy megelégedetten és szépen éljen és segítsen azokon, akik a szeretetért hálások lesznek. Egy nőre, aki ment minden hiúságtól, a legnemesebb feladat az Isten szolgálata.

Hj. K. J.-né. Nagyon megtisztelő, hogy lapunkat más lapokkal szemben előnyben részesíti. Nálunk mindenkinek megvan az az előnye, hogy nem kell protekciós munkatársakkal hadakozzon, mert ilyenek nincsenek. Csak egy protekciót ismerünk: a tehetséget. Sajnos, ez a protekció, aminek súlyát elismerjük, versei mellett nem szólt meg. Különben is költeményekkel annyira túl vagyunk halmozva, hogy az elfogadottak csak hónapok múlva kerülnek sorra.

Nudis verbis. A szolid, komoly, házias leányok letragikusabb problémáját vetette fel. Mit remélhetnek azok az úri-leányok akik a házias, jó nevelésen kívül nem rendelkeznek semmiféle kereseti forrással, nincs állásuk? A leányuk jövőjéért aggódó anyák gondolja szintén egyik súlyos problémája a mai időknek, mert a nő születésénél és a természet törvényénél fogva családi életre, anyaságra predesztináltak. A házasulandó férfiak száma megcsappant, mert a család fenntartásához szükséges anyagiakat nem tudják elhelyezkedésük kezdetén előteremteni. Ennek következménye, hogy második helyre szorult a leányok jövője szempontjából a természet törvényének figyelembevétel. Megelőzte a létfenntartás problémája. Rákényszeríti a szülőket, hogy a leánygyermekük részére is valamely kereseti lehetőségéről gondoskodjanak, hogy az önmaguk eltartása biztosítva legyen arra az esetre, ha nem áll majd mellettük a szülők támogatása. Nagy általánosságban az a véleményem, hogy a szülő anyagi viszonyaihoz mérten válasszon leánygyermeké részére olyan pályát, amiben segítségére tud lenni. A leányok útrairadításánál számításhoz veendő, hogy esetleg magukra maradnak és magukban kell támaszt találniuk. Második szempont, hogy mire van tehetsége és kedve. Nem hagyhatják mérlegetlenül a helyi viszonyokat sem, ami szintén befolyásolhatja elhatározásukat. Ha olyan vidéken laknak, ahol ipari pályát választhat, ezt vegyék megfontolás alá.

Tanácsot kérnek

Kedves olvasótársnőim közül ki volna szíves ajánlani nagyobb szállodába, illetve vendéglőbe 16 éves, 4 középiskolát végzett fiamat zakácsi tanoncnak teljes ellátással. Hálás és viszontszolgálatra mindenkor készen volnék. Leveleket „Szolnok” jellegre kiadóba kérek.

Felvidéken lakó keresztény olvasótársnőim közül ki látna szívesen nyaralásra 3–400 meternél nem magasabb helyen fizető vendégnéi szerényingényű tisztviselő leányt pár hétre. Szeretném, ha volna fiatal leány a háznál, hogy együtt szórakozhatnának. Szíves választ összeg megjelölésével „Szabolcsmegyét” jellegre kiadóba kérek.

Kedves olvasótársnőimet kérem, szíves kedjenek ajánlani Ausztriában olyan kifogástalan intézetet vagy esetleg zárdát, ahol két kis leányomat a nyári szünidőre német és francia nyelv gyakorlására nyugodtan elhelyezhetném. Viszontszolgálatra örömmel készen vagyok, hálás köszönettel. Leveleket „Édesanya” jellegre kiadóba kérek.

Kedves olvasótársnőim közül ki volna szíves ajánlani a Balaton mellett egy olcsó bútorozott szobát fiatal tisztviselő házaspárnak június 20-tól július 8-ig. Szíves választ „Tájékoztalan” jellegre kiadóba kérek.

Kedves olvasótársnőim közül a Felvidéken vagy a Balaton mellett ki fogadná el a nyári hónapokra fizető vendégné 22 éves húgomat nyaralás céljából. Vidám, nagy társaságot szeretne, akikkel sportolhatna. Leveleket ár és bővebb ismertetés közlésével kérek: „Felvidéken vagy Balatonon” jellegre.

SZÉP ÉS TISZTA
A FALBURKOLÁS

a törv. védjegyű
„Eternit”
AZ BESZTCEMENT NAGYLEMEZZEL.
ETERNIT MŰVEK
Budapest, V., Berliini tér 5.

Rejtvénymegfejtés

A május hó 1. számában közölt rejtvények helyes megfejtése: vízszintes sorok: 1. „A hosszú rabszolgátsgad nem szül hűsöket”. Függőleges sor: 1. „Aki mindent megért, mindent megbocsát.” A helyesen megfejtő olvasóink közül sorsolás útján ajándékban részesültek:

1–5. díjat, a **MUL kézimunkaboltja** (VI., Teréz-körút 6.) előnyomatott milió-ajándékát nyerték: Szabán Tivadarné (Kassa), Bosnyák Pálné (Nagyvárad), Soós Ica (Makó), Henye Lukácsné (Csömödér), Preisz Helén (Kisvárdá).

6–7. díjat: **JUNO kozmetikai intézet** (IV., Károly király-út 24) akrékm-, püder- és szappan ajándékát nyerték: Szabó Józsefné (Sopron), Erődi Frigyesné (Budapest).

8–9. díjat: **KORÁNYI gyógyszertár** (VIII., Népszínház-utca 22) egy LILI-krém, püder- és szappan ajándékát nyerték: Hemzö Istvánné (Mezőhegyes), Varga Lajosné (Budapest).

10. díjat: **CADEAU csokoládégyár** (VI., Izabella-utca 88) ¼ kg-os bonbon ajándékát nyerte: Verner Józsefné (Gyula).

11–15. díjakat: **egy-egy előfettett gobelin retikült** nyerték: nánási Debreczeni Ilonka (Budapest), Neszmélyi Jánosné (Kaposvár), Saághy Gyuláné (Siklós), Sárkány Károlyné (Miskolc), Csinszák Luiza (Kisszállás).

16–20. díjakat: két-két előnyomatott tálcakendőt nyerték: Biki Nagy Irén (Szarvas), dr. Bodáky Ferencné (Munkács), sz. Szabó Miklósné (Budapest), Horváth Katalin (Szulok), Cziráky Etel (Ipolytság).

SZÖRTELENITŐ «Déva»-krém. Hatásos végeles! Szörteletlenítést vállalok. «Déva» XIV., Hungária-körút 116 (Thököly-útnál).

APRÓHIRDETÉSEK

Női szabóság, plüssé üzem, mestervizsga. Kalo-csay, Corvin-tér 1. Telefon: 167–478.

Rövid fekete gyakorlózongora kettősázz, külföldi négyesázz, valódi Bösendorfer ötszáz pengő. Garantáltak, jó karban. Zongorák, pianóknak feltűnő olcsón. Tisztviselőknél előlegmélküli legesélyesebb részletre. Rákóczi-út öten. Zongaterem. Erzsébet-körút sarok.

Eladó Parádúrdón 207 négyszögletes villatelek összes közművel, Villasarban, a Strandfürdő mögött. Erkelődni lehet Tobiasz igazgatónál, Budapest, Thököly-út 74, vagy Parádúrdón, Tóbiás-villa címen.

Zongorák, pianók előlegnélküli, húszpengős részleter 350 pengőtől, legolcsóbban Fenyőné zongoratermében, Erzsébet-körút huszonhat. **Bérszongorák** csoda olcsón!

Intelligens úrleányt keresek két kisleányom mellé. Oklevelesek valamint németül tudók előnyben. Kiss Istvánné, Somogytarnóca.

Zongorát vagy pianót azonnal készpénzfelértéért sűrűgösen vennék. Telefon: 139-503. Zongoraterem.

Gyermekek nyári öröme: „Reménysugár” nevelőotthon, Budakeszi. Telefon: 164-547, 33-as mellék-állomás. Prospektus.

Csillárüdül egész évben nyitva. Gyönyörű hegyvidék, kényelmes kastélyszobák, zárt folyosók, prima koszt, olcsó panzió. Prospektus. Csillárüdül, Mátraszőlős.

ZÁLOGÉGYÉRT. ékszerért, fogaranyért, szőnyegért sok pénzt fizetek. **Baross ékszerház, VIII., Baross-utca 83. szám. Telefonáljon: 134-770**

Fonyód-Bélatelepen kétszobás, komfortos villa, zárt verandával, terrasszal, mosókonyhával, pin-cével, villany-vízvezetékekkel, fűdőjoggal, készítőszőnyeg gyümölcsös virágos kerttel eladó. Cím: dr. Rácz Béla, Fonyód-Bélatelep.

Budapestre érkezőknek „Uri otthon” nyujtok. Hajdu né. MÁV. főmőztő neje, Erzsébet-körút 2, III. 19. Emke-ház. Lift. Telefon: 132-900.

Budapestre érkező úri személyeknek szép, kényelmes lakásban 2 pengőért megszállás. Főjegyzőné, Orczy-út 40, I. 10.

Bonyhádon, járási bírószék és Perczel-kastélyok közelében, 325 négyszögletes, gyümölcsös négy-szobás, fűdőszobás **úrilak** 13.500 pengőért eladó. Augustusra tulajdonostól: **Tooth örnagy** néltől átvehető.

Balatonzamárdiban, a parkhoz közelfekvő, egyemeletes, 3 szobás, konyhás villa kiadó egész fűdőidényre, esetleg két családnak is. Érdeklődni lehet telefonon 34-28-54 alatt, vagy levélben Tobiasz, Budapest, Thököly-út 74 címen.

Üdülés magaslatti helyen. Házas pár június végén szeretne a Felvidéken családjával, pl. erdőszlakban, stb. csendes, pörmentes, magaslatti helyen, erdőben, erdő közelében 10-12 napot tölteni. Ertesztést fizetési feltétellel kérek. Rimai Józsefné, Simontornya (Tolna m.).

Ideális nyaralás a Villa Iris Penzió - Grádóban (Italia), a kék Adria legszebb strandfürdő helyén. Előkelő magyar családi otthon, folyóvízzel ellátott tágas, erkélyes szobákkal. Kifűdő magyar konyha, a magyar tulajdonos személyes vezetése mellett. Kívánatra prospektust küld.

Hoverlán fenyvesben (2058) gyermekek nyaralhatnak. Debrecen, Keresztsgéti-u. 37. Feketéne.

Lillafüreden négyszobás villa kiadó. Ugyanott csinosan bútorozott szobák. Cím: Soltész Albertné.

Fonyódi nyaralómba a nyári hónapokra 20 év körüli tisztességes leányt keresek négy személyű álló család háztartásában felferülő munkák elvégzésére. A főzésben is segítene kell. Az uti-költséget Budapestről viselem. Munkáját meg-egyezés szerint fizetem. Saághy Jenőné, Pest-szenterzsebét, Bocska-y-u. 12.

Házvezetőnőt vagy házikasszonyt keresek fa-lura, aki a finomabb főzés is vállalja és baromfi-ak gondozását minden leány segítségével. Cím: Bercsényiné, Nikla (Somogy m.)

Arisztokrata, harminckilenc éves, ügyvéd, tb. fő-ügyész, politikus, jó megjelenésű, pozícionált el-foglaltsága miatt ezúton nősülne vagyosn fami-liából. Leveleket „Komoly” jellegre kiadóba.

Zongorahangolás, javítás, harmóniumkészítés, ja-vítás legújantóssabban. Szieber, Budapest, II., Török-u. 6.

Alsó Fekete-kastélyban, Balatonedericsen teljes penzió 3.50-4 pengő.

Cigányosan, kotta nélkül zongorázni leggyorsab-ban megtanulhat: II., Margit-körút 8. Zongora-tanítónőnél.

Olcsón nyaralhat Keszthelyen, a Balaton főváro-sában. Héviztől, a világhírű gyógyfürdőtől tíz percnyire. 2-3 személyes szobákban lakás, reg-geli, ebéd tíz napra júniusban 33 pengő, július-ban és augusztusban 37 pengő. Szép szobák, kifűdő, bősséges ellátás, árnyas kert. Leveleket válaszbelvéllel „Meg lesz elégedve” jellegre.

Ha jól, kellemesen és olcsón akar nyaralni, jöjjön a Balatonra. Cím a kiadóban.

Házvezetőnőnek, házasságon támasztól ajánl-kozik a Dunánálra, Felvidékre, idősebb, komoly, keresztény bajadon. Finom főzésben, házáite-m-dőkben perfect. Jó bizonyítványokkal rendel-kezik. Szerény igényű. Saját költségén utazna. Ná-das, Túrkeve, Kossuth-u.

Kereszény úri családhoz Pestre ajánlkozom ne-velőnőnek csekély díjazás mellett, ahol családtag-ként tekintenek. Házimunkát nem vállallok, ki-zárólag a gyermekekkel foglalkoznám. Leveleket „Nevelőnő” jellegre kiadóba kérek.

Balatonmáriafürdő nyaraló berendezéssel, part-hoz, vasúthoz közel, kiadó 180, eladó 3800 pen-gőért. Lengyel, Tolna m.

KÉZIMUNKALEIRÁS

5. **OLDALON:** kézimunkával díszített fűg-göny. A stőr-fűgöny mérete 150×250 cm, riselő himzés díszíti. A fűgöny alap-anya jőminőségű fehér vagy ekrű tusz-szor. Előrajzolta a fenti méretekben P 20.—. Aljára 15 cm széles rojtot teszünk, mely-nek métere P 1.25. Himzéséhez 25-ös számú himzőpamutot használunk. 1 mot-ring 36 fillér. A fűgöny megrendelhető más méretekben is. Szárny-fűgönynek a bútor színehez megfelelő műselyem ripsz-anyagot használunk, mely 130 cm széles-ségben, méterenként P 11.—.

8. **OLDALON:** himzett túll stőr-fűgöny, színes Indanthren szárnyakkal. Jőminő-ségű, vastagszállú túllból, túllhimmzéssel és szálbehúzással készítjük. A stőr mérete 220×250 cm. Himzéséhez 3 árnyalatú ekrű gyöngyfonalat használunk. A kokkázott részhez 1-es számút. A virág-girland kész-ítéséhez 3, 5 és 8-as számút. Előrajzolta 220×250 cm méretekben P 30.—. Himzésé-hoz gyöngyfonal, világosabb ekrű-színben, 1 motring 5 deka P 1.50, sötétebb ekrű árnyalatban P 2.—. Az oldalszárnyakhoz színes Indanthren-anyag 150 cm szélesség-ben, méterenként P 5.80, 7.80. A stőr-fűgöny aljára 20 cm széles rojtot var-nunk, métere P 1.70.

13. **OLDALON:** himzett terítő újszerű mintával. Szűrkésdrapp jel-levászónból készítjük 70×70 cm méretekben. Ara elő-

rajzolta P 2.50. Közepén a szalakat ki-húzzuk és a himzéshez használt színes szalát húzzuk be. Modern bútorokhoz igen szép terítő. Szűrtsablonya 80 fill. Hozott anyagra előrajzolta 60 fill.

15. **OLDALON:** Modern mintás kelim-párna. Előfestve jőminőségű kelim-kan-a-vára 50×50 cm méretekben P 2.20. Kidol-gozásához gyapjúfonál, 20 deka P 3.80. Készíthetjük fényes kelima fonállal is, melynek dekája 22 fill.

25. **OLDALON:** szálöltéses terítő. Színes Indanthren pamutvászonból vagy színes opál-batizsából készítjük. Pamutvászonból kék, zöld, frész vagy sárga színben elő-rajzolta P 3.80. Opál-batizsából 4 drb szalvettával együtt P 4.90. Szűrtsablonya P 1.50. Hozott anyagra előrajzolta P 1.—.

28. **OLDALON:** Toledós asztalközép. Fi-nom vékonyzállú lenbatizsából 90×90 cm méretekben. Ara előrajzolta P 6.30. Szűrts-ablonja P 1.50. Hozott anyagra előraj-zolása P 1.—.

CÍMLAP HÁTSÓ OLDALÁN: magyarmintás lenvászon-terítő. Fehér, vas-tagszállú lenvászonból előrajzolta P 9.50. Himzéséhez jól mosható, 5-ös számú gyöngyfonalat használunk kék, piros, bronz és zöld árnyalatokban, dekája 30 fillér. A terítőhöz kb. 30 deka szükséges. Szélét ritka hurokoltéssel díszítjük. Szűrtsablonya P 2.—. Hozott anyagra előrajzolása P 1.50.

A MUL KÉZIMUNKABOLTJÁNAK (VI. TERÉZ-KRT. 6) ÁRAJÁNLATA

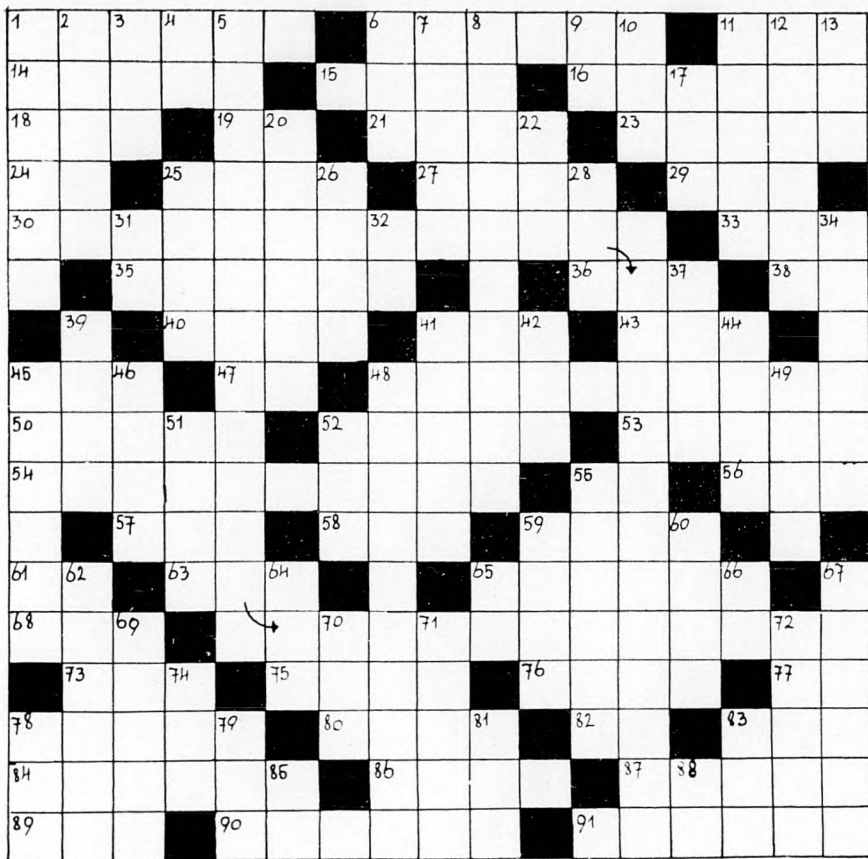
Mélyen leszállított árak:

	Pengő
Gyermek napozóruha, fehér vagy színes pamutvászonból, kézimunkadíszítéssel	3.80
Gyermek-kötényke színes Indanthren pamutvászonból, rátéttel díszítve	2.90
Babi-íngecske fehér batizsifűjfonál, géphimmzéssel és rátéttel	2.40
Babi-íngecske kék, vagy rózsaszín, géphimmzéssel és rátéttel	2.60
Pólypárna szép kivitelen, rátét- és géphimmzéssel	16.50
Kocsitakaró és párna cernapikéből géphimmzéssel díszítve	14.50
Lavable ruhácska, szép virágos mintákban, csinos kivitelen, P 5.50	6.50
Kézzel himzett grenadin ruha, magyars mintával, 2-3 évesnek, P 4.50, 5.50	6.—
Kézzel himzett gyermekocsi-takaró és párna műselyem crepe-de-chinből, szép kivitelen, húzott foderral	22.50
Női napozó, kézimunkadíszítéssel, pamutvászonból, csinos kivitelen, P 1.90	2.20
Strandtáska kézimunkadíszítéssel, fajfogóval, P 4.50, finomabb kivitelen	6.50
Weekend-párna Indanthren pamutvászonból, gyapottal töltve	1.50
Himzett szűrkészlet kék, zöld, frész és sárga színben, 6 szalvettával	12.—
Himzett szűrkészlet kék, zöld, frész és sárga színben, töltött himméssel, 4 szalvettával	15.—
Himzett konyhagarmitúra, 10 részes, kézimunkával, kék, nyers molinóból	20.—
Himzett konyhagarmitúra, 10 részes, kézimunkával, színes pamutvászonból	23.—
Nyári-paplan készítéshez színtartó pamut, 5 dekás motringban	—60
Ugyanaz fehér színben	—40
Fűdőruhához színtartó gyapjúfonál, minden színben, dekája	—36
Csipkeblúz készítéshez zefirfonál, dekája	—28
Csipheruha készítéshez nyersszínű fonál, dekája	—20
Frottir törülköző, jőminőségben, darabja P 2.80, 3.80,	5.50
Frottir fűdőlepedő, kék, sárga, zöld és frész színben	17.—
Klőpli-csipkék 6, 8, 10 méteres végekben, olcsó árban.	
Nyári fűgöny-anyag, 130 cm széles, P 4.20,	5.80
Gitterfűgöny-anyag, 300 cm széles, métere	10.50
Csipkeszővet, 300 cm széles, P 7.50,	8.20
Pamut- és lenvásznak, túllök, fűgöny-anyagok nagy választékban, olcsó árban.	

Felelős szerkesztő és kiadó: PAPP JENŐ.

Kéziratokat, kliséket, fényképeket nem adunk vissza és nem örűnk meg. A lap cikkeinek és képeinek átvétele és lekölése tilos. A Magyar Nők Lapját nyomta: a Hungária Hirlapnyomda R. T. Budapest, V., Vilmos császár-út 34. szám. 973.39. Felelős: vitéz BANO LEHEL.

Keresztrejtvény

Megfejtési
határidő: 1939
június 10

A megfejtés eredményét a július hó 1-i számunkban közöljük.

JUTALOMDIJAK:

1—5. díj: a MUL Kézimunkabolt (Budapest, VI., Teréz-körút 6.) előnyomtatott millióajándéka.

6—7. díj: JUNO kozmetikai intézet (Budapest, IV., Károly király-út 24.) arckrém-, púder- és szappan-ajándéka.

8—9. díj: Korányi-gyógy-szertár (Budapest, VIII., Népszínház-utca 22.) egy-egy LILI-krém-, szappan- és púder-ajándéka.

10. díj: Cadeau csokoládégyár (Budapest, VI., Izabella-utca 88.) 1/4 kg. díszdobozos bonbon-ajándéka.

11—15. díj: egy-egy előfeszített gobelinretikül.

16—20. díj: két-két tálca-kendő-ajándék.

Megfejtésül beküldendő: vízszintes 30. és függőleges 5. sorok.

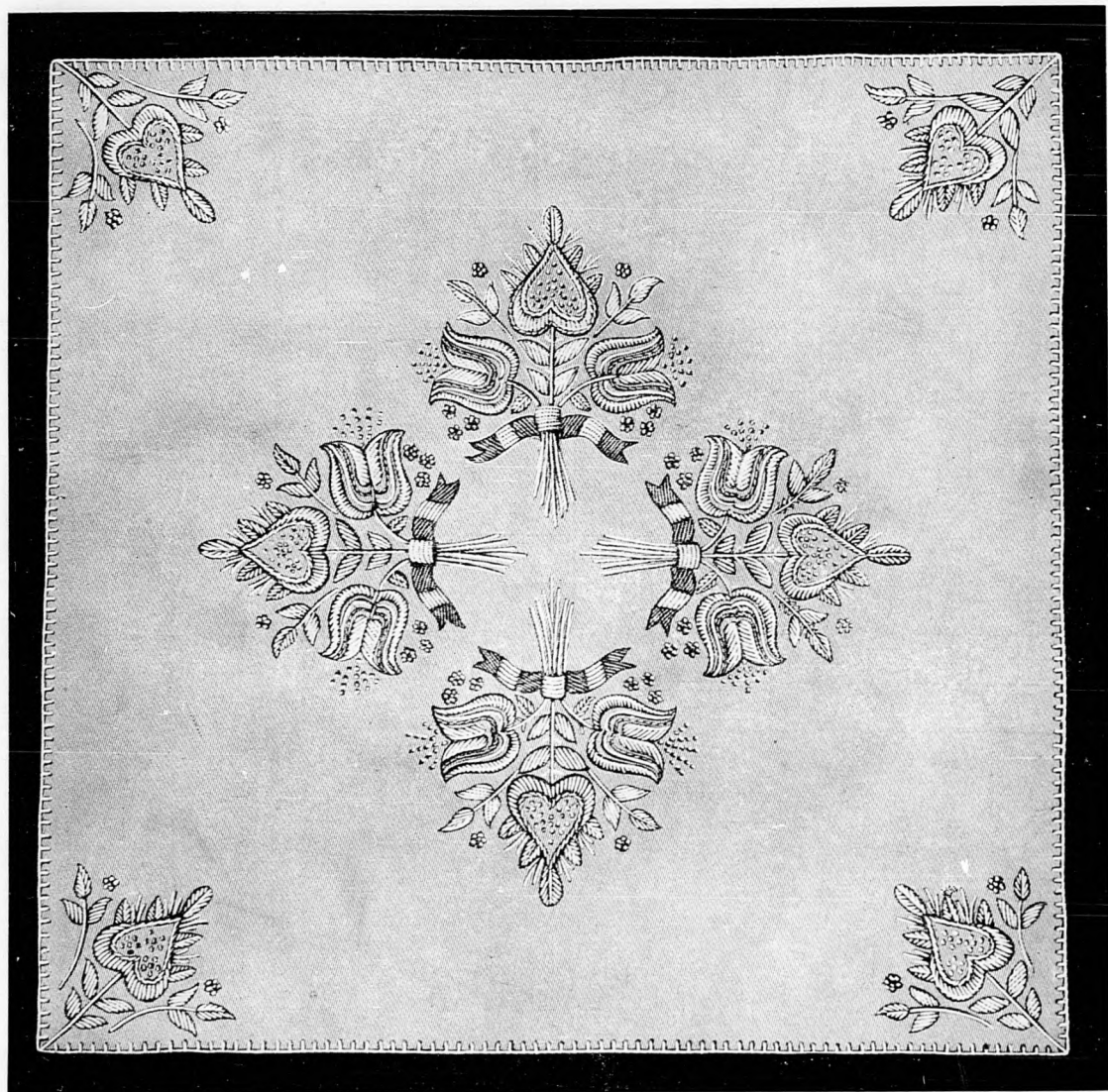
VIZSZINTES: 1. Értékes tápanyag. 6. Elemi iskolai tanítók régi neve. 11. A kigyó igéje. 14. Balaton-i fürdőhely. 15. Népcsalád, melynek tagjai: Sémától, Noé fiktől származtatják magukat. 16. Érettségi-vizsgálat — id. szóval. 18. Egymás mellé, vagy fölé tesz. 19. Nagy Lajos névbetűi. 21. Van hozzá bátorsága. 23. Faépület. 24. AAAAAAAAAA 25. Új-esztendei jókívánság — rövidítve. 27. Tűzben látható. 29. Szeszessital. 30. Bölcs latin közmondás. 33. Méhlikás. 35. Elment — más szóval. 36. Hajórész. 38. Toldi Zoltán névbetűi. 40. Szent István királyunk fiának neve. 41. Volt magyar pénzügyminiszter. 43. Spanyol névelő. 45. Minisztérium röviden. 47. Honfoglaláskori kun vezér. 48. Létrejön — más szóval. 50. Nagyon könnyőre. 52. Tréfás megszólítás. 53. Az olajfajta termésének olasz neve. 54. Szomorú fogalom. 55. A multidő ragja. 56. Az ügyész képviseli. 57. Vissza: friss — magyarul. 58. Gög — más szóval. 59. Összes. 61. Indulatszó. 63. Egyik érzékszervünk. 65.

Élénkpiros színű ólomoxid, festékanyag. 68. A Markó-utcában van üő foglalkozása. 73. Hangszer. 75. Aria — németül. 76. Ötlet — idegen szóval. 77. Y. R. 78. A tucat része. 80. Vonatkozó-névmás tárgyest. 82. Imre Hilda névbetűi. 83. Máazol. 84. Keleti népfaj. 86. Hegycsúcs. 87. Növénycsoport neve. 89. Istállóban a lovak részére elkülönített rekeszek neve. 90. Ritka férfinév. 91. Egysejtű állatsoport.

FÜGGŐLEGES: 1. Egzótikus madár. 2. Azon jogszabályok gyűjteménye, melyek az eljárásokat szabályozzák. 3. Folytonossági hiány. 4. Fa része. 5. Epiktétos, Rómában élő görög filozófus jelszava. 6. Szörny — más szóval. 7. Egyszerű gép. 8. Kellemes időtöltés. 9. Autómárka. 10. Fogoly. 11. Takarmánynövény. 12. Híres örmény hegység, melynek egyik csúcsán — monda szerint ma is ott van Noé bárkája. 13. Tesz — más szóval. 17. Somogy megyei község. 20. Ritka férfinév. 22. Osztrák folyó. 25. Ilyen szezon van farsang idején. 26.

Kérdőszó. 28. Gyulai Tamás névbetűi. 31. Király olaszul. 32. Kállay Tibor névbetűi. 34. Hasad, tépődik. 37. Kínai pénzegység. 39. Katolikus istentisztelet. 41. Behív — más szóval. 42. Zenei hang. 44. Fontos szervünk. 45. Távoli égitestek földünkre került darabjának neve. 46. Kérdőívek egyik pontja. 48. A magyar krónikások egyik legkiválóbb alakja. Első könyvében a húnok történetét adja elő, a hún birodalom felzászáig. 49. Férfinév. 51. — Nád, híres olasz vívóvezér. 52. Sebhely. 55. Híres magyar költő (1505—1556). 59. A «Bohémélet» női főalakja. 60. Fúvós hangszer. 62. Gyorsan beszél. 64. Becézett női név. 65. Magyar Elek névbetűi. 66. Időhatározó. 67. Hírhozó. 69. Bórsavsó, fehérneműek fényének fokozására használják. 70. Korszak — idegen szóval. 71. Ilyen iroda is van. 72. Nyelni ige fél-múlt alakja. 74. Hüvelyes vetemény. 78. Pestmegyei község. 79. Óriáskigyó. 81. Halotti lakoma. 83. Kerti vetemény. 85. Súlyrövidítés. 88. Képző, ve párja.

Magyar Nők Lapja

Magyarmintás lenvászon-asztalterítő. Beszerezhető a
MUL kézimunkaboltban, Budapest, VI., Teréz-körút 6